

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

59'uncu Birleşim

13 Şubat 2024 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, geçmiş olduğu sağlık sorununa ve depremin yıl dönümü olması münasebetiyle deprem bölgesi vekillerine akış içerisinde söz vereceğine ilişkin konuşması

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, toplantı yeter sayısı talep eden milletvekillerinden Divan olarak bir ricalarının olduğuna ilişkin konuşması

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Erzincan'ın İliç ilçesinde meydana gelen felakete ve bu felaketin bir an önce önünün alınabilmesi için bütün kurumları seferber olmaya davet ettiğine ilişkin konuşması

V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, il oluşunun 70'inci yılında verilerle Nevşehir'e, ilişkin gündem dışı konuşması

2.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün'un, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde 2018 yılında meydana gelen tren kazasına ilişkin gündem dışı konuşması

3.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Alevilerin sorunlarına ve hızır ayına ilişkin gündem dışı konuşması

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz'un, Antalya'da yoğun yağışlar nedeniyle meydana gelen sele ve taşkına ilişkin açıklaması

2.- İstanbul Milletvekili Nilhan Ayan'ın, AK PARTİ İstanbul Kadın Kolları Başkan Yardımcısı Fatma Sevim Baltacı'nın vefatına ve AK PARTİ Küçükçekmece Belediye Başkan Adayı Aziz Yeniay'ın seçim çalışmaları sırasında meydana gelen silahlı saldırıya ilişkin açıklaması

3.- İstanbul Milletvekili Ümmügülşen Öztürk'ün, AK PARTİ Küçükçekmece Belediye Başkan Adayı Aziz Yeniay'ın seçim çalışması sırasında gerçekleştirilen silahlı saldırıya ilişkin açıklaması

4.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e, Çağlayan'da İstanbul Adalet Sarayı önünde gerçekleştirilen saldırıya ve teröristlerin destekçilerine ilişkin açıklaması

5.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, mazota gelen zamma ilişkin açıklaması

6.- Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı'nın, Türkiye'nin ilk ve tek termal kayak merkezinin bulunduğu Murat Dağı'na ilişkin açıklaması

7.- Kayseri Milletvekili Dursun Atas'ın, AKP iktidarının Kayseri'de asimetrik ve orantısız bir seçim kampanyası yürütmesine ilişkin açıklaması

8.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine ilişkin açıklaması

9.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Amasya'da sanayi esnafının şikâyetlerine ilişkin açıklaması

10.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar'ın Özel Kalem Müdür Vekili Samet Güdük'ün vefatına ve Özgecan Aslan'ın vefatının yıl dönümüne ilişkin açıklaması

11.- Konya Milletvekili Ünal Karaman'ın, depremin 1'inci yıl dönümünde Malatya'ya ilişkin açıklaması

12.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, AK PARTİ'nin yerel yönetim tecrübesine ilişkin açıklaması

13.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Gazze'de yüz yirmi dokuz gündür yaşanan İsrail zulmüne ilişkin açıklaması

14.- Bayburt Milletvekili Orhan Ateş'in, Sağlık Bakanı tarafından açıklanan 35 bin yeni sağlık çalışanı kadrosuna ilişkin açıklaması

- 15.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e ve Batı'nın Filistin mülteci kamplarına karşı yapılan vahşette suskun kalmasına ilişkin açıklaması
- 16.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, emeklilerin yoksulluk ve sefalet içinde olduğuna ilişkin açıklaması
- 17.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, AK PARTİ iktidarının kendi çiftçisini ithalat sopasıyla küstürdüğüne ilişkin açıklaması
- 18.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, Filistin davasını gündemde tutmaya devam edeceklerine ilişkin açıklaması
- 19.- Kütahya Milletvekili Mehmet Demir'in, Kütahya Organize Sanayi Bölgesi'ne ilişkin açıklaması
- 20.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Cumhuriyet Halk Partisi Osmaniye İl Başkanı Mehmet Orhun Döğüşcü'nün vefatına ilişkin açıklaması
- 21.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, 6 Şubat depremlerinden sonra ilan edilen mücbir sebep döneminde ertelenen birikmiş vergi prim borçlarına ilişkin açıklaması
- 22.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e, Antalya'da yoğun yağışlardan ötürü meydana gelen sel felaketine, İstanbul Üniversitesi'nin ve bazı üniversitelerin halka açılması kararına, Cumhurbaşkanının Mısır ziyaretine, iktidarın zikzaklı dış politikasına ve Cumhurbaşkanının "Sayın Sisi" ifadesine ilişkin açıklaması
- 23.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, İYİ Parti Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un babası Ali Olgun'un vefatına, Pençe-Kaplan Harekâtı bölgesinde şehit düşen Piyade Onbaşı Mustafa Özkardeş'e, Kahramanmaraş'ın ve Erzincan'ın düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümlerine, Ozan Arif'in vefatının 5'inci yıl dönümüne, Azerbaycanlı Şair Bahtiyar Vahapzade'nin vefatının 15'inci yıl dönümüne, AK PARTİ Küçükçekmece Belediye Başkan Adayı Aziz Yeniay'ın seçim çalışması yaptığı sırada gerçekleştirilen silahlı saldırıya, seçim öncesi karışıklık yaratılmak istendiğine, Avrupa Şampiyonu olan Millî Halterci Cansu Bektaş'a, Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin kuruluş yıl dönümüne, TÜİK'in açıkladığı geniş tanımlı işsizlik verilerine ve seçim yaklaşırken iktidarın sözler vermesine ilişkin açıklaması
- 24.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e, Cumhuriyet Halk Partisi'nin ve AK PARTİ Küçükçekmece Belediye Başkan Adayının seçim çalışmaları esnasında gerçekleştirilen silahlı saldırıya, 30 Mart 2014 seçim çalışmaları döneminde de benzer saldırıların gerçekleştirildiğine, Milliyetçi Hareket Partisinin 55'inci kuruluş yıl dönümüne ve Milliyetçi Hareket Partisine ilişkin açıklaması
- 25.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e, özgürlük yürüyüşçülerine ve taleplerine, İzmir'de özgür basın çalışanlarına yönelik gerçekleştirilen operasyona, yirmi dört saatlik avukat görüşme yasağına, İstanbul'un birçok ilçesinde gerçekleştirilen ev baskınlarına ve hasta tutsaklara ilişkin açıklaması
- 26.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e, Antalya'da yaşanan sel felaketine, Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar'ın Özel Kalem Müdür Vekili Samet Güdük'ün vefatına, bireysel silahlanmadaki artışa, motorine gelen zamma, Akkuyu Nükleer Santrali'nde yaşananlara, sınır güvenliğine ve işsizlik oranlarına ilişkin açıklaması
- 27.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e, AK PARTİ İstanbul Kadın Kolları Başkan Yardımcısı Fatma Sevim Baltacı'nın vefatına, Antalya'da yaşanan sel felaketine, Milliyetçi Hareket Partisinin 55'inci kuruluş yıl dönümüne, 6 Şubat depreminin seneidevriyesine, afetlere karşı mücadelenin siyasetüstü olduğuna, deprem bölgesinde teslim edilecek konutlara, İsrail'in Filistin'e yönelik soykırımın devam ettiğine, Türkiye'nin Filistin'in yanında olduğuna ve Lahey Adalet Divanından çıkan olumlu karara ilişkin açıklaması
- 28.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Erzincan'ın İliç ilçesindeki altın madeninde meydana gelen göçüğe ilişkin açıklaması
- 29.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Erzincan'ın İliç ilçesindeki altın madeninde meydana gelen göçüğe ilişkin açıklaması
- 30.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Erzincan'ın İliç ilçesindeki altın madeninde meydana gelen göçüğe ve bu nedenle Maden Kanunu'yla ilgili teklifin bugün görüşülmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 31.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Erzincan'ın İliç ilçesindeki altın madeninde meydana gelen göçüğe ve bu nedenle Maden Kanunu'yla ilgili teklifin bugün görüşülmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 32.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Erzincan'ın İliç ilçesindeki altın madeninde meydana gelen göçüğe ve bu nedenle Maden Kanunu'yla ilgili teklifin bugün görüşülmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 33.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Erzincan'ın İliç ilçesindeki altın madeninde meydana gelen göçüğe ve bu nedenle Maden Kanunu'yla ilgili teklifin bugün görüşülmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 34.- Sivas Milletvekili Abdullah Güler'in, Erzincan'ın İliç ilçesinde meydana gelen maden kazasına ve 92 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin içeriğine ilişkin açıklaması
- 35.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Erzincan İliç'teki altın madeninde meydana gelen toprak kaymasına ilişkin açıklaması
- 36.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Maden Kanunu'yla ilgili teklifi görüşülürken Erzincan'da gerçekleşen acı olaya ilişkin açıklaması
- 37.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, arama kurtarma faaliyetleri açısından ciddi zorluklar olduğuna ve olayın her yönüyle takipçisi olacaklarına ilişkin açıklaması
- 38.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, felaketin boyutunun bilinemediğine ve İYİ Parti Grubu olarak konuyla ilgili bir araştırma önergesi vereceklerine ilişkin açıklaması
- 39.- Sivas Milletvekili Abdullah Güler'in, Erzincan'ın İliç ilçesinde meydana gelen toprak kaymasına ve göçüğe devletin tüm imkânlarıyla müdahale edildiğine ilişkin açıklaması

40.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, benzer hadiselerin yaşanmaması için gerekli önlemlerin alınması gerektiğine ve bunun takipçisi olacaklarına ilişkin açıklaması

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı Ankara Milletvekili Fuat Oktay ve beraberinde bir heyetin 12-14 Şubat 2024 tarihlerinde Cezayir'e resmî bir ziyaret gerçekleştirmesine ilişkin tezkeresi (3/840)

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş ve beraberindeki Parlamento heyetinin 3-5 Mart 2024 tarihleri arasında Fildişi Sahili'nin başkenti Abidjan'da düzenlenecek olan İslam İş Birliği Teşkilatı Parlamento Birliği (İSİPAB) 18'inci Genel Kurul Toplantısı'na katılımında bulunmalarına ilişkin tezkeresi (3/841)

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Avrupa Birliği Belçika Dönem Başkanlığı tarafından 3-5 Mart 2024 tarihleri arasında Belçika'nın Brugge kentinde "AB'nin Ortak Dış ve Güvenlik Politikası ve Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası" konulu parlamentolar arası konferansa katılımın sağlanmasına ilişkin tezkeresi (3/842)

B) Önergeler

1.- Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici'nin, (2/1674) esas numaralı 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2802 Sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu, 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması, Devlet Memurları ve Diğer Kamu Görevlilerine Memuriyet Taban Aylığı ve Kıdem Aylığı ile Ek Tazminat Ödenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/41)

VIII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, İsrail'in uluslararası hukuka dönmesi ve işgale son vermesi için başta ticari ilişkilerin tümden kesilmesi olmak üzere gerekli adımların atılması ve çözüm yollarını konuşmak amacıyla 13/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 13 Şubat 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, zarar eden, alın terinin ve emeğinin karşılığını alamayan narenciye üreticilerinin yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 30/1/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 13 Şubat 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- DEM PARTİ Grubunun, Van Milletvekili Sinan Çiftiyürek ve arkadaşları tarafından, iktidarın yerel yönetimlere yönelik ayrımcı uygulamalarının araştırılması amacıyla 13/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 13 Şubat 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, bireysel silahlı saldırılardan kaynaklanan şiddet olaylarının ve güvenlik endişesinin ortadan kaldırılabilmesi amacıyla 13/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 13 Şubat 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

5.- AK PARTİ Grubunun, gündemdeki sıralamanın yeniden düzenlenmesine; Genel Kurulun 20, 21, 22, 27, 28 ve 29 Şubat Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmesiyle gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; Genel Kurulun çalışma saatlerine; 92 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerindeki görüşmelerinde konuşma sürelerine; 92 ve 107 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, Erzincan'ın İliç ilçesinde gerçekleşen maden kazası nedeniyle Genel Kurulun 13/2/2024 tarihli 59'uncu Birleşiminde gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan işlerin görüşülmemesine ilişkin önerisi

IX.- SEÇİMLER

A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu'nun, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında kaybolduğu bildirilen çocuklara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'ın cevabı (7/8458)

2.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Millî Uzay Programı kapsamında gerçekleştirilen hedeflere ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/8529)

3.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Diyarbakır'da 2016'dan beri yatırım programında yer alan Kent İçi Hafif Raylı Sistem Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/8655)

4.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli depremler sonrası kaybolan çocuklara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'ın cevabı (7/8797)

5.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, şehir hastanelerinin yabancı bir yatırımcıya satılacağı iddiasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/8866)

13 Şubat 2024 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 59'uncu Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, geçirmiş olduğu sağlık sorununa ve depremin yıl dönümü olması münasebetiyle deprem bölgesi vekillerine akış içerisinde söz vereceğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Kıymetli arkadaşlar, malum bir sağlık sorunu yaşadık. Bu süre boyunca bütün partilerden arayan, soran sayın milletvekillerine, sayın Grup Başkan Vekillerine bir teşekkür borcum var, belirtmek istiyorum. Sayın Fahrettin Koca bu süreç boyunca çok yakın bir ilgi gösterdi, ona da minnetimi ve teşekkürümü belirtmek istiyorum. Adıyaman Milletvekilimiz Sayın İshak Şan neredeyse bir an başımızdan ayrılmadı, ona da teşekkür ederim. Heval Bozdağ Doktor Vekilimiz ve Sayın Gülüstan Koçyiğit de bu süreçte, özellikle o kritik aşamasında hep yanımdaydılar. Bilkent Şehir Hastanesinin bütün hocalarına, sağlık emekçilerine ve Medipol Mega Hastanesine, Meclis Hastanemizin değerli hocalarına, emekçilerine bu vesileyle tekrar tekrar teşekkür ediyorum. Önümüzde biraz daha devam edecek bir süreç var, hele bakalım ne olacak deyip başlayalım.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim. Bu sınırlamadan dolayı, gerek deprem dolayısıyla gerek kendi illerinin özel günleri dolayısıyla çeşitli talepleri karşılamakta acze düştük; bu arkadaşlara da akış içerisinde, denk geldikçe, özellikle deprem bölgesi vekillerine, kendilerini ve illerinin sorunlarını anlatmak konusunda bir zemin yaratmaya çalışacağım.

Hepinize tekrar teşekkür ederek çalışmalarını başlatıyorum.

Gündem dışı ilk söz, il oluşunun 70'inci yılında verilerle Nevşehir hakkında söz isteyen Nevşehir Milletvekili Sayın Filiz Kılıç'a aittir.

Buyurun Sayın Kılıç. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar).

Süreniz beş dakikadır.

V.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, il oluşunun 70'inci yılında verilerle Nevşehir'e, ilişkin gündem dışı konuşması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Nevşehir'im, 70'inci yılın kutlu olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve yüce Türk milleti; Nevşehir'imizin il oluşunun 70'inci yılı münasebetiyle, şehrimizin gelişmişlik düzeyi, nüfusu, yatırımları ve sosyal imkânları hakkında bir değerlendirme yapmak için Genel Kurulumuzda gündem dışı söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

TÜİK'in esas aldığı eş değer il verilerinde Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Kırşehir ve Nevşehir illeri aynı kategoride gösterilmektedir. Her zaman mukayeseli çalışma yapmak, kendini tanımak ve değerlendirmeyi doğru yapabilmek açısından önem arz eder. Bu düşünceden yola çıkarak, Nevşehir'imizi aynı kategorideki illerle mukayese ederek konuşacağız.

Öncelikle, nüfus açısından değerlendirmek isterim. TÜİK'in 2023 verilerine göre Aksaray'ın nüfusu 438.504, Niğde'nin nüfusu 377.080, Kırıkkale'nin nüfusu 285.744, Kırşehir'in nüfusu 247.179 iken Nevşehir'in nüfusu 315.994'tür. Bu rakamlar bize Nevşehir'in nüfus yoğunluğu ve potansiyeli hakkında önemli ipuçları veriyor. Eş değer illerimiz arasında 3'üncü sıradayız. İmkânımız mevcut, biz Türkiye'de turizmin başkentlerinden biriyiz. Aldığımız göç yetersizdir, Nevşehir'deki her kesimle el ele verip acilen hız almamız gerekmektedir. Nüfusu artırmak yatırımla olur. Nüfus katma değerle çoğalır. Nevşehir'i bir cazibe merkezi hâline getirmek il oluşunun 70'inci yılında bizlerin boyunun borcudur.

Değerli milletvekilleri, ekonomik açıdan gelişmişlik düzeyine gelince, ekonomik göstergeleri inceleyerek bir karşılaştırma yapmak mümkündür. TÜİK'in 2022 verilerine göre, Aksaray'ın gayrisafi yurt içi hasılası 57 milyar 970 milyon 764 bin TL, Kırıkkale'ninki 46 milyar 306 milyon 411 bin TL, Niğde'ninki 41 milyar 355 milyon 760 bin TL, Kırşehir'inki 32 milyar 62 milyon 981 bin TL iken Nevşehir'inki 36 milyar 47 milyon 755 TL'dir. Kıyaslanan 5 il arasında 4'üncü sırada yer almaktayız. Bu veriler ilimizin ekonomik açıdan hangi seviyede olduğunu anlamamıza yardımcı olmaktadır.

Turizmin başkentlerinden olan Nevşehir'imiz turizmi destekleyen sanayinin de başkenti olabilir. Ülkemizde katma değeri ve istihdam oranı yüksek fabrika ve firmaları şehrimize getirmemiz gerekmektedir. Kırıkkale'nin Makine ve Kimya Endüstrisi var, Aksaray'ın ticaret borsası öncülüğünde kurulan 60 bin hayvan kapasiteli Aksaray Organize Hayvancılık Bölgesi var ve şu ana kadar alınan başvuru sayısı planlananın 4 katına ulaşmıştır. Niğde, gıda, patates, mikronize kalsit, kimya, metal sanayi olarak bölgede ön plana çıktı.

Görüldüğü gibi, Nevşehir, emsal komşu şehirler arasında hak ettiği kadar yatırım alamamış, layık olduğu gelişmeyi maalesef sağlayamamıştır. Hazine değerinde olan pomza madenimizi dünyaya tanıtip ticaretini en iyi ve en çok yapan il Nevşehir olmalıdır; belediye başkanlarımızla bunu başarabiliriz ve başaracağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; il oluşumuzun 70'inci yılında Nevşehir'i, Nevşehirliyi, Acıgöl'ü, Avanos'u,

Derinkuyu'yu, Gülşehir'i, Hacıbektaş'ı, Kozaklı'yı ve Ürgüp'ü biz kalkındırırız; her bir beldemizde el ele vererek Nevşehir'i biz lider yaparız. Çağ Türkiye çağıdır, çağın Nevşehir çağı olmaması için bir neden yoktur. Hemşehrilerim her şeyin en iyisine layıktır. Nevşehir için, Nevşehirli için canla başla çalışacak, Nevşehir'imizi il oluşunun 70'inci yılında yatırımlarla, katma değerlerle ve üretken belediyeçilik vizyonumuzla tanıştıracaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Kılıç.

Toparlayalım lütfen.

FİLİZ KILIÇ (Devamla) – “Güzel şehre güzel çehre” diyerek yolumuza devam edeceğiz. Nevşehir mevcut yatırımlardan çok daha fazlasını hak ediyor, çevre yolunu hak ediyor. Kentsel dönüşüm acil bir ihtiyaç. Yeni sanayiye, yeni iş imkânlarını, yeni büyük yatırımları heyecanla bekliyor. Nevşehir'in hak ettiklerine kavuşmasına az kaldı diyoruz. 31 Mart 2024'te hem Nevşehir'imizde hem de cennet ülkemizin dört bir yanında üç hilaller dalgalanacak, Cumhurbaşkanlığı'nın zaferini hep birlikte kutlayacağız.

Sözlerime son verirken hepinizi saygılarımla selamlıyor, milletvekillerimizi, ekranları başında bizleri seyreden vatandaşlarımızı Türkiye'nin cenneti, vatanımızın göz bebeği, masallar diyarı Nevşehir'imize davet ediyorum. Sağ olun, var olun, Allah'a emanet olun.

Saygılarımla efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kılıç.

Gündem dışı ikinci söz, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde 2018 yılında meydana gelen tren kazası hakkında söz isteyen Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'a aittir.

Buyurun Sayın Aygun. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde 2018 yılında meydana gelen tren kazasına ilişkin gündem dışı konuşması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Geç gelen adalet, adalet değildir Sayın Başkanım. Öncelikle teşekkür ediyorum aileler adına.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çorlu tren kazası üzerine gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinize ve ekranları başında bizleri izleyen saygıdeğer yurttaşlarımıza ve milletimize, aynı zamanda, mazlumların her zaman yanında olan ve Silivri Cezaevinde -şimdiki adıyla Marmara Cezaevinde- yatan Avukat Şerafettin Can Atalay'a da buradan selamlarımı iletiyorum özellikle çünkü bu davanın baş avukatlarındandı ama şimdi Hatay Milletvekilliğinden alındı, avukatlığı alındı; cezaevinde. Buradan sayın avukatıma selamlarımı iletiyorum tekrar.

Evet, tarih 8 Temmuz 2018, Edirne Uzunköprü-İstanbul Halkalı seferini yapan trenimiz Çorlu Balabanlı ve Sarılar mevkisine geldiğinde kaza yapıyor. Facia, evet, facia; tam 25 canımızla beraber 300'den fazla kardeşimiz yaralanıyor. Evet, ölenlerin ardından kalanlar da adaletsizliğin altında ezildi. Anneler hâlâ ağlıyor, annelerin kalbi ağlıyor, acıları gittikçe büyüyor çünkü bu kaza göz göre göre geldi. Önlem alması gerekenler önlemleri almadılar, almadıkları gibi kazanın ardından da kimse sorumluluk almadı. O dava o günden bugüne devam ediyor ama o işten esas sorumlu üst yönetimse ortada yok, sadece alt kesimdeki gariban memurlar şu anda adaletin önünde.

Bu kaza olduğunda, 27'nci Dönemde ben daha iki günlük milletvekiliydim ve o dönem Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun göndermesiyle sahaya gittim ve oradaki acıyı gördüm, hâlâ da gözlerimin önünden gitmiyor. Bu kaza, maalesef, göz göre göre geldi çünkü birçok ihmal vardı. Yavrularımız o trenle yakınlarına kavuşmayı beklerken ölüme gitti ama ne yazık ki sorumlular kendi ihmallerini kabul etmediği gibi, aşırı yağın yağmura bu işi yıktılar. O tarihte Ulaştırma Bakanı olan Mehmet Cahit Turhan, Çorlu'nun içinde bulunduğu hat bölgesinin risk kapsamında olmadığını, yol bekçiliği istemine ihtiyaç kalmadığını, kazanın görülmemiş yağıştan kaynaklandığını ifade etmişti ancak Devlet Demiryollarının 25 Aralık 2019, 15 Ocak ve 8 Mayıs 2020 tarihli yazışmaları Sayın Bakan Turhan'ı tekzip etti. Devlet Demiryolları 1'inci Bölge Müdürlüğü mıntıkasında yani deprem bölgesinde, bu menfezlerin yüz yıldan eski olduğu, köprü ve menfezlerin beş yüz yıllık taşkın debisine uygun olmadığı, hattın gözetim altında tutulması gerektiği ifade edilmişti. Üstelik, öğrendik ki bu mntıkada tam 67 yol bekçisi olması gerekirken 4 yol bekçisi vardı. Çorlu 1'inci Ağır Ceza Mahkemesinde bugüne kadar tam 18 duruşma yapıldı, sadece bir duruşmaya katılmadım yurt dışı görevim dolayısıyla ve 6 Temmuz 2023 tarihli bilirkişi ek raporunda Bakanlık ve Devlet Demiryolları üst yönetiminin tüm iddiaları çürütülmüştü. Bilirkişi heyeti aşırı yağışa karşı gerekli önlemlerin alınmadığını, meteoroloji konusunda gerekli koordinasyonun sağlanmadığını, yeterli yol bekçisi olmadığını ve üstyapı yenilenirken de altyapının buna uygun olmadığını ifade etmişti ancak yeni Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, açıklamasında hâlen ders alınmadığını ortaya koyuyor.

(7/998) esas numaralı Soru Önergeme vermiş olduğu cevapta, aşırı yağışlara karşı Devlet Demiryollarında hâlen erken uyarı sistemi kurulmamış, gerekli sayıda yol bekçisi hâlen istihdam edilmemiş, altyapı -Trakya dâhil- tüm Türkiye'de maalesef elden geçirilmemişti. Bu ihmallere sebep olan siyasi zihniyetin sorumluluk üstlenmemesi, emri altında çalışan personeli yargının önüne atması maalesef ülkemizdeki keyfiyetliğin baş tacıdır ancak vurgulayarak söylüyorum ki kazaya sebep olan dönemin Ulaştırma Bakanı, Devlet Demiryolları Genel Müdürü, üst yönetim ve arkasındaki siyasi irade hesap vermek zorundadır. Dün Çorlu'da oğlu Arda'yı kaybeden Mısra Öz, kızı Bihter'i kaybeden Zeliha Bilgin, yine 6 Şubat depreminde Kahramanmaraş'ta Ezgi Apartmanı'nda oğlunu, gelinini ve 3 yaşındaki torununu kaybeden Nurgül Göksu ağlıyorlar. Kaderleri aynı; anneler çocuklarını, evlatlarını kaybetmişler ve adalet arıyorlar. Kesiştikleri tek nokta, 29 Şubat'ta Kahramanmaraş'taki Ezgi Apartmanı'nın duruşması var, yine aynı gün Çorlu'da 2018'den beri süren davanın son duruşması yapılacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Geçen hafta Kahramanmaraş'a milletvekili arkadaşlarımızla gittiğimizde, Ezgi Apartmanı'nı ziyaretimizde... Ezgi Apartmanı'ndaki annenin feryadını buradan haykırmak istiyorum: “Ben çocuğumu babasız büyüttüm, temizlik yaptım, dikeş diktim ve çocuğumun avukat olmasını sağladım; gelinim de avukattı. 3 yaşındaki çocuklarıyla beraber...” Ezgi Apartmanı'nda o pastanenin kesmiş olduğu kolonlar yüzünden evlatlarını kaybetmiş.

Yine, aynı şekilde, Mısra Öz'ün Arda Sel'i, yine Zeliha Bilgin'in Bihter'i kaybı aynı konu ama bunların tek kesiştiği yer, 29 Şubat'ta adalet önünde olacak ve inşallah, Çorlu'da adalet bir gün tecelli edecek diyorum. Rayların altında kalan adalet bir an evvel tecelli etsin istiyoruz. Her iki aileye de buradan başarılar diliyorum; inşallah, hak ettikleri sonucu alacaklar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Yetkililer rayların altında kalan adaleti üstüne çıkaracak diyor, saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aygun.

Gündem dışı üçüncü söz, Alevilerin sorunları ve hızır ayı hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Celal Fırat'a aittir.
Buyurun Sayın Fırat. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Alevilerin sorunlarına ve hızır ayına ilişkin gündem dışı konuşması

CELAL FIRAT (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Başkanım, sizi burada görmek güzel.

“Ak sakallı, nur yüzlü,

Sirtında abası, elinde asası,

Umudun boz atlısı.

Geldi hızır günleri, hub açılır gülleri,

Dileyen murat alır şad olur gönülleri...”

Hızır günleri rahmet ve umut günleridir, gelecek güzel günler umuduyla Genel Kurulu ve halklarımızı sevgiyle selamlıyorum.

Hakları gasbedilen, çeşitli ayrımcılıklara uğrayan Aleviler, yol ve erkânlarını hızır günlerinin zorlu kışında dedelerimizin taliplerini tek tek gezmesiyle hizmetlerini yürütmeye çalışıyorlar. Bu dar zamanlarda herkes birbirinin Hızır'ı olur. Tarihin dinamiklerinden gelen hızır inancı, sevincimizin kaynağı, karanlığın چراغıdır; gönlümüzün huzuru, gözümüzün nuru, sabahın seheridir; fakirin fukaranın, yetimin, sahipsizin, ezilenin, mazlumun dar günündeki dayanağıdır. Bu vesileyle canlarımızın tuttukları hızır oruçları Hak katında kabul olsun diyorum.

Küresel dünyada eşitsizlikler artarak devam ederken Aleviler de bundan payını almaktadır. Asimilasyon, inkâr, baskı, saldırılarla dayatılan yoksullukla karşı karşıya kalan bizler hızır inancına, insanlığın vicdanına, toplumsal dayanışmaya, mücadele ve kendi hakikatimize sarılırız. Taliplerini ziyaret eden dedelerimiz, Türkiye'nin her bir köşesinde yollarının olmadığını, her türlü ayrımcılığa uğradıklarını, maruz kaldıklarını acı bir şekilde görmektedirler. Gittiğimiz yerlerde yolları olmayan, olsa da yolları kötü, bakımsız, çamurlu olan bir yer varsa bilin ki orası Alevi köyüdür; su, elektrik, sağlık gibi altyapı sorunları varsa tartışmasız orası bir Alevi köyüdür. Yıllardır bu gibi haksızlıklara karşı mücadele ediyoruz bizler ancak uzay çağına girdiğimizi dillendirdiğimiz bu yüzyılda da ayrımcılıklar maalesef devam etmektedir. Tokat, Erzincan, Erzurum, Bingöl, Dersim ve birçok yöreye özellikle bu hizmetlerin götürülmediğini acı bir şekilde görüyoruz.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde ayrımcılık, nefret uygulamaları devam ediyor, inancımız hâlen tanınmıyor, mahkeme kararlarına uyulmuyor, Alevilere karşı toplumdaki, kamudaki baskı, şiddet ve nefret söylemleri cezasız kalıyor. Hapishanelerde de durum farklı değil; isteyen hükümlü çeşitli din görevleriyle görüşürken Aleviler maalesef kendi inanç önderleriyle görüşemiyorlar.

Biz Aleviler her işimizde, her eylemimizde “Ya Hızır” deriz; bu bir çağrıdır. Bizler, çatışan değerler özünde toplumu bölen, bireyin duygu, düşüncesine yön vererek bencilleştiren, hilekâr, çıkarıcı düzeni reddeden bir toplumuz.

Bakınız, Türkiye’de Aleviler hâlen var olma mücadelesi veriyor. Alevilerin cem ibadethaneleri kabul görmüyor, bu anlamda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği kararlar uygulanmıyor. Bu anlayış cemevlerine ibadethane statüsü tanımadığı gibi, Alevi-Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanlığını kurarak sorunları kangren hâline getiriyor.

Biz diyoruz ki Alevi toplumuna hâkim inancın dayatılmasına devam etmeyin, Hacı Bektaş Velî Dergâhı ve benzeri olmak üzere Alevi mekânlarını Alevilere teslim edin, Madimak’ın utanç müzesi olmasının önünü açın.

Alevilere rağmen Alevi inancı tanımlanmaya çalışılıyor, asimilasyon çalışmaları kesintisiz sürdürülüyor. Alevi köylerine giden yollar yapılmıyor, altyapı sorunları çözülüyor, ayrımcılık, nefret kelimeleri her gün artıyor.

Değerli milletvekilleri, bir yerel seçimin arifesindeyiz, dileğim odur ki demokratik bir yarış ve huzurla neticelensin. Cemevlerimiz, halkımızın cenazelerinin kaldırıldığı, lokmalarının dağıtıldığı mekânlardır; sosyal, kültürel birçok faaliyetin gerçekleştirildiği alanlardır ama hâlen sayamayacağım kadar da sorunları ve ihtiyaçları vardır. Kentlerdeki birçok cemevimiz hâlen belediyelerin kiracısı konumunda ve altyapı sorunlarıyla yoğun bir şekilde boğuşuyor. Zaman zaman yerel yönetimlerin yaptığı bazı hizmetler de lütfmuş gibi sunulmaktadır. Aleviler lütuf istemiyor, Anayasa’dan doğan hakkını, inancını özgürce yaşamak istiyor. Bütün bu sorunlar, iktidarın dolayısıyla devletin Alevilerin haklarını anayasal güvence altına almamasından ve gerekli yasal düzenlemeleri yapmamasından kaynaklanıyor. Hepinizi, tüm partilerimizi biraz vicdanlı olmaya çağırıyorum. Gelin, yerel seçimler öncesi Alevi toplumunun bu istekleri için bir çalışma yapalım ve gerekli yasal güvenceyi sağlayalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen Sayın Fırat.

CELAL FIRAT (Devamla) – Sevgili milletvekilleri, değerli milletvekilleri eğitim alanı da tam bir facia. Okullarda çocuklara şeytan taşılama ritüelleri yaptırılıyor, zorunlu din derslerinin kaldırılması bir yana üstüne yenileri ekleniyor. ÇEDES gibi projelerle eğitim öğretim daha da dinselleştiriliyor. İktidar bireyin cesaretine, fikirlerine sınırlar çizerek toplumların değerlerini bir diğerine karıştırmış gibi sunuyor, düşmanlaştırıyor, hayatı yaşanmaz kılarak toplumu insani değerlerden daha da uzaklaştırıyor. Şunu da bilmenizi isteriz ki bu ayrıştırma ve toplumu manipüle etme yöntemlerinize karşı her zaman, her yerde mücadele etmeye çalışacağız; tüm bu kötülöklere karşı zorda, darda kalanların yardımına koşarak kurtarıcı olan Hızır'ı candan çağırmaya devam edeceğiz. Gelin, hep beraber birbirimizin Hızır'ı olalım, sorunlarımızın üstesinden gelelim.

Hızır hepimizin yoldaşı olsun.

Aşk ile. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Fırat.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim. Daha sonra, özellikle deprem bölgesi vekillerinin talep etmeleri hâlinde, akış içerisinde onlara yerlerinden söz hakkı vereceğim.

İlk söz, Burdur Milletvekili Sayın Mustafa Oğuz’un.

Buyurun Sayın Oğuz.

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz’un, Antalya’da yoğun yağışlar nedeniyle meydana gelen sele ve taşkına ilişkin açıklaması

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – Teşekkürler Başkan.

Komşu ilimiz Antalya’da devam eden olumsuz hava koşulları, sel ve taşkın nedeniyle evler ve araçlar sular altında kalmıştır. Antalya ilimizde AFAD, itfaiye ve arama kurtarma ekipleri teyakkuz hâlinde. Şu ana kadar bine yakın vatandaşımız tahliye edildi. İçişleri Bakanlığımızca Antalya Valiliğimize ilk etapta 20 milyon TL acil yardım ödeneği gönderilmiştir. Antalya’da yoğun yağışlar nedeniyle meydana gelen selle mücadele için bölgede devletimiz tarafından an itibarıyla gerekli tedbirler alınmış ve bu konuda uzman personeller görevlendirilmiştir.

Hayatını kaybeden vatandaşımıza Allah’tan rahmet, Antalya’mıza ve selden olumsuz etkilenen vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletıyorum.

Rabb'im ülkemizi ve milletimizi her türlü afetten korusun.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Nilhan Ayan...

2.- İstanbul Milletvekili Nilhan Ayan'ın, AK PARTİ İstanbul Kadın Kolları Başkan Yardımcısı Fatma Sevim Baltacı'nın vefatına ve AK PARTİ Küçükçekmece Belediye Başkan Adayı Aziz Yeniay'ın seçim çalışmaları sırasında meydana gelen silahlı saldırıya ilişkin açıklaması

NİLHAN AYAN (İstanbul) – Bazen bir haber, bir ses ya da sessizlik insanı nefessiz bırakıyor. Maalesef, böyle derin bir acı içindeyiz. Trafik kazası sonucunda kaybettiğimiz yol arkadaşımız, kardeşimiz, İstanbul Kadın Kolları Başkan Yardımcımız Fatma Sevim Baltacı'yı Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın omuzlarında, dualarla Hakk'a uğurladık. Rabb'im mekânını cennet eylesin, kıymetli ailesinin ve teşkilatımızın başı sağ olsun.

Yine, aynı gün Küçükçekmece'de, Belediye Başkan Adayımız Sayın Aziz Yeniay'ın seçim çalışmaları sırasında meydana gelen silahlı saldırıyı lanetliyor, yaralanan vatandaşımıza acil şifalar diliyorum. Seçim öncesinde korku ve baskıyla bizleri sindirebileceklerini düşünenler bilsinler ki biz korkmadık, korkmuyoruz, korkmayacağız.

Milletimize ve teşkilatımıza geçmiş olsun dileklerini iletiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Ümmügülşen Öztürk....

3.- İstanbul Milletvekili Ümmügülşen Öztürk'ün, AK PARTİ Küçükçekmece Belediye Başkan Adayı Aziz Yeniay'ın seçim çalışmaları sırasında gerçekleştirilen silahlı saldırıya ilişkin açıklaması

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Küçükçekmece Belediye Başkan Adayımız Aziz Yeniay'ın seçim çalışmaları sırasında gerçekleştirilen silahlı saldırıyı şiddetle kınıyor ve bu menfur saldırı sonucunda yaralanan vatandaşımıza acil şifalar diliyorum. Unutmayalım ki demokrasimizin temel değerlerine ve birlik beraberliğimize herhangi bir saldırı milletimizin iradesine yapılmış bir saldırdır. Milletimizin iradesine, birliğimize, beraberliğimize kasteden hiçbir saldırı amacına ulaşamayacaktır.

Seçim sürecinin sağlıklı ve demokrasimize yakışır şekilde ilerlemesi bizim için son derece önemlidir. Gerçek anlamda demokrasi şöleni olan yerel yönetim seçimlerimizi en güzel şekilde gerçekleştirecek ve halkımızın iradesiyle belirlenen yöneticileri seçeceğiz.

Bu duygularla, yaralı vatandaşımıza bir kez daha acil şifalar diliyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Konya Milletvekili Sayın Mehmet Baykan...

4.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e, Çağlayan'da İstanbul Adalet Sarayı önünde gerçekleştirilen saldırıya ve teröristlerin destekçilerine ilişkin açıklaması

MEHMET BAYKAN (Konya) – Teşekkürler.

Tekrar geçmiş olsun Sayın Başkanım.

Bir saldırı da geçtiğimiz haftalarda Çağlayan'da, İstanbul Adalet Sarayı önünde meydana geldi. Saldırıda 1 vatandaşımız hayatını kaybederken 3'ü polis memuru olmak üzere 6 vatandaşımız yaralandı. Hayatını kaybeden Dilfiraz Karataş Bağcılar Cemeviden ahirete uğurlandı; Allah'tan rahmet, ailesine başsağlığı, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Nasıl böyle bir şeye cesaret edebiliyorlar biliyor musunuz? Bu hainlere her ortamda destek olan, bunlara methiyeler düzen, mağdur gibi gösteren ve hatta Meclis kürsüsünden bunları savunan sözüm ona siyasetçilerden aldıkları destekler sayesinde. Sonu dünden belli bu teröristlerin yaptıkları ilk değil, daha önce cezaevine girmişler. Tabii, bizim bir kısım muhalefet boş durur mu? Her türlü platformdan destek mesajlarıyla arkalarında olduklarını hissettirmişlerdir. E, hâl böyle olunca, devlete kafa tutmaya çalışmak, anayasal düzeni bozmaya çalışmak, masumların kanına girmek için âdeta destur almışlardır. Sadece maşaları değil, maşaları tutan elleri de görüyor, biliyoruz.

BAŞKAN – Samsun Milletvekili Sayın Murat Çan...

Buyurun Sayın Çan.

5.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, mazota gelen zamma ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) – Geçmiş olsun Sayın Başkan.

Bir geçmiş olsun da Türkiye'ye çünkü mazota yine zam geldi, litresi 45 lira; on günde 3'üncü zam. Mayıstan bu yana mazota gelen zam yüzde 30, sadece yılbaşından bu yana mazotun fiyatı beşte 1 zamlandı. Çiftçimiz, köylümüz, şoför esnafımız, nakliyecilerimiz nefes alamıyor. Çok değil, daha bir yıl önce "Cudi'de, Gabar'da varıl varıl petrol bulduk." diye oy avcılığı yapanlar bir zahmet çıkıp şu tabloyu izah etsin; traktörünü çalıştıramayan köylüye, kamyoncu esnafına, minibüs esnafına izah etsin; akaryakıtı gelen her zamdan sonra çarşıda, pazarda değişen fiyat etiketleri yüzünden perperişan ettikleri emekliye, emekçiye izah etsin; kundaktaki bebeğe izah etsin. Vatandaş 2006 yılında çeyrek altın alabildiği parayla şimdi 1 litre mazot bile alamıyor. Zam yüzyılı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı...

Buyurun Sayın Bayırcı.

6.- Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı'nın, Türkiye'nin ilk ve tek termal kayak merkezinin bulunduğu Murat Dağı'na ilişkin açıklaması

İSMAİL ÇAĞLAR BAYIRCI (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye'nin ilk ve tek termal kayak merkezinin Murat Dağı'nda olduğunu biliyor muydunuz? 2.312 metre yüksekliğe sahip Murat Dağı Türkiye'nin hem termal hem de kış sporları alanına birlikte sahip olan tek yeridir. Gediz ilçesi sınırları içerisinde bulunan, 2.312 metre yükseklikteki Murat Dağı, konuklarına 1.450 metre yükseklikte, 41 derece sıcaklıkta termal su ve konaklama, 1.850 metre yükseklikte ise her disiplinde kayak keyfi imkânını sunuyor. Türkiye'nin 22'nci kayak merkezi Murat Dağı, kaplıca, mesire, kayak, doğa, yamaç paraşütü, fotoğraf çekimleri, bitki örtüsü, spor ve kros yarışmalarıyla hemşehrilerimize ve tüm misafirlerimize on iki ay hizmet vererek cazibe merkezi hâline dönüşmüştür. Doğaseverler için gün batımlarının büyüklüğüne eşlik eden serin dağ havası bile Murat Dağı'na çıkmak için yeterli bir nedendir. Kar tatilini seviyor, kış sporlarıyla ilgileniyor ve benzersiz bir deneyim yaşamak istiyorsanız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş...

Buyurun Sayın Ataş.

7.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, AKP iktidarının Kayseri'de asimetrik ve orantısız bir seçim kampanyası yürütmesine ilişkin açıklaması

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Seçim b6lgem Kayseri’de, hemen hemen her Őehirde olduğu gibi, AKP iktidarı tarafından asimetrik ve orantısız bir seçim kampanyası y6r6t6lmektedir. T6m meydanlar, alanlar, caddeler ve sokaklar AKP’li belediyelerce ve devletin imk6nlarıyla, iŐĥisi ve araçlarıyla yani milletin vergileriyle finanse edilen çadır, bayrak ve afiŐlerle doldurulmuŐ durumdadır. Seçime girecek diğer partilere alan ve imk6n bırakılmadığı gibi devletin t6m imk6nlarının AKP tarafından kullanıldığı, her g6n aėırlaŐan ekonomik krize rağmen milletin parasının seçim kampanyalarına harcandığı açıkça g6r6len bir s6re yaŐanmaktadır. Diğer adaylarsa helal paralarıyla hazırladığı afiŐleri dahi asamamaktadır. Seçim geçip bittikten sonra AKP iktidarı yine bu seçim kampanyasının maliyetini vatandaŐa kesecektir. Bu y6zden, adil, fırsat eŐitliėinin olduğu, milletin parasının sokağa savrulmadığı bir seçim s6recinin oluşturulması gerektiği...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Aydın Milletvekili Sayın S6leyman B6lb6l...

Buyurun Sayın B6lb6l.

8.- Aydın Milletvekili S6leyman B6lb6l’6n, Cumhurbaşkanlığı h6k6met sistemine ilişkin açıklaması

S6LEYMAN B6LB6L (Aydın) – 6ve 6ve bitiremediler “Cumhurbaşkanlığı h6k6met sistemine geçtiğimizde 6lke uçacak, herkes bizi kıskanacak.” dediler. Hatta tek adam k6rs6ye çıkarak “Bu kardeŐinize verin yetkiyi dolarla, faizle nasıl uėraŐılır g6receksiniz.” diyerek Őov yapmıŐtı. Yetki verildi, bedelini ise 85 milyon yurttaŐımız kısıtlanan 6zg6rl6ė6yle, yaşadığı hak ihlalleriyle, iŐsizliėiyle, alım g6c6nde yaşadığı d6ŐuŐle 6dedi. Yeni sisteme geçtiğimiz 2018 yılında 72,8 milyar TL olan merkez6l y6netim b6te açığı 2023 yılında 1,3 trilyon olarak gerçekleşti. Dolar y6zde 546, euro y6zde 502, gram altın y6zde 928 oranında arttı. Benzin y6zde 537, motorin y6zde 687, otogaz y6zde 500 artış g6sterdi. 2023 Yılı Yolsuzluk Alėı Endeksi’nde T6rkiye 180 6lke arasında 34 puanla 115’inci sırada yer aldı. Yalan vaatlerle, g6stermelik hamlelerle, sahte açıklamalar, montajlanmış g6r6nt6lerle her seçim 6ncesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Amasya Milletvekili Sayın Reşat Karag6z...

9.- Amasya Milletvekili Reşat Karag6z’6n, Amasya’da sanayi esnafının Őik6yetlerine ilişkin açıklaması

REŞAT KARAG6Z (Amasya) – TeŐekk6rler Sayın Başkan.

6lkemizde olduğu gibi Amasya merkezde de sanayi esnafımız mevcut H6k6metin ucube politikaları sonucu yaşadığı ekonomik sorunların yanı sıra yetersiz altyapı çalıŐmalarıyla yıldan yıla artarak devam eden problemlerden de Őik6yeti. Esnaflarımızla yaptığımız sohbetlerde, sanayi b6lgesinde yaşanan g6venlik zafiyetleri nedeniyle hırsızlık vakalarının çoğaldığı, baŐiboŐ sokak hayvanlarının sanayi b6lgesine bırakıldığı, yıllardır bozuk olan yolların bir t6rl6 onarımlarının yapılamadığı, yeni d6kk6nların inşa edilememesi sonucu mevcut d6kk6nlara fahiş kiralalar istendiği ve içme suyunda yaşanan sorunlar olduğu bilinmektedir. Mevcut iktidar, esnafımıza ekonomik dertler y6klediği gibi yıllar içinde y6netime gelen Amasya belediyeleri de sanayi esnafımızın derdine derman olamamıŐtır. Cumhuriyet Halk Partisi yerel seçimlerden Belediye Başkan Adayımız Sayın Turgay Sevindi’yle zaferle ayrılarak hizmete hasret kalmış Amasya’yı hak ettiği konuma taŐıyacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Mersin Milletvekili Sayın G6lc6n Kış...

Buyurun Sayın Kış.

10.- Mersin Milletvekili G6lc6n Kış’ın, Adana B6y6kŐehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar’ın 6zel Kalem M6d6r Vekili Samet G6d6k’6n vefatına ve 6zgecan Aslan’ın vefatının yıl d6n6m6ne ilişkin açıklaması

G6LC6N KIŞ (Mersin) – Sayın Başkan, geçmiş olsun dilekleriyle teŐekk6r ediyorum.

D6n uğradığı silahlı saldırı sonucu hayatını kaybeden Adana B6y6kŐehir Belediye Başkanımız Sayın Zeydan Karalar’ın 6zel Kalem M6d6r Vekili Samet G6d6k’e Allah’tan rahmet, ailesine ve yakınlarına sabırlar diliyorum.

Mersin’de dokuz yıl 6nce canice katledilen, kadına y6nelik Şiddetle m6cadelenin simgesi h6line gelen hemŐehrimiz 6zgecan Aslan’ı vefatının yıl d6n6m6nde rahmetle anıyorum. 6zgecan Aslan’ın 6ld6r6ld6ėu g6nden bug6ne 5 bine yakın kadın cinayete kurban gitmiŐtir. 2023 yılında 315 kadın 6ld6r6l6rken 2024’6n Ocak ayında ise 31 kadın katledildi. Failleri koruyan, cesaretlendiren, İstanbul S6zleŐmesi’nden bir gecede çıkan, kadını deėersizleŐtiren siyasi anlayıŐa karşı, AKP’nin yok saydığı yasaları etkin bir Şekilde uygulayarak kadına Şiddeti sonlandırmak için var g6c6m6zle m6cadelemize devam edeceğiz.

BAŞKAN – Konya Milletvekili Sayın 6nal Karaman...

11.- Konya Milletvekili 6nal Karaman’ın, depremin 1’inci yıl d6n6m6nde Malatya’ya ilişkin açıklaması

6NAL KARAMAN (Konya) – Depremlerin 1’inci yılında dostlarımızın yanında, Malatya’daydım; derin acıyı y6reğimizde hissediyor, kayıplarımıza Allah’tan rahmet, acıları ve bilinmezleriyle geride kalan canlarımıza g6 ve sabır diliyorum.

Kentte 103 bin konut ihtiyaı varken yalnız 5 bin konut yapılması Malatyalıların daha uzun yıllar evsiz yaŐaması demektir. Ticarette de durum farklı değildir. Konumundan rahatsızlık duyulan konteynerlerde çalışan esnaflarımız siftah bile yapamazken bir de elektrik aboneliği 6demesine zorlanmaktadır. Bu, yaŐatmak değil yok etmek için yapılan bir hamledir. Bina enkazı ve ekonomik enkazın olduğu ortamda “M6cbir sebep bitti, beyanname verin.” demek insani ve vicdani değildir. Esnafın talebi 6demelerin ertelenmesi değil, geriye d6n6k borçların silinmesidir. Toprağına y6rekten bağlı olan yiğit Malatya insanı artık devletini yanında g6rmek istemektedir. Bu, iktidarın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Rize Milletvekili Sayın Harun Mertoğlu...

12.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu’nun, AK PARTİ’nin yerel y6netim tecr6besine ilişkin açıklaması

HARUN MERTOğLU (Rize) – TeŐekk6rler Sayın Başkan.

AK PARTİ belediyecilikte çığır açmış kadrolar tarafından kurulmuŐtur. AK PARTİ “Demokrasi yerelden baŐlar.” ilkesini siyasetinin vazgeçilmez unsurlarından biri olarak g6rmektedir. AK PARTİ yerel y6netimlerden elde ettiği tecr6beyle t6m T6rkiye’yi kucaklamıŐ bir partidir. AK PARTİ’nin ilke ve ideallerinin oluŐmasında, hedeflerinin Őekillenmesinde liderimiz Recep Tayyip Erdoğan’ın 1994’ten itibaren belediyecilikte ortaya koyduğu vizyonun 6nemli bir yeri vardır. Bu vizyon insan 6ncelikli, hizmet odaklı yerel y6netim ilkesiyle yerel y6netimlerde b6y6k başarılar yakalamıŐ, yeni bir model ortaya koymuŐtur. Yenilikçi projeler ve iyi uygulama 6rnekleri 6nce T6rkiye’nin diğer Őehirlerine transfer edilmiştir.

Bu vizyondan hareketle geçtiğimiz hafta sonu d6zenlenen t6renle yerel seçimlerde adaylık vitrinine çıkardığımız başta Rize Belediye Başkanımız ve Adayımız Rahmi Metin ve diğer adaylarımıza başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Sayın Sami akır.

13.- Kocaeli Milletvekili Sami akır’ın, Gazze’de y6z yirmi dokuz g6nd6r yaşanan İsrail zulm6ne ilişkin açıklaması

SAMI ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, kâinatın yaratılışındaki denge aklıktan insanın ölmeyeceğini bize öğretmesine rağmen gözü doymayan açların yüzünden insanlar aklıktan ölüyorsa eğer, hiç kimse, hiçbir örgüt, hiçbir devlet insandan, insanlıktan bahsedemez. Gazze’de yüz yirmi dokuz gündür yaşanan vahşete, katliama, aç bırakarak öldürmeye tam teşebbüsle devam eden İsrail zulmüne sadece seyirci kalan bir dünyada yaşıyor olmaktan en azından utanıyor olabilirsek. 30 bine yakın insan çocuk, kadın, erkek demeden öldürülürken modern çağın kan kokan pisliklerine sahip çıkanlar ile hiçbir şey yapmadan seyredenleri zulme uğrayanlardan ayıracak sadece Allah’ın adaleti olacaktır.

Vahşetin sınır tanımaz güncelliğiyle eli kanlı canilerin hayalleri gerçekleşiyorsa bu bizim alın yazımız değil, alnımızın karalığı, zalime dur diyemeyişimiz, eşrefimahlukat olma hakikatini kaybetmiş olmamızdır diyor, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Bayburt Milletvekili Sayın Orhan Ateş...

Buyurun Sayın Ateş.

14.- Bayburt Milletvekili Orhan Ateş’in, Sağlık Bakanı tarafından açıklanan 35 bin yeni sağlık çalışanı kadrosuna ilişkin açıklaması

ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Yirmi iki yıllık iktidarlarımız döneminde sağlıkta yapılan dönüşümün bir sonucu olarak personel ihtiyacı kapsamında 35 bin yeni sağlık çalışanımızın kadrosu Sağlık Bakanımız tarafından açıklanmıştır. Sağlık çalışanlarımıza hayırlı uğurlu olmasını diliyor, başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere Sayın Bakanımıza tüm sağlık çalışanlarımız adına teşekkürlerimi sunuyorum.

Ülkemiz tüm dünyaya örnek sağlık altyapımız ve nitelikli kadrolarımızla sağlık alanında, Türkiye Yüzyılı çerçevesinde, emin adımlarla yürümektedir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Diyarbakır Milletvekili Sayın Mehmet Sait Yaz...

Buyurun Sayın Yaz.

15.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz’ın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder’e ve Batı’nın Filistin mülteci kamplarına karşı yapılan vahşette suskun kalmasına ilişkin açıklaması

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Size de hayırlı şifalar diliyorum, geçmiş olsun.

Bugünkü Batı’nın Filistin mülteci kamplarına karşı yapılan vahşette suskun kalması onun tabiatındandır çünkü Batı karakteri zaten böyledir fakat Müslüman ülkelerin bu saldırıları sadece kınamakla yetinmeleri anlaşılır bir şey değildir. Bu tavır İslam’ın mefkûresine, düşünce sistemine aykırıdır. Kur’an’ın ruhuna da muhaliftir çünkü Kur’an’a göre mümin müminin kardeşidir; hadise göre, mümin müminin derdiyle deretlenendir, kardeş kardeşin imdadına zorlukta koşmalıdır. Aksi hâlde, biz Müslümanlar Kur’an ayetlerini sadece sevap kazanmak için okumuş oluruz. Oysa Kur’an’ın ayetleri sevap kazanmak için değil, onun hükümlerini uygulamak için okunur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Tekirdağ Milletvekili Sayın Nurten Yontar...

Buyurun Sayın Yontar.

16.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar’ın, emeklilerin yoksulluk ve sefalet içinde olduğuna ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Sayın Başkan, emekliler yoksulluk ve sefalet içinde. 2008 yılı öncesinde en düşük emekli maaşının asgari ücretin yüzde 110’u seviyesinde olması gerekliliği yasaya bağlanmıştı. AKP iktidarı “SGK’de reform” diyerek bu yasal güvenceyi kaldırdı, aylık bağlama oranları sürekli azaldı ve bugün en düşük emekli maaşı asgari ücretin yarısı kadar oldu. TÜRK-İŞ’in Ocak 2024 verilerine göre, aylık sınırı 15.049, yoksulluk sınırı 49.019 liradır; enflasyon yüzde 129. Cumhurbaşkanını dalga geçerek 2024 yılını emekliler yılı ilan etti. Tane, gram, tarihi geçmiş ürünler, dökülen sebze-meyveler emeklilerimize reva görülüyor. CHP vekilleri olarak en düşük emekli maaşı asgari ücrete eşitlenene kadar mücadeleye devam edeceğiz.

BAŞKAN – Tekirdağ Milletvekili Sayın İlhami Özcan Aygün...

Buyurun Sayın Aygün.

17.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün’un, AK PARTİ iktidarının kendi çiftçisini ithalat sopasıyla küstürdüğüne ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGÜN (Tekirdağ) – AK PARTİ iktidarının kime hizmet ettiğini ben merak ediyorum. Siz kendi çiftçinizi mi yoksa yabancı çiftçileri mi destekliyorsunuz? İşte, 25 Ocak 2024 tarihinde ayçiçeği tohumu ve ham yağda vergileri indirdiniz, gümrük vergilerini aşağı çektiniz. Bugün de o yetmemiş gibi, yeşil mercimekteki gümrük vergilerini 30 Haziran 2024’e kadar sıfırladınız. Ya, siz hiçbir şey bilmiyor musunuz? Kendi çiftçinizin yerine, gidip yabancı çiftçiye desteklemekten utanmıyor musunuz, yüzünüz hiç kızarmıyor mu? Çiftçinizi destekleyin, bir an evvel dışarıya değil kendi ülkenize dönün, kendi ülkenize. Hani hayvan varlığında 1’inciydik, hani bitkisel üretimde 1’inciydik? Neden bu ithalat, neden bu ithalat, neden bu ithalat? Gelin bu ithalatı açıklayalım, bir an evvel çözüm bulalım; kendi çiftçimizi ithalat sopasıyla küstürmeyelim, destekleyelim diyorum.

Saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Tekirdağ Milletvekili Sayın Mestan Özcan...

Buyurun Sayın Özcan.

18.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan’ın, Filistin davasını gündemde tutmaya devam edeceklerine ilişkin açıklaması

MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Filistin davasına en büyük ihanet alışmaktır, unutmaktır; sesimizle, sözümüzle, dualarımızla gündemde tutmaya devam edeceğiz inşallah. Gazze’de insanlar aklıktan ve susuzluktan ölüyor, dünyanın gözü önünde katledilirken hiçbir insanın “Benim derdim var.” demeye hakkı yoktur, hepimizin ortak kederi Filistin olmalıdır. Göç eden masum sivil Filistinlilerin yerleştirildiği güvenli bölge ilan edilen Refah kentine İsrail’in insanlık dışı saldırıları asla kabul edilemez. Uluslararası Adalet Divanının İsrail terörü hakkında vermiş olduğu “soykırım suçunun işlenmesinin önlenmesine ve engellenmesine ilişkin tüm tedbirlerin alınması” şeklindeki kararına rağmen soykırıma devam edilmesi uluslararası hukuka ve dünyaya açıkça meydan okumaktır. İsrail’in güvenli bölge Refah kentinde Gazze’yi Filistinlilerden arındırma amaçlı saldırıları derhâl son bulmalı, uluslararası toplum ve insanlık vicdanı hukukun gereğini yerine getirecek adımları bir an önce atmalıdır diyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyor, size de geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Kütahya Milletvekili Sayın Mehmet Demir...

19.- Kütahya Milletvekili Mehmet Demir'in, Kütahya Organize Sanayi Bölgesi'ne ilişkin açıklaması

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin en köklü organize sanayi bölgelerinden biri olan Kütahya Organize Sanayi Bölgesi 1973 yılında kurulmuş olup 1990'lı yıllarda 215 hektarlık alanda hizmet vermeye başlamıştır. Hızla büyüyen ve kapasitesini gün geçtikçe artıran Kütahya Organize Sanayi Bölgesi, şu an 415 hektar alan ve 129 sanayi parseliyle yüzde 97'lik doluluk oranına ulaşmış, 13 binin üzerinde istihdam katkısıyla ilimize değer katmaktadır. OSB'de yer alan firmalar cam, seramik, porselen, otomotiv, tekstil, geri dönüşüm, madencilik, gıda, ağaç, ağaç ürünleri, yapı kimyasalları, kimya, plastik, metal sanayi ve makine konularında faaliyet göstermektedir. Bölgede yer alan firmalarımızın ihracatı toplamda 350 milyon doların üzerine çıkmıştır.

Kütahya Organize Sanayi Bölgesi 218 hektarlık ilave genişleme alanıyla 633 hektar alana ulaşmış, içerisinde yüksek teknoloji firmalarının da bulunduğu, 60 firmanın daha yatırım yapacağı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Osmaniye Milletvekili Sayın Asu Kaya...

Buyurun Sayın Kaya.

20.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Cumhuriyet Halk Partisi Osmaniye İl Başkanı Mehmet Orhun Döğüşçü'nün vefatına ilişkin açıklaması

ASU KAYA (Osmaniye) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Cumhuriyet Halk Partimizin Osmaniye İl Başkanı Mehmet Orhun Döğüşçü'yü, Kuzey Irak'ta PKK'lı hain teröristlerce açılan taciz ateşi sonucu şehit olan Osmaniye'nin evladı Piyade Uzman Çavuş Kadir Dingil'in cenaze töreninde geçirdiği rahatsızlık nedeniyle 5 Şubat 2024 tarihinde kaybettik.

Yıllardır partimize her kademede büyük emekleri olan, partimizin yılmaz neferi, Osmaniye'de yoksulun "Babamızdı." dediği, halkın sevgisini kazanmış, il ve ilçe örgütlerimizin büyük bir teveccühüyle Başkanımız olarak seçilmiş, Kadırlı'mızın ve Osmaniye'mizin evladı Mehmet Orhun Döğüşçü Başkanımızı saygıyla ve rahmetle anıyorum. Osmaniye'de partimize verdiği bütün emekleri için kendisine minnettarız. Cumhuriyet Halk Partimizin büyük bir değerini kaybettik; Allah rahmet etsin, mekânı cennet olsun.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, sisteme giren ilk 20 milletvekilinin söz talebini karşılamış olduk.

Depremin yıl dönümü olması münasebetiyle talepleri hâlinde sadece deprem bölgesi vekillerine akış içinde söz vereceğimi belirtmiştim.

Şimdi, ilk söz Sayın Fendoğlu'na ait.

Buyurun Sayın Fendoğlu.

21.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, 6 Şubat depremlerinden sonra ilan edilen mücbir sebep döneminde ertelenen birikmiş vergi prim borçlarına ilişkin açıklaması

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

6 Şubat depremlerinden sonra ilan edilen "mücbir sebep hâli" 30 Nisan 2024 tarihinde son bulacaktır. SGK tarafından, 6 Şubat 2023 ila 30 Nisan 2024 dönemini kapsayan süre içinde verilmesi gereken bildirimler ve ödenmesi gereken sigorta primleri yönünden mücbir sebep hâli ilan edilmişti. Deprem bölgesi ve Malatya'daki mükelleflere kolaylık sağlanmaması hâlinde büyük sıkıntı yaratacaktır, mücbir sebep döneminde ertelenen birikmiş vergi-prim borçlarının taksitlendirilmesi konusunda kolaylık sağlanmaması hâlinde özellikle esnaf, tüccar ve sanayici çok zor durumda kalacaktır; teşvikleri yanacak, birçok esnafımız cezalı duruma düşecektir. Bu konuda Maliye Bakanlığımız ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımızdan yasal şartların deprem bölgesine özel, faizsiz yeniden yapılandırılmasını talep ederim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Fendoğlu.

Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, Saadet Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Bülent Kaya'ya ait.

Buyurun Sayın Kaya.

22.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e, Antalya'da yoğun yağışlardan ötürü meydana gelen sel felaketine, İstanbul Üniversitesinin ve bazı üniversitelerin halka açılması kararına, Cumhurbaşkanının Mısır ziyaretine, iktidarın zikzaklı dış politikasına ve Cumhurbaşkanının "Sayın Sisi" ifadesine ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, öncelikle, Saadet ve Gelecek Partileri adına size geçmiş olsun dilekelerimizi sunarak, sizi tekrar Meclis çalışmalarında görmekten dolayı memnuniyetimizi ifade ederek sözlerime başlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Antalya'da yoğun yağışlardan ötürü meydana gelen sel felaketi dolayısıyla öncelikle Antalya'mıza geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyorum. Sel felaketinde hayatını kaybeden vatandaşımıza Allah'tan rahmet diliyorum, selden etkilenen tüm vatandaşlarımızda da geçmiş olsun dilekelerimizi tekraren sunuyorum.

Ayrıca, geçen hafta alınan bir karar gereği İstanbul Üniversitesi ve bazı üniversitelerin yerleşkesinin halka açılmasına çeşitli değerlendirmeler oldu, öğrencilerin ve ailelerin haklı güvenlik endişeleri gündeme geldi. Geçmişte bazı üniversite kampüslerinde yaşanan benzer olaylar dikkate alındığında, bu haklı güvenlik endişelerinin iktidarımız ve devletimiz tarafından dikkate alınması gerektiğini düşünüyoruz. "Üniversiteleri halka açmak" elbette kulağa hoş gelen sözlerdir ama sokaklarımızın bile artık güvenli olmaktan çıktığı bir dönemde gençlerimizin eğitim kalitesinin ve huzurunun popülizme kurban edilebilme endişesini de taşıdığımızı ifade etmek istiyorum. Dolayısıyla, bu kararı verenleri, gerekli önlemleri almaya ve bu hususta akliselimle tekrar bir değerlendirme yapmaya davet ettiğimizi tekrar ifade ediyorum.

Gündemimizde olan bir diğer konu da Sayın Cumhurbaşkanımızın Mısır ziyareti. Sayın Cumhurbaşkanımız, Gazze konusu başta olmak üzere bazı konularla ilgili görüşme yapmak üzere Mısır'a gidiyor. Tabii, bu vesileyle, on yıl önce Mısır'da bir askerî darbe olduğu zaman meydanlarda rabia işaretiyle dolaşan iktidar mensuplarının da bazı acı gerçeklerle yüzleşmesi gerektiği kanaatindeyiz. Zira, o dönemde Mısır, Türkiye'ye herhangi bir tavır koyduğu için değil, kendi ülkesinde bir askerî darbe yaptığı için ve kendi vatandaşlarına dönük katliama varan şiddet uyguladığı için biz Mısır'la bütün diplomatik ilişkilerimizi askıya almış ve sert tedbirlerde bulunmuştuk. Dolayısıyla, bu vesileyle ne değiştirdiği hep beraber sorgulamak zorundayız çünkü Mısır'da yönetim değişmedi, Sisi'nin, yaptıkları geçmiş yanlışlıklara dair bir nedameti de söz konusu olmadı. Hatta, daha ilerisini hatırlayalım, Sayın Cumhurbaşkanımız Birleşmiş Milletler toplantısında Sisi'yle aynı masada oturtulması planlandığı zaman demişti ki: "Ben bu toplantıya katılmam. Niye? Çünkü o adama meşruiyet kazandıracak kadar meşruiyetini kaybetmiş bir lider değilim." "Katılmadım çünkü bizim izzetimiz var, bizim onurumuz var." demişti. O hâlde, şimdi sormak gerekir, değişen neydi? Şayet Cumhurbaşkanı kendi meşruiyetini yitirdiğini düşünmüyorsa -ki ülkenin yüzde 50+1 oyunu alan bir Cumhurbaşkanı bizim

gözümüzde de meşrudur- Sisi'nin meşruiyetini tekrar nasıl kazandığı konusunda Sayın Cumhurbaşkanının ve iktidarın kamuoyunu bilgilendirmesi gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Devam ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın, lütfen.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Ne değişmiştir de Türkiye'nin Mısır'ın NATO toplantılarına katılımına koyduğu veto 2020'de kaldırılmış, Akdeniz'deki enerji denkleminde Mısır hâlen Yunanistan'la beraber karşı bir ittifakın parçası iken ve yine Mısır, Filistin halkına ait doğal gaz rezervlerinin pazarlanmasında İsrail'le iş birliği içerisindeyken ne oldu da "Sayın Sisi" oldu? Elbette bunları gün yüzüne çıkaracak bir açıklama iktidarın borcudur ama şunu görüyoruz ki değişen her zamanki gibi iktidarın özellikle dış politikada sıklıkla karşımıza çıkan zikzaklı siyasetidir. Bu zikzakların her birini sıralamak için ne benim yeterli sürem var ne de sayın milletvekillerinin dinleyecek tahammülleri çünkü saymakla bitirilemeyecek kadar dış politika zikzakları olan bir iktidara karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Ancak burada herkesi ilgilendiren husus, Sayın Cumhurbaşkanının Sisi'yle ilgili olan hususu iç politika malzemesi hâline getirdiği dönemleri hatırlatmak lazım. Miting meydanlarında "Sisi'den mi yanasınız, Binali Bey'den mi yanasınız?" diye söylerken acaba Sayın Binali Yıldırım "Sayın Sisi" ibaresini nasıl karşılamıştır? Miting meydanında toplanan binlerce kişi Sayın Cumhurbaşkanı "Sayın Sisi" ifadesini kullanırken nasıl bir duygu yoğunluğu yaşamıştır? Yine, şehit Mursi'nin arkasından ağıtlar yakan insanlar "Sayın Sisi" lafına nasıl mukabele etmişlerdir? Yine, Rabia Meydanı'nda katledilen Esma Biltaci'nin arkasından babasının mektubu okunurken gözyaşlarına boğulan Sayın Cumhurbaşkanı "Sayın Sisi" ifadesini kullanırken Esma Biltaci'nin ruhuyla nasıl yüzleşmiştir, neler düşünmüştür? Ve yine, Mısır'da, zindanlarda olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Son bir dakika Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

Buyurun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Son bir dakikayla bitiriyorum.

Yine, Mısır zindanlarında hâlâ işkence altında, hürriyetinden yoksun olan binlerce darbe karşıtı kişi Sayın Erdoğan'ın "Sayın Sisi" hitabını nasıl karşılamışlardır? Dolayısıyla, yine, Mısır'a kendi ülkelerine dönemeyen, Türkiye'de ve değişik dünya ülkelerinde sürgünde olan Mısırlılar "Sayın Sisi" hitabına nasıl karşılık vermişlerdir? Ve yine, rabia için meydanlara akan dindar, mütebedeyin, cemaat, ehliitarık hocalarımız, dini bütün insanlarımız "Sayın Sisi" lafından incinmişlerdir. Sayın Cumhurbaşkanımızın da buna mukabele etmesi gerektiğini ve bu konuda bir açıklık getirmesi gerektiğini düşünüyoruz. Dolayısıyla biz elbette diplomasinin ne olduğunu, ülkeler arası ilişkilerin ne manaya geldiğini bilenlerdeniz ama inşallah Sayın Cumhurbaşkanı bu vesileyle dış politika ile iç politika ayrımını yapar diye umut ederek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

İYİ Parti adına Grup Başkan Vekili Sayın Erhan Usta konuşacaklar.

Buyurun.

23.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, İYİ Parti Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un babası Ali Olgun'un vefatına, Pençe-Kaplan Harekâtı bölgesinde şehit düşen Piyade Onbaşı Mustafa Özkardeş'e, Kahramanmaraş'ın ve Erzincan'ın düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümlerine, Ozan Arif'in vefatının 5'inci yıl dönümüne, Azerbaycanlı Şair Bahtiyar Vahapzade'nin vefatının 15'inci yıl dönümüne, AK PARTİ Küçükçekmece Belediye Başkan Adayı Aziz Yeniay'ın seçim çalışması yaptığı sırada gerçekleştirilen silahlı saldırıya, seçim öncesi karışıklık yaratılmak istendiğine, Avrupa Şampiyonu olan Milli Halterci Cansu Bektaş'a, Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin kuruluş yıl dönümüne, TÜİK'in açıkladığı geniş tanımlı işsizlik verilerine ve seçim yaklaşırken iktidarın sözler vermesine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle size geçmiş olsun diyorum, Allah şifa versin.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ERHAN USTA (Samsun) – Genel Kurulu da saygıyla selamlarım, iyi bir hafta dilerim.

Bugün Afyonkarahisar Milletvekilimiz Hakan Şeref Olgun'un babasını toprağa verdik öğlen namazında. Ali Olgun amcaya Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum.

Pençe-Kaplan Harekâtı bölgesinde şehit düşen kahraman Mehmetçik'imiz Piyade Onbaşı Mustafa Özkardeş'e de Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum, kederli ailesine ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum.

Bugün, yine, bu hafta daha doğrusu, Kahramanmaraş ve Erzincan'ın düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümlerini idrak ediyoruz. Ben bu vesileyle Kahramanmaraşlı ve Erzincanlı hemşehrilerimizi de buradan selamlıyorum.

Millî duygularımızın gür sesli ozanı merhum Arif Şirin'in, namıdğer Ozan Arif'in vefatının 5'inci yıl dönümü. Ömrünü Türk milliyetçiliği fikriyatına adanmış, toplumun meselelerini şiirlerine ve türkülerine yansıtmış ve bu uğurda mahkemelerde yargılanmış bir vatansever olarak ömrüne şahitlik ettiğimiz merhum ozanımızı rahmetle anıyorum; mekânı cennet olsun, ruhu şad olsun. Bugün Ozan Arif'in mezarının başında, Samsun'da bir anma töreni de yapıldı; sevenleri oradaydı, dualar edildi. Biz, Meclisteki vazifemiz nedeniyle oradaki toplantılara katılamadık. Tekrar, kendisine rahmet diliyorum.

Bugün, yine, Türk dünyasının önde gelen şairlerinden Azerbaycanlı Bahtiyar Vahapzade'nin vefatının 15'inci yıl dönümü. Azerbaycan İstiklal Nişanı sahibi de olan halk şairi merhum Vahapzade'yi rahmetle anıyor, Azerbaycan halkını muhabbetle selamlıyorum.

Geçtiğimiz pazar günü İstanbul'da AK PARTİ Küçükçekmece Belediye Başkanı Adayı Aziz Yeniay'ın seçim çalışması yaptığı sırada gerçekleştirilen silahlı saldırıyı kınıyor, yaralı vatandaşlarımıza acil şifalar temenni ediyorum.

Santa Maria Kilisesi'ne yapılan saldırı sonrası geçtiğimiz hafta Çağlayan Adliyesinde bir terör eylemi düzenlenmiş ve hemen akabinde ise pazar günü Küçükçekmece'deki uzun namlulu silahlarla menfur saldırı gerçekleştirilmiştir. Seçim öncesi karışıklık yaratmak isteyen, kaos planlayan provokatörlere karşı Türk milleti olarak birlik ve bütünlüğümüzü korumamız gerektiğini vurgulamak isterim. Terör ve terör odaklarını lanetliyor, hayatını kaybeden vatandaşlarımıza bir kez daha Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum.

Millî haltercimiz Cansu Bektaş, Avrupa Şampiyonası kadınlarda Türkiye'ye ilk altın madalyayı kazandırmıştır. Millî sporcumuzu tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyorum.

Bugün Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin kırk dokuz yıl önce hürriyet ve bağımsızlığını ilan ettiği kutlu bir günü idrak ediyoruz. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne giden yolun mihenk taşı olarak ilan edilen Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin kuruluşunu kutluyorum. Kıbrıslı soydaşlarımızı tebrik ediyor, her birini muhabbetle selamlıyorum. Başta kurucu Cumhurbaşkanı merhum Rauf

Denktaş olmak üzere, kanı pahasına şehit olarak Kıbrıs topraklarını vatan yapan kahraman Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarını rahmet ve minnetle yâd ediyorum. Kıbrıs'ta bağımsızlık yolunu, egemenlik yolunu, Türklük yolunu inşa eden her bir neferi saygıyla selamlıyorum. Türk'ün Bayrağı'nı göndere çeken, Türk topraklarını zaferle taçlandıran her bir mücahitten Allah razı olsun; şehitlerimizin ruhları şad, mekânları cennet olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta, tamamlayın lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

İYİ Parti olarak Kıbrıs davası bizim millî davamızdır ve kırmızı çizgimizdir. Bizim için adada barış ve sükûnetin tek bir yolu vardır, o da egemenlik ilkesinden taviz vermeden iki devletli bağımsız bir yapının kurulmasıdır. Kıbrıs Türk'tür, ilelebet Türk kalacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün, geniş tanımlı işsizliğin -TÜİK verilerine göre- 2023 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre 2,1 puan artarak yüzde 24,7 olduğu açıklanmıştır yani buradan anlıyoruz ki aslında her 4 vatandaşımızdan 1'i işsizdir. "Geniş tanımlı işsizlik" veya "atıl iş gücü" diyebilirsiniz; aslında artık bunu, şu andaki normal işsizlik verisinin Türkiye'deki işsizliği yansıtmadığını TÜİK de biliyor, bildiği için bir süredir böyle bir gösterge, atıl iş gücü göstergesi yayınlanıyor. Tabii, burada bir tuhaflik var. Şöyle söyleyelim: Aslında baktığınızda manşet işsizlik oranı 8,8 ama atıl iş gücü 24,7.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Tamam Başkanım.

Şimdi, bu atıl iş gücü verisi 2014 yılına kadar gidiyor. Değerli arkadaşlar, 2014 yılı Aralık ayına baktığımızda atıl iş gücü 17,2'ymiş, şimdi 24,7 yani 7,5 puan artmış. TÜİK "Türkiye'de atıl olan iş gücü yani çalışmayan iş gücü 2014 yılının Aralık ayına göre bugün itibarıyla 7,5 puan artmış." diyor fakat manşet işsizlik oranına bakıyorsunuz "10,3'ten 8,8'e düştü." diyor. Hakikaten kendimizi kandırmayalım, bu çok vahim bir şeydir yani vatandaşın dörtte 1'inin, iş gücünün dörtte 1'inin çalışmaması çok vahim bir durumdur. Dolayısıyla, politikaları buna göre düzenlemek gerekir.

Yine, bir şey daha dikkat çekiyor: Bu hâliyle bile 2021 Mayıs ayından itibaren en yüksek atıl işsizlik oranıdır bu yani son iki buçuk yılın en yüksek oranıdır. Dolayısıyla, yanlış politikalar, ekonomideki sıkışma işsizlik oranlarını ciddi bir şekilde artırıyor. Bunu önümüzdeki günlerde çok daha net bir şekilde göreceğimizi buradan ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Son bir konum var.

Çok teşekkür ederim Başkanım.

Şimdi, tabii, seçim yaklaşıyor, sözler veriliyor; iktidar yetkilileri açısından söylüyorum, muhalefetin söz vermesi normal çünkü zaten muhalefette ama iktidar tarafının da yirmi iki yıldır iktidarda olup sanki yeni iktidara gelecekmış gibi sözler vermesi çok tuhaf.

Benim birkaç hafta önce Düzce ziyaretim oldu, Düzce programım oldu. Mesela, küçük bir örnek olsun diye söylemek istiyorum... "Küçük" derken örnek önemli tabii, oradaki vatandaş açısından son derece önemli. "Yığılca" diye bir ilçesi var, Yığılca'ya Sayın Cumhurbaşkanı 2011 yılında geliyor ve diyor ki... 2011 yılında geliniyor, Yığılca ilçesini Düzce'ye bağlayan 34 kilometrelik yol için söz veriliyor, ondan sonra bu söz Cumhurbaşkanı tarafından ifadesiyle bakanlar tarafından, milletvekilleri tarafından defalarca tekrarlanıyor, aradan geçmiş on üç yıl, bu yol hâlâ yapılmamış.

Şimdi, ben buradan değerli vatandaşlarımızın hakikaten dikkatlerini çekmek istiyorum. Yani iktidar sanki ilk kez bu işlere iktidar olacaktı gibi sözler veriyorlar, mahallî idareler seçimleri için de bu sözler veriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Cümlemleri bitireyim Başkanım.

Yani buralarda dikkatli olmak lazım. Vatandaşla alay edermişçesine bu tür sözler verilmesini kınıyorum. Bu anlamda vatandaşımızı hakikaten dikkatli davranmaya davet ediyorum. Yani, mesela, Yığılca, istihdam yetersizliği sebebiyle son on beş yılda nüfusunun 1/3'ünü kaybetmiş Sayın Başkanım yani böyle de kritik bir yer burası; nüfus gidiyor, kaçıyor, on üç yıl önce verilen sözler tutulmuyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Usta.

Milliyetçi Hareket Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Erkan Akçay konuşacaklar.

Buyurun Sayın Akçay.

24.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e, Cumhurbaşkanlığı'nın ve AK PARTİ Küçükçekmece Belediye Başkan Adayının seçim çalışmaları esnasında gerçekleştirilen silahlı saldırıya, 30 Mart 2014 seçim çalışmaları döneminde de benzer saldırıların gerçekleştirildiğine, Milliyetçi Hareket Partisinin 55'inci kuruluş yıl dönümüne ve Milliyetçi Hareket Partisine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bir süre önce geçirmiş olduğunuz rahatsızlık nedeniyle geçmiş olsun ve şifa dileklerimi iletiyorum.

Geçtiğimiz hafta sonu, Cumhurbaşkanlığı'nın ve AK PARTİ Küçükçekmece Belediye Başkan Adayının seçim çalışmaları esnasında yapılan ve demokrasimizi de hedef alan silahlı saldırıyı buradan lanetliyorum, ağır yaralanan vatandaşımıza acil şifalar diliyorum. Saldırı kapsamında, 12 şüphelinin gözaltına alındığını ve soruşturmaya yönelik çalışmaların da devam ettiğini biliyoruz; yakalanan faillerin cezalarını çekmelerini temenni ediyorum.

Demokrasimize, birlik ve beraberliğimize kasteden hainler tarafından 30 Mart 2014 seçim çalışmaları döneminde de benzer saldırılar gerçekleştirilmişti. PKK'lı teröristlerin 26 Ocak 2014'te Esenyurt ilçe seçim büromuza saldırısı sonucunda Milliyetçi Hareket Partisi İstanbul İl Başkanlığında basın danışmanı olarak görev yapan gazeteci arkadaşımız Cengiz Akyıldız şehit edilmişti. Demokrasimize, birlik ve beraberliğimize kasteden bu hain saldırılar hiçbir zaman amacına ulaşamayacaktır.

Sayın Başkan, geçtiğimiz hafta, 9 Şubat Cuma günü Milliyetçi Hareket Partisinin 55'inci kuruluş yıl dönümünü ilk günkü azim ve kararlılıkla, coşku ve şuurla kutladık. Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisinin 9 Şubat 1969 Adana Kongresi'nde Milliyetçi Hareket Partisine dönüşmesi demokrasi hayatımıza yeni bir nefes, Türk milletine yepyeni bir fırsat sunmuştur. Milliyetçi Hareket Partisi elli beş yıldır milletimizin millî ve manevî değerlerinin tamamını esas alarak siyasal ve toplumsal merkezin temsilcisi olmuştur. Milliyetçi Hareket Partisi; vatana, millete ve bayrağa eşsiz sevgi ve emsalsiz sadakattir. Milliyetçiliğimizin dogmatik bir sistem değil, bir kültür hareketi olduğunu hassaten belirtmek isterim. Milliyetçilik -bize göre- halka dayalı, demokrasiyi esas alan bir

dünya görüşü olması nedeniyle ırkçılığı ve otoriter sistemleri kökünden reddediyoruz. Demokrasiyi, millî egemenliği, millî kültürü, insan onurunu, karşılıklı saygıyı, adil ve eşit paylaşımı esas alıyoruz ve seksen beş milyon vatandaşımızı bir ve eşit görüyoruz, milliyetçilik ile demokrasiyi ikiz kardeş olarak kabul ediyoruz. Dik baş, tok karın, mutlu yarın diyoruz. Yeni yüzyılda Türk ve Türkiye Yüzyılı'nı hedefliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay, tamamlayın lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Milliyetçi-ülkücü hareket, büyük ve güçlü Türkiye'nin inşasını hedeflemiştir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak "Önce ülkem ve milletim, sonra partim ve ben." diyoruz.

Milliyetçi Hareket Partisi, Genel Başkanımız, bilge liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin liderliğinde ilkeli, sorumlu, sorun çözen, çözüm üreten, sorumluluk ve inisiyatif alan bir partidir. Milliyetçi Hareket Partisi bütün meselelere millî tarih şuuru içinde dün, bugün, yarın perspektifiyle bakan, görüşleri, teşhisleri isabetli ve öngörülleri doğru çıkan bir partidir. Milliyetçi Hareket Partisi, kendi gündemine daima hâkim olmuş, başkalarının gündeminin peşine takılmamıştır. Allah'ın izniyle, Türkiye'mizin, demokrasimizin ve siyasetin yıkılmaz kalesi Milliyetçi Hareket Partisi; ilke ve ülkeleriyle daha nice 55'inci yıllara ulaşacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu vesileyle, partimizin kurucu Genel Başkanı, Başbuğumuz Alparslan Türkeş'e, ülkücü şehitlerimize, bütün şehitlerimize, ebediyete irtihal etmiş dava büyüklerimize Cenab-ı Allah'tan rahmetler diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akçay.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit konuşacaklar.

Buyurun.

25.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e, özgürlük yürüyüşçülerine ve taleplerine, İzmir'de özgür basın çalışanlarına yönelik gerçekleştirilen operasyona, yirmi dört saatlik avukat görüş yasağına, İstanbul'un birçok ilçesinde gerçekleştirilen ev baskınlarına ve hasta tutsaklara ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikle size de çok geçmiş olsun, sizi burada görmek tekrardan çok güzel.

Sayın Başkan, sayın vekiller; 1 Şubat tarihinde bir kolu Van, bir kolu da Kars'tan başlatılan yürüyüşün özgürlük yürüyüşçüleri bugün Diyarbakır'dalar. Bugün yürüyüşün 13'üncü günü ve on üç gündür il il, köy köy, kasaba kasaba yürüyerek aslında topluma ne istediğimizi, neye ihtiyacımız olduğunu anlatmaya çalışıyorlar.

Ben bir kez daha buradan, Meclisten özgürlük yürüyüşçülerinin, Kürt halkının, Türkiye'deki devrimci demokratların talebini yinelemek istiyorum: Biliyorsunuz, çok uzun bir süredir, 21 Mart 2021'den beri İmralı'da tutulan Sayın Öcalan ve onunla beraber kalan mahpuslardan hiçbir haber alamıyoruz. Toplam bin altmış gündür biz bu ülkenin sınırları içerisinde olan bir cezaevinden hiçbir şekilde haber alamıyoruz. Oysaki Türkiye, bir yüzyılı geride bıraktı, şimdi cumhuriyetin 2'nci yüzyılındayız ve bu 2'nci yüzyılın gerçekten halkların, inançların, toplumsal bütün kesimlerin yüzyılı olmasını istiyorsak, demokratik bir cumhuriyeti inşa etmek istiyorsak bugün artık Kürtlerin sesine, özgürlük yürüyüşçülerinin çığlığına ses olma, bu çığlığı duyma zamanıdır diyoruz ve Sayın Öcalan'ın üzerindeki tecritin kaldırılması Kürt sorununun demokratik, barışçıl çözümünün ilk adımını, ilk iyi niyetini oluşturacaktır. Bu anlamıyla hem Meclisi hem de Hükûmeti bir kez daha bu konuya kulak kabartmaya ve barış sesine ses olmaya davet ettiğimi ifade etmek istiyorum. Ayın 15'inde Amara'da sonlanacak bu yürüyüş bu konuda da bütün toplumsal kesimleri barış için çaba harcamaya bir kez daha davet ediyorum.

Sayın Başkan, sayın vekiller; bugün İzmir'de, yine sabah saatlerinde özgür basın çalışanlarına yönelik bir operasyon gerçekleştirildi. Mezopotamya Ajansı muhabirlerinden Semra Turan, Delal Akyüz, Tolga Güney, JİNNEWS muhabiri Melike Aydın, Gazete Duvar muhabiri Cihan Başakçioğlu ve DEM PARTİ basın çalışanı arkadaşımız Fatma Funda Akbulut'un evlerine baskın düzenlendi ve hepsi gözaltına alınarak Çankaya'daki TEM Şubesine götürüldüler. Bu ülkede çok uzun süredir basının taassup altında olduğunu biliyoruz, özellikle basın özgürlüğünün yok edildiğini biliyoruz ama artık bunlara ne toplumun ne de basın çalışanlarının tahammülünün kalmadığı ifade etmek istiyoruz.

Yine bir rutin olan yirmi dört saatlik avukat görüş yasağının hukuki olmadığı, bir işkence sistemi olduğunun altını çizmek istiyoruz ve derhâl basın çalışanlarının serbest bırakılması çağrısını da buradan yapmak istiyorum.

Tabii, sadece basın çalışanları değil, yine bir klasik, İstanbul'un da birçok ilçesinde ev baskınları yapıldı, yine 8 kişi gözaltına alındı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayınız Sayın Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bu ev baskınlarında yurttaşlara yönelik şiddet uygulandığını, Esenyurt'ta yapılan bir ev baskınında polislerin özellikle aileye, bir aileye işkence yaptığını, evde bulunanların sırt, kol ve bacaklarına coplarla vurulduğu yine tarafımızca aktarılmıştır. Burada da yirmi dört saatlik avukat görüş yasağı var. Bunun da kabul edilemez olduğunu ifade etmemiz gerekiyor.

Tabii, İmralı Cezaevi'ni konuştuk ama sadece İmralı değil, bu ülkedeki bütün cezaevleri ne yazık ki eza evlerine dönmüş durumda. Bunlardan biri de yine Buca 1 Nolu F Tipi Cezaevinde kalan Mehmet Sait Yıldırım'ın durumu; kendisi ağır hasta, tutsak, müebbet hapis cezası almış, 2025'te cezası bitiyor ama ağırlaştırılmış müebbet hapisliler gibi tekli bir hücrede tutuluyor. Hipertansiyon, kalp, koah hastası ve bunun dışında ayrıca birçok sağlık sorunu var ve kendisinin tek başına kalamaz raporu olduğu hâlde tek başına bir hücrede tutuluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen Sayın Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Bunun nedeni sorulduğunda da bu tutumun kendileriyle ilgili olmadığını, Adalet Bakanlığının aslında böyle bir tutumu olduğunu ifade ediyorlar. Biz bunun kabul edilemez olduğunu bir kez daha ifade etmiş olalım.

Yine, Muhlise Karagüzel hasta tutsaklardan birisi; şu anda İzmir'de Yeşilyurt Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yatıyor, açık kalp ameliyatı olacak, hâlâ tahliyesi yapılmadı, tahliye başvurusuna "ret" cevabı verildi. Bunun bir insanlık suçu olduğunu, bunun kabul edilemez olduğunu tekrar ve tekrar ifade ediyoruz ve hasta tutsakları cezaevinde tutarak hiç kimsenin başının göğe ermeyeceğinin de altını çizmek istiyorum.

Tekrardan Genel Kurulu selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Koçyiğit.

Cumhuriyet Halk Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Ali Mahir Başarır.
Buyurun Sayın Başarır.

26.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e, Antalya'da yaşanan sel felaketine, Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar'ın Özel Kalem Müdür Vekili Samet Gündük'ün vefatına, bireysel silahlanmadaki artışa, motorine gelen zamma, Akkuyu Nükleer Santrali'nde yaşananlara, sınır güvenliğine ve işsizlik oranlarına ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, ben de Sayın Başkanımıza grubum adına geçmiş olsun dileklerini sunuyorum. Umarım daha uzun yıllar aramızda olursunuz çünkü yokluğunuz hissedildi.

Diğer bir husus, Antalya'da bir sel felaketi yaşadık; Antalya'ya, Antalyalı yurttaşlarımıza geçmiş olsun dileklerini sunuyorum. Bir yurttaşımızı kaybettik; Allah'tan rahmet diliyorum, ailesine, Antalya'ya, ülkemize sabır diliyorum.

Dün, Adana'da acı bir olay yaşadık. Adana Büyükşehir Belediye Başkanımız Zeydan Karalar'ın Özel Kalem Müdürü Samet Gündük'ü makamında gerçekleştirilen saldırıda kaybettik. Adana'ya, ailesine, ülkemize başsağlığı dileklerini sunuyorum. Maalesef ki bu son üç günde 3'üncü silahlı saldırı.

Bu Mecliste uzun süredir bireysel silahlanmadaki artışı, silahla yaralanmaları, ölüm olaylarını gündeme getirdik. Daha geçen hafta bir Meclis araştırması istedik ama maalesef ki Meclis, iktidar buna kayıtsız kalıyor. Bakın, daha dün, Küçükçekmece'de, araçtan açılan bir ateş sonucu Ebru Güneş isimli vatandaşımız ağır yaralandı, şu anda hastanede yaşam mücadelesi veriyor, İzmir'de bir fabrika sahibi, sendika başkanını ateşli silahla yaraladı, Adana'daki olay yani bunların hepsi... Her gün bir vakayla karşı karşıyayız. Türkiye'nin silahlı şiddet haritasına baktığımız zaman 2023 yılında 3.773 silahlı olay yaşanmış ve 2.318 kişi yaşamını yitirmiş; bu büyük bir sayı. Bence bu yasaları, Ceza Kanunu'ndaki ruhsatsız silahla ilgili düzenlemeleri yaparak bireysel silahlanmayla ilgili mücadelede Meclisin mutlaka ki bir duyarlılık göstermesi gerekiyor.

Yine, kötü haber diyeyim, güne motorine gelen zamla uyandık. Maalesef ki 14 Mayıs 2023 günü Ankara'da motorinin fiyatı 19 lirayken şu anda 45,68 lira, benzinin litresi 20 lirayken şu anda 40 lira. Ve üzülererek söylüyorum; o gün, seçimlerde bir traktörün 120 litrelik deposu yani 14 Mayıs günü 2.279 liraya dolarken bugün 5.482 liraya doluyor, yaklaşık 3 bin liraya yakın bir zam geldi. Yani bugün ben çiftçileri düşünüyorum, traktörlerini düşünüyorum; her gün iğneden ipliğe her şeye zam geliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Seçimden sonrasını düşünemiyorum, seçimden sonra rekor bir şekilde zamlar gelecek yani eğer bir ülkede seçimden bugüne kadar mazot 2,5 kat artmışsa oturup bunu konuşmak, Meclisin bunu sorgulaması ve iktidarın bir hesap vermesi gerekiyor.

Diğer bir durum, gerçekten, Akkuyu'daki her rezaleti burada yedi yıldır konuşuyoruz, işçi ölümlerini konuşuyoruz, Rusya'nın tamamen buranın yönetimini ele geçirdiğini söylüyoruz, radar sistemi, güvenliği söylüyoruz ama bugün büyük bir rezaletin daha olduğunu gördük. Maalesef ülkemiz, sınırlarımız güvenli olmadığı gibi ne olduğu belirsiz insanlar her yerden çıkabiliyor. Kırmızı bültenle aranan bir IŞİD militanının Mersin Akkuyu'da nükleer santralde çalıştığını gördük. Bakın, iktidara seslenmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bitireceğim Başkanım.

Bir nükleer santral ve orada bir IŞİD militanı sahte kimlikle çalışıyor, bundan daha büyük bir rezalet bir ülke için var mı? Yani 2 askerimizi diri diri yakan 2 alçak IŞİD militanı Antep ve İstanbul'dan çıkıyor; daha beteri, kırmızı bültenle aranan biri de Mersin Akkuyu'dan çıkıyor. Yani böyle bir ülke, böyle bir güvenlik, böyle bir anlayış olabilir mi? Ama maalesef ki mafya babaları, IŞİD terör örgütü üyeleri ya da dünyada aranan azıllı katiller ülkemizden çıkıyor; bu da sınır güvenliğinin olmamasından kaynaklanıyor.

Son olarak -söylenecek çok şey var ama Başkanım- işsizlik oranlarını söylemek istiyorum. TÜİK'in sadece iş arayan işsizleri işsiz kabul ederek hesapladığı oran 8,8'miş ve 3 milyon 98 bine düşmüş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Aslında gerçek göstergeler böyle değildir. TÜİK'in görevi, gerçek verileri ortaya koyup iktidarı uyarmak. Bakın, haftada bir gün insanlar çalışsa bile TÜİK onu çalışmış kabul ediyor ya da iş aramaktan bıkmış, artık evinde yatan insanların iş arıyor olarak kabul etmiyor. Türkiye'de gerçek işsizlik yüzde 24,7 ve gerçek sayı 10 milyon yani TÜİK'in görevi iktidara sahte veriler verip insanları mağdur etmek değildir. İşsizlik büyük bir sorundur, günden güne artıyordur ama enflasyonda da işsizlikte de, paramızın değerinde de nüfus sayılarında da TÜİK maalesef ki iktidara bastonluk yapıyor. Bu, çok vahim bir durum diyorum.

Teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Başarır.

Adalet ve Kalkınma Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Abdulhamit Gül.

Buyurun.

27.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e, AK PARTİ İstanbul Kadın Kolları Başkan Yardımcısı Fatma Sevim Baltacı'nın vefatına, Antalya'da yaşanan sel felaketine, Milliyetçi Hareket Partisinin 55'inci kuruluş yıl dönümüne, 6 Şubat depreminin seneidevriyesine, afetlere karşı mücadelenin siyasetüstü olduğuna, deprem bölgesinde teslim edilecek konutlara, İsrail'in Filistin'e yönelik soykırımın devam ettiğine, Türkiye'nin Filistin'in yanında olduğuna ve Lahey Adalet Divanından çıkan olumlu karara ilişkin açıklaması

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, sizlere gruptaki tüm milletvekili arkadaşlarımız adına geçmiş olsun dileklerini iletiyorum ve Allah'tan acil şifalar diliyoruz.

Yine, İstanbul İl Kadın Kolları Başkan Yardımcımız Fatma Sevim Baltacı Hanımefendi elim bir trafik kazasında hayatını kaybetti. Ailesine, teşkilatımıza başsağlığı dileğimi iletiyorum, Allah'tan rahmet diliyorum.

Yine, Antalya'da vatandaşlarımız sel felaketinden etkilendi. Hayatını kaybeden vatandaşımıza Allah'tan rahmet diliyorum, tüm Antalya'mıza geçmiş olsun dileklerini iletiyorum. AFAD'ımız, Valiliğimiz, İçişleri Bakan Yardımcımız, tüm kurumlarımız vatandaşlarımızın yanında ve sel felaketiyle ilgili tüm çabalarını ortaya koyuyorlar. Antalya'mıza tekrardan geçmiş olsun dileklerini iletiyorum.

Cumhur İttifakı ortağımız Milliyetçi Hareket Partisinin 55'inci kuruluş yıl dönümünü tebrik ediyorum. Türk siyasetinde kadim ve güçlü bir şekilde temsil edilen Milliyetçi Hareket Partisi camiasını tebrik ediyorum, başarılarının devamını diliyorum ve Türk siyasetine nice yıllar hayırlı hizmetler diliyorum. Tüm MHP ailesine, camiasını tebriklerimi iletiyorum.

Geçtiğimiz hafta 6 Şubat depreminin seneidevriyesiydi. Tüm milletimizle beraber, depremde etkilenen 11 ilimizde vatandaşlarımızla beraberdik ve tüm milletimizle beraber saat 4.17 itibarıyla o acıyı bir kez daha yaşadık. Bu vesileyle, 11 ilde kaybettiğimiz 53.537 vatandaşımıza Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına, milletimize bir kez daha başsağlığı diliyorum.

Özellikle afetlere karşı dirençli şehirler Hükümetimizin de çok önemli bir vizyonu olarak önümüzdeki dönemde de şimdiye kadar olduğu gibi önemli başlıklarımız arasında olmaya devam edecektir. Daha önce de ifade ettiğimiz gibi, imar hukukunu bir anayasal düzeye çıkararak bu konuda anayasal güvence içerisinde yaşam hakkının tüm yönleriyle güvence altına alınmasını yine hep birlikte Gazi Meclisimizde gerçekleştirmeyi ümit ediyorum. Bu konuda da tüm partilerle mutabakat içerisinde olacağımıza inanıyorum çünkü yaşam hakkı, afetlere karşı mücadele siyasetüstü bir konu. Milletimizin ortak beklentisi bu meselede de yine hep birlikte yasal ve anayasal düzeydeki çalışmaları yapacağımızı ifade etmek isterim. AK PARTİ olarak da bu konudaki çalışmalarımızı hem Hükümet hem Parlamento çalışmalarımızı yine sürdürmeye devam edeceğiz.

31 bin konut... Sayın Cumhurbaşkanımız da depremde etkilenen illerimize bizzat giderek vatandaşlarımıza, hak sahiplerine konutların teslimi yapıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Gül.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – İki ay içerisinde 75 bin konutu teslim edeceğiz ve yıl sonuna kadar 200 bin konutu vatandaşlarımıza teslim edeceğiz, 387 bin hak sahibini sıcak yuvalarına kavuşturacağız. Bir vatandaşımız dahi dışarıda kalmayınca kadar, evine ulaşınca kadar, sıcak, güvenli yuvasına ulaşınca kadar vatandaşlarımızın yanında olmaya devam edeceğiz. Bu vesileyle yediden yetmişe tüm Türkiye'de deprem sonrasında dayanışma gösteren tüm milletimize gerçekten şükranlarımızı bir kez daha ifade ediyoruz. Bu milletin bir ferdi olmanın büyük bir onurunu, gururunu hep birlikte yaşadık. Devlet-millet olarak, sivil toplum kuruluşları, hayırseverler, gönüllü arama kurtarma ekipleri, hepsine bir kez daha minnetlerimizi ifade ediyoruz. Rabb'im bir kez daha böyle felaketleri hiçbir zaman ülkemize ve insanlığa dünyanın hiçbir yerinde yaşatmasın diye niyaz ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Başkanım, yine son olarak, İsrail'in Filistin'e yönelik soykırımı bütün dünyanın gözü önünde maalesef devam etmekte. 7 Ekimden itibaren sistematik bir şekilde devam eden bu soykırımı bir kez daha lanetliyoruz. Son günlerde yine Mısır sınırındaki Refah kentine yönelik İsrail'in yapmış olduğu saldırıda da hayatını kaybeden onlarca Filistinli var, yüzlerce yaralı var. İnsani yardımları da engelleyen bu soykırımı, İsrail'in bu tutumuna karşı yine bir kez daha insanlığın, iyilerin kazanması hususundaki çağrımızı yineliyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanımızın Birleşik Arap Emirlikleri ve Mısır'da da yine Filistin önemli bir gündemi olacak, gerek Dışişleri Bakanlığımız gerek Türkiye tüm diplomatik imkânlarıyla bu konuda Filistin'in yanında, insanlığın yanında, mazlumların yanında yer almaya devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, son sözlerinizi alalım.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Dünyada soykırım örneklerinin artık son bulmasını diliyoruz. Uluslararası toplumun... Bu konuda Lahey Adalet Divanında yine olumlu bir karar çıktı. Ümit ediyoruz ki işgale son verici yaptırım, gereken tepki daha da güçlü bir şekilde dünya toplumu, uluslararası toplum tarafından ortaya konulacaktır. Dünyanın her yerinde bu zulmü kınayan tüm insanlarla aynı kalbi paylaşıyoruz, desteklerimizi ifade ediyoruz. Filistin, bir imtihan kâğıdıdır tüm insanlığın önünde; tüm insanlığın bu sınavdan başarıyla çıkmasını ümit ediyorum. Tekrar Filistinli kardeşlerimize, bağımsız Filistin devletinin kurulacağına olan inancımızla, Gazi Meclisten, Filistin'e, Gazze'ye, tüm mazlumlara, yeryüzündeki tüm mazlum halklara selamlarımızı, hürmetlerimizi iletiyorum.

Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkanım...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun, önce bir dinleyeyim.

Buyurun Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şöyle: Erzincan'da da bir göçük oldu ve işçiler göçük altında. Bir dakika onunla ilgili uygun görürseniz konuşmak istiyoruz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Aynı konu Başkanım.

BAŞKAN – Tabii ki, buyurun.

Önce Sayın Koçyiğit istemişti.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Tabii.

BAŞKAN – Buyurun.

28.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Erzincan'ın İliç ilçesindeki altın madeninde meydana gelen göçüğe ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Erzincan İliç'teki Anagold altın madeninde bir göçük meydana geliyor. Şu anda sosyal medyaya yansıyan haberlere göre 7 işçinin -teyit edilmiş bilgi değil ama- göçük altında olduğu ifade ediliyor. İliç'teki maden daha önce de çokça gündem olmuştu. Kapasite artırımı nedeniyle daha önce de sızıntı olmuştu, hatırlarsınız. Yine Fırat suyunu karıştırdığı yönünde de basına yansımıştı. Bu hafta da, biz bugün de maden yasasını konuşacağız. Tam da işte doğanın rantının, talanının sonucunu, işçiler, doğa katledilerek ödüyor. Ben bir kez daha bu Meclisi bu konuda sorumluluk almaya, bu doğayı talan eden insanların yaşamını hiçe sayan yasaları çıkarmamaya davet ediyorum.

Geçmiş olsun diyorum ve bir an önce umuyorum işçilerimiz sağ salim çıkarılırlar oradan.

Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Başarır.

29.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Erzincan'ın İliç ilçesindeki altın madeninde meydana gelen göçüğe ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Erzincan'ın Iliç ilçesindeki altın madeninde meydana gelen göçük sırasında işçilerimiz göçük altında kalmıştır maalesef ki. Uzun süreden beri oradaki doğa katliamına, güvensizliğe, tedbirlerin alınmamasına ilişkin, vatandaşlar, milletvekilleri STK'ler eylemlerde bulundu ama buna kayıtsız kalan bir iktidar var maalesef ki. Gerçekleri görmek için işçilerin, insanların ölmesi mi gerekiyor? Yani bunu bu Meclisten arkadaşlarımız konuştu, çevreciler yoğun eylemlerde bulundu ama buna göz yumdular. Şimdi, işçilerimiz göçük altında, sızıntı var, orada doğa ciddi zarar görmekte. Ben geçmiş olsun dileklerimi sunuyorum. Umarım işçilerimiz kurtulur ama bunun sorumlusu bu iktidardır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 3 tezkeresi vardır, ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı Ankara Milletvekili Fuat Oktay ve beraberinde bir heyetin 12-14 Şubat 2024 tarihlerinde Cezayir'e resmî bir ziyaret gerçekleştirmesine ilişkin tezkeresi (3/840)

9/2/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı, Ankara Milletvekili Fuat Oktay ve beraberinde bir heyetin 12-14 Şubat 2024 tarihlerinde Cezayir'e resmî bir ziyaret gerçekleştirmesi öngörülmektedir.

3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesi uyarınca, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu heyetinin anılan ziyaretleri gerçekleştirmesi hususu Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Tezkerayı oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer tezkerayı okutuyorum:

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş ve beraberindeki Parlamento heyetinin 3-5 Mart 2024 tarihleri arasında Fildişi Sahili'nin başkenti Abidjan'da düzenlenecek olan İslam İş Birliği Teşkilatı Parlamento Birliği (İSİPAB) 18'inci Genel Kurul Toplantısı'na katılımda bulunmalarına ilişkin tezkeresi (3/841)

9/2/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Prof. Dr. Numan Kurtulmuş ve beraberindeki Parlamento heyetinin 3-5 Mart 2024 tarihleri arasında Fildişi Sahili'nin başkenti Abidjan'da düzenlenecek olan İslam İş Birliği Teşkilatı Parlamento Birliği (İSİPAB) 18'inci Genel Kurul Toplantısı'na katılımda bulunmaları hususu 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Tezkerayı oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tezkere kabul edilmiştir.

Diğer tezkerayı okutuyorum:

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Avrupa Birliği Belçika Dönem Başkanlığı tarafından 3-5 Mart 2024 tarihleri arasında Belçika'nın Brugge kentinde "AB'nin Ortak Dış ve Güvenlik Politikası ve Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası" konulu parlamentolar arası konferansa katılımın sağlanmasına ilişkin tezkeresi (3/842)

9/2/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Avrupa Birliği (AB) Belçika Dönem Başkanlığı tarafından 3-5 Mart 2024 tarihleri arasında Belçika'nın Brugge kentinde "AB'nin Ortak Dış ve Güvenlik Politikası ve Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası" konulu parlamentolar arası konferans düzenlenecektir.

Söz konusu konferansa katılım sağlanması hususu 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Tezkerayı oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tezkere kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.25

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.43

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER : Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 59'uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum. Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

VIII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, İsrail'in uluslararası hukuka dönmesi ve işgale son vermesi için başta ticari ilişkilerin tümünden kesilmesi olmak üzere gerekli adımların atılması ve çözüm yollarını konuşmak amacıyla 13/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 13 Şubat 2024 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

13/2/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 13/02/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülent Kaya
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Bülent Kaya tarafından, İsrail'in uluslararası hukuka dönmesi ve işgale son vermesi için başta ticari ilişkilerin tümünden kesilmesi olmak üzere gerekli adımların atılması ve çözüm yollarını konuşmak amacıyla 13/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 13/2/2024 Salı günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Kaya konuşacaktır.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Kaya.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Genel Kurulu ve televizyonları başında bizleri izleyen değerli vatandaşlarımızı, kalbi Filistin için çarpan, zulmün bir an önce sona ermesi için her gece dua eden insanlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, size de geçirmiş olduğunuz rahatsızlıktan dolayı geçmiş olsun dileklerimi iletiyor, Allah tekrarından korusun diye dua ediyorum.

Bugün, tam 136'ncı gün, aslında onlarca yıldır süregelen ancak dünyanın tepkisini çekecek kadar şiddetlenen İsrail saldırılarının 136'ncı günü; çocukların vicdansızca öldürüldüğü koskoca 136'ncı gün; kadınların tecavüze, tacize uğradığı yüz otuz altı gün; bebek, yaşlı, çocuk, kadın demeden insanların katledildiği yüz otuz altı gün. Bu yüz otuz altı günde 13 bin çocuk şehit oldu, 2 milyon kişi yerinden edildi, Mescid-i Aksa'ya 258 operasyon düzenlendi, 7 bin kişi kayboldu, günde 10 çocuğun bacağı kesildi, UNICEF'e göre 1 milyon çocuk risk altında, 23 tane hastane yıkıldı, 115 gazeteci öldürüldü, 67 bin konut yıkıldı.

Değerli milletvekilleri, en temel insan haklarının hiçe sayıldığı, uluslararası hukukun çalışmadığı, İslam devletlerinin bile bu konuda eylem ve söylem birliğine giremediği, dinsel, ırksal, siyasal açıdan soykırımın bütün şartlarının oluştuğu yüz otuz altı günü geride bıraktık.

Değerli milletvekilleri, dünya genelinde her dinden, dilden, ırktan on binlerce insanın toplandığı ve İsrail karşıtı eylemlerin devam ettiğini görüyoruz. Bu eylemler, İsrail'in meşruiyetinin sarsılması açısından oldukça önemli. Vicdan sahibi insanlar görevini yerine getirmeye devam ediyor, edecektir. Bununla birlikte devletlerin de üstüne düşeni yapması gereken bazı koşullar vardır. Bu bebek katillerine diplomasinin bütün boyutlarını kullanarak "Dur!" denilmesi elzemdir ancak Güney Afrika Cumhuriyeti'nin çabalarının bir örneğini daha göremediğimiz gibi, hiçbir söz hakkı olmamasına rağmen, Güney Afrika'nın yaptığı bu girişimin iç siyasete malzeme yapılarak bunun üzerinden bazı kazanımlar elde edilmeye çalışıldığını görüyoruz. Çoğu kadın ve çocuk olmak üzere 30 bine yakın insanın katledildiği Gazze için sözün ötesinde ortaya konan ne var değerli arkadaşlar? Kadın, çocuk, yaşlı demeden insanları öldüren, bedenlerini parçalayan İsrail Gazze'yi de bir açık hava hapishanesine dönüştürürken, hastaneleri, okulları, camileri, kiliseleri vurup Gazze'yi şiddetli bir ambargoya maruz bırakırken Türkiye üzerine düşenleri tam anlamıyla yapabildi mi? İsrail Türkiye'nin herhangi bir sözünden, açıklamasından dolayı yaptıklarından vazgeçti mi?

Değerli milletvekilleri, biz bu soruları sorduğumuzda maalesef cevap alamıyoruz. O sebeple, ne yapıldığını ya da yapılmadığını buradan defalarca ifade etmiş olmamıza rağmen bir kere daha kamuoyunun dikkatlerine arz ediyorum.

Bakınız, çok önemli bir noktayı arz ediyorum: İsrail'in bomba yağdırmaya devam ettiği günlerde her bir milletvekilinin burada İsrail'i telin ettiği, kınadığı günlerde İsrail'e ekim, kasım, aralık aylarında 700'den fazla gemi gönderilmiş arkadaşlar. Bir daha söylüyorum: İsrail'e bu aylar içerisinde 700'den fazla gemi gönderilmiş. Bu gemilerle dört ayda toplam 1 milyar 340 milyon doların üzerinde ihracat yapılmış. İthalat rakamlarını da ekleyince bu yana 2 milyar dolara yakın ticaret yapılmış. Bunlar herhangi bir STK'nın verileri değil, bunlar Türkiye İstatistik Kurumunun verileri değerli arkadaşlar. Bir taraftan "İsrail'e silah parçası gönderiyoruz." diye açıklama yapan bakanların olduğu yerde diğer taraftan -vicdanlarınızı asla sorgulamıyorum- vicdanlarımızı kanatan bu duruma karşı "Dur!" diyecek bir iradeyi göstermekten âciz hareket ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, bu sözler karşılığında Netanyahu sizce bunlardan etkilenir mi, bu sözlerden etkilenir mi, bu açıklamalardan etkilenir mi? Bakınız, ateşkes görüşmelerinde bile onları kesti, Refah'a saldırmaya devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Saygıdeğer milletvekilleri, Türkiye'ye yakışan, İsrail'e doğrudan veya dolaylı desteği ortadan kaldıracak adımları atmaktır; Filistin halkının çektiği zulmün son bulması için, kalıcı barış ve ateşkesi temin edebilmek için en etkili diplomatik yolları ve ticari yaptırımları uygulamaktır. Bir daha söylüyorum: Her bir milletvekili arkadaşımızın vicdanının kanadığını biliyorum ama ben muhalefetim, iktidarda olan arkadaşlarımız var, onların sorumluluğu bizden daha fazla, onların sözlerin ötesinde söylemesi gereken, atması gereken adımlar var. Geliniz, İsrail'le ticaretin durdurulması ve gereken adımların atılması için verdiğimiz bu araştırma önergesine destek verin ve hep beraber İsrail'e karşı duruşumuzu gösterelim diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Nimet Özdemir konuşacaklar.

Buyurun Sayın Özdemir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Özdemir.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, sözlerime terörün her türlüsüne, şiddete karşı olduğumuzu belirterek başlamak istiyorum. Hele hele devlet tarafından dünyanın gözü önünde uluslararası hukuku yok

sayarak yapılan bu soykırımın faillerini ve destekçilerini lanetliyorum.

Filistin toprakları üzerinde bu katliamı bütün dünya seyrediyor. İnsanlar canice öldürülüyor, insanlığa ilişkin bütün değerler yok sayılıyor. Uluslararası düzen hiçbir şey yapmıyor, görünen o ki yapmak da istemiyor. Daha da üzücü olan, yüzyıllardır ortak paydada buluştuğumuz Filistin halkına karşı olan biteni seyretmekle yetiniyoruz. Galata Köprüsü'nde yaptığınız gibi, göstermelik eylemlerle Filistin davasını siyasi malzeme yapmaktan başka hiçbir şey yapmıyorsunuz ama yapanlar var; Uluslararası Adalet Divanında İsrail'in soykırım suçlamasıyla yargılanmasını sağlayan kim? Güney Afrika Cumhuriyeti. Peki, Türkiye ne yaptı? Koskoca bir hiç, sadece konuşuyorsunuz. Ne yapıyorsunuz? Restoranlarda, marketlerde, AVM'lerde sözüm ona İsrail menşeli saydığınız ürünlerle karşı eylemlere çağrı yapıyorsunuz, provokasyonu âdeti teşvik ediyorsunuz; diğer taraftan, olup bitenlere rağmen doğrudan veya dolaylı olarak ticarete durmaksızın devam ediyorsunuz. Esasen, AK PARTİ iktidarının bu ikiyüzlü siyasetle yaklaşmasına şaşırıyorduk muyuz? Hayır. Terör devleti olan İsrail'in Mavi Marmara gemisine yaptığı baskın sonucunda öldürülen 12 vatandaşımızın hayatına karşılık 20 milyon dolara anlaşılarak davadan feragat ettiğini unutmamak. Doların yeşilini vatandaşın kanından da daha kıymetli olduğunu tüm dünyaya gösterdiniz. Vatandaşın yaşama hakkını 20 milyon dolara değişen bir iktidarın Filistin'deki vahşet nedeniyle yandaşlarının ticaretinden vazgeçmesini elbette beklemiyoruz. Zira, Sayın Cumhurbaşkanı hatırlarsanız "Giderken bana mı sordular?" demişti. Yaşanan vahşete, soykırıma rağmen kendi çıkarlarını insani değerlerin üzerinde görerek bu ticareti sürdürenler kimler? Yabancı değil aslında, belli makamlarda bulunanların etrafında olanlar, hatta çok yakınında bulunanlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

NİMET ÖZDEMİR (Devamla) – Sayın milletvekilleri, yaptığınız açıklamalardan aslında İsrail konusunda çok aktif olduğunuz ileri sürülebilir ancak gerçekte böyle mi? Elbette hayır. Filistin'in bağımsızlığının devlet politikamız olmasına ve kutsal Kudüs'ün bizim için taşıdığı anlama rağmen yaşanan sürecin sayenizde seyircisi olduk. Neredeyse "Biz yaptık." deyip Güney Afrika'nın siyasi başarısını sahipleneceksiniz. Ne diyelim, yapsa AK PARTİ yapar(!)

Değerli milletvekilleri, Filistin halkının çektiği bu eziyetin sonlandırılması için İsrail bölgede yalnızlaştırılmalıdır. Bu konuda gereken politikaların acilen uygulanmaya konulması, ticari ambargo uygulamasının gerektiğine inanıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özdemir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Buyurun Sayın Gergerlioğlu. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çok acil bir durum var; İsrail, Refah'a kara harekâtı düzenlemek üzere. 1,5 milyon insan -Refah nüfusunun 5 katı- Refah'ta sıkışmış durumda ve İsrail korkunç soykırıma devam etmek istiyor. İsrail'e "Dur!" diyoruz.

Türkiye nitelikli bir şekilde "Dur!" diyemiyor; hamaset yapıyor ve İsrail soykırıma devam ediyor. Canlı yayında bir soykırım var değerli arkadaşlar. Bakın, son iki günde 100 kişi katledildi, şu ana kadar 12 bini bebek ve çocuk, 8 bini kadın 28 bin insan katledildi. Korkunç bir soykırım canlı yayında yaşanıyor. Peki, Türkiye ne yapıyor? Kasım ayında ticaret zirve yapmış; ekim ve aralık, üç ay içinde 1,1 milyar dolar ticaret yapılmış Türkiye-İsrail arasında; en büyük paraları kazanıyorlar. Burada defalarca söyledik, nitelikli bir cevap veremediler. Veremezler, kesinlikle veremezler, soykırımın ortağı oluyorlar. Bakın, TÜİK'e sorduk biz bunu. TÜİK ne dedi? "Silah aksami satmadık, av silahları sattık." dedi. İtiraf etti. Evet, av silahları sattı. O av silahlarıyla kimler vuruluyor? İşte, bebekler vuruluyor, anneler kahroluyor; görsün bunu AK PARTİ'liler.

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Nereden biliyorsun oradan geldiğini?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Av silahlarıyla bunlar vuruluyor. Şu çocukların gözlerindeki korkuyu görmüyor musunuz? Bir de utanmadan oradan bana laf atıyorsun değil mi? Utan, utan!

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Bırak Allah aşkına!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bak, şu annenin acısını gör, şu kucağındaki katledilmiş bebeği gör. Bu ticareti yaptığınızı herkes gördü, TÜİK'de kabul ediyor. Av silahıymış...

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Yazıklar olsun size, yazıklar olsun!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ne av silahı ya? İşte, şu gemilerle gönderiyorsunuz, şu gemilerle gönderiyorsunuz. Yardım gönderdiğiniz apaçık ortada.

Bakın, Türkiye iktidarı bunu yaparken başka ülkeler ne yapıyor? Size Hollanda mahkemesinden bir sonuç veriyorum: Hollanda F-35 silah aksami gönderiyordu İsrail'e. Hollanda yerel mahkemesi bu satışı durdurdu, mahkeme kararıyla durması gerektiğini söyledi. Türkiye'de böyle bir olay var mı? İktidarınız herhangi bir ticaret dursun diyor mu? Vızır vızır; burada defalarca ispat ediyoruz, tek bir kararınız var mı? Yargı zaten sizin elinizde, tek bir karar var mı? Yok. Var diyebiliyor musunuz? Hayır.

Yine, bakın, ABD'de Dış İlişkiler Komitesi Üyesi Chris Van Hollen da İsrail'in savaş suçları işlediğine dair bir konuşma yaptı ve İsrail'e silah ve diğer malzemelerin gitmemesi gerektiğini söyledi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Dünya Sağlık Örgütü de hakeza aynı şekilde.

Refah, güvenli bölgeydi. Blinken Netanyahu'ya "Dur!" diyor; durmak istemiyor. Çok kritik günlerdeyiz arkadaşlar. Bu Meclis bunu konuşmalı, evet. Soykırım daha vahim bir şekle geliyor; 28 bin insan öldü, yüz binlerce insan ölebilir. Bakın, Türkiye Büyük Millet Meclisi bunu konuşmalı ve bu önergeye katılıyoruz, evet. "Evet" denmeli bu önergeye.

Bakın, İsrail yetkilileri son derece samimiysiz, Birleşmiş Milletler görevlilerinin teröre bulaştığı ithamıyla yardımların durdurulmasını sağladılar fakat bunu Birleşmiş Milletlere ispat edemediler. Gazeteciler soruyor "Müttefiklerimize söyledik." deniliyor, müttefikler "Bize böyle bir şey söylenmedi." diyor. Bu kadar samimiysiz, yalancı bir ülkeye karşı AK PARTİ-MHP cumhur zulüm ittifakı tek bir şey yapmıyor. Yazıklar olsun diyorum ve bir şeyler yapılması gerektiğini söylüyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (DEM PARTİ ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Gergerlioğlu.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Yunus Emre.

Buyurun Sayın Emre. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ben de sözlerimin başında Sayın Başkana geçmiş olsun dileklerimi iletmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, çok önemli bir önergeyi görüşüyoruz. Geçtiğimiz haftalarda da yine benzer önergeler görüşmüştük

ama iktidar bloğunun oylarıyla bu önergeler reddedilmişti. Ama bu geçen süre içerisinde İsrail'e olan ticaret artmaya, hacim olarak da artmaya ve savaş sanayisine girdi oluşturan kalemlerin ticareti de artmaya devam etti. Bakın, ben buraya çıkmadan önce Türkiye İhracatçılar Meclisinin de TÜİK'in de verilerini kontrol ettim, benden önceki değerli hatipler de söylediler; değerli arkadaşlarım, demir ve çelik ihracatı ekim ayında 40 milyon doların üzerinde, kasım ayında 30 milyon dolar, aralık ayında ise 55 milyon dolar. Değerli arkadaşlarım, bakır ve bakırdan eşya, alüminyum ve alüminyumdan eşya gibi kalemler de düşünüldüğünde yüz milyonlarca lira ticaret İsrail savaş sanayisini desteklemek üzere, ona girdi oluşturmak üzere yapılmaya devam ediliyor ve bunun miktarı artıyor. İktidar tarafında ise kamuoyunun yanlış bir şekilde bilgilendirilme girişimleri yapılıyor.

Bakın, bu kürsüde, bütçe görüşmeleri sırasında Sayın Ticaret Bakanı Ömer Bolat bir konuşma yaptı, dehşet verici; döndüm, konuşmanın metnini tekrar okudum ve Genel Kurulun dikkatlerine sunmak istiyorum. Bir defa, üstenci bir yaklaşımla şunu söyleyerek başlıyor: "Kamuoyu yanlış biliyor, eksik bilgiler var. Ben onları gidermek üzere buraya geldim." diyor. Bize doğru bilgiler verecekmiş. Ne diyor? "Biz Türkiye olarak Birleşmiş Milletler kapsamındaki yaptırımları tanıyoruz, uyguluyoruz." diyor.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, saygıdeğer milletvekilleri; Sayın Bakan Abdulhamit Gül'e sataşıyorum buradan, yanıt vermesini istiyorum benden sonra. Lütfen yanıt veriniz, bahsettiği Birleşmiş Milletler yaptırımları nedir acaba? Ya, Birleşmiş Milletlerin yaptırımı yok ki İsrail'e yönelik, Birleşmiş Milletler İsrail'e karşı karar alamıyor, kınayamıyor İsrail'i! Hangi yaptırımdan bahsediyorsunuz? Çıkış, Sayın Bakan burada diyor ki: "Birleşmiş Milletler kapsamındaki yaptırımları yapıyoruz."

Sataşıyorum size Sayın Gül, çıkın ve lütfen bana yanıt verin. Acaba bu yaptırımlar nelerdir? Bu yaptırımların hangilerini Türkiye olarak gerçekleştiriyorsunuz, uyguluyorsunuz?

Değerli arkadaşlarım, Birleşmiş Milletlerin raportörleri Filistin'e giremiyor, Birleşmiş Milletler raportörleri Filistin'e gidemiyor, oradaki dramı resmî metinler hâline getiremiyor; dalga geçer gibi çıkıyorsunuz Meclis kürsüsüne, diyorsunuz ki: "Biz yaptırım yapıyoruz canım, muhalefetin seslerine uymayın, biz yaptırımı yapıyoruz, Birleşmiş Milletler yaptırımlarını uyguluyoruz." Hadi bakalım, bize anlatın.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye üzerinde, bildiğiniz gibi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YUNUS EMRE (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen.

YUNUS EMRE (Devamla) – Şimdi, neymiş efendim, diyor ki Sayın Bakan yine konuşmasında burada: "Özel şirketlerin işi bu, devlet şirketi değil, biz ne yapalım?" Değerli arkadaşlar, Türkiye'ye yönelik -hatırlayacaksınız, yakın dönemde birçok basın kuruluşunda yer aldı- Hollanda'nın, Kanada'nın, Almanya'nın, birçok ülkenin gizli ambargo uyguladığı, bir karar olmadan Türkiye'nin savunma sanayisine ambargo uyguladıkları yolunda haberler çıktı. Allah aşkına, onlar özel şirket değil miydi? Onlar bu ülkelerdeki özel şirketler değil miydi, o ambargolar nasıl uygulandı? Değerli arkadaşlarım, son derece ciddi konular konuşuyoruz ama iktidar tarafında büyük bir ciddiyetsizlik var.

Sayın Bakan yine aynı konuşmasında anlatıyor: "Oo, biz Filistinli kardeşlerimiz için neler yaptık..." Örnek veriyor "İSEDAK toplantısına gelen Filistinli Bakan tam on yedi saatte İstanbul'a ulaşabilmiş ve bize çok müteşekkîr olmuştur."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YUNUS EMRE (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Bitirin lütfen, teşekkür ederim.

YUNUS EMRE (Devamla) – Yani İslam İş Birliği Teşkilatının İstanbul'daki bir toplantısına Filistinli Bakanın katılmasını sağlamışız.

Değerli arkadaşlarım, değerli milletvekilleri; böylesine ciddi bir konuda gerçekten yapılabilecek çok şey varken hiçbir adım atılmıyor; kamuoyuyla, muhalefet partileriyle resmen, alenen dalga geçiliyor.

Biz, Saadet Partili değerli milletvekillerinin önergelerini destekliyoruz, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Emre.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Cüneyt Yüksel.

Buyurunuz Sayın Yüksel, (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Bir dakika ilave eder misiniz efendim?

BAŞKAN – Hele bir başlayın, Allah kerim.

Buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Sayın Başkan ben de size tekrar geçmiş olsun dileklerini iletıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisi grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

7 Ekim 2023 tarihinden bu yana İsrail'in Gazze'ye yönelik insanlık dışı saldırıları vicdan sahibi herkesi tabii ki derinden yaralamaktadır. Büyük çoğunluğu çocuklar ve kadınlardan oluşan 28 binden fazla sivilin katledilmesi, İsrail'in Gazze'deki sivil altyapıyı yok etmesi, Gazze'ye yönelik uygulanan ambargo ve Gazzelilerin zorla yerlerinden edilmesi gibi barbarca uygulamalar nedeniyle bugün İsrail, bildiğiniz gibi Uluslararası Adalet Divanında soykırım suçuyla yargılanmaktadır.

İsrail'in saldırılarında hayatını kaybeden tüm kardeşlerimiz için Allah'tan rahmet, yaralananlara acil şifalar diliyorum.

Uluslararası Adalet Divanı, 26 Ocak 2024 tarihinde ihtiyati tedbir kararlarını açıklamıştır. Bu karar, ülkemiz tarafından da memnuniyetle karşılanmıştır. İsrail'in ve İsrail ordusunun Soykırım Sözleşmesi'nin 2'nci maddesinin (a), (b), (c) ve (d) fıkralarında sayılan suçların işlenmesine karşı tüm tedbirleri almasına; İsrail'in soykırım teşviki kışkırtmasını engellemesine ve cezalandırmasına, İsrail'in Gazze'ye insani yardımların iletilmesi ve sivil halkın temel ihtiyaçlarının karşılanması için ivedi ve etkili tedbirler almasına, İsrail'in mevcut iddialara ilişkin kanıtları korumasına, İsrail'in Divanın hükümleri çerçevesinde bir ay içerisinde Divana rapor sunmasına hükmetmiştir.

Türkiye, Gazze'de savaş suçu işleyen İsraili yetkililerin uluslararası mahkemelerde hesap vermesi için tüm uluslararası süreçlerin işletilmesine destek vermektedir ve ben de Türkiye Büyük Millet Meclisi adına, Türkiye Büyük Millet Meclisi heyeti olarak Uluslararası Adalet Divanında bu duruşmaları takip ettim ve etmeye devam etmekteyim.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Lafla olmaz, niye mahkemeye başvurmuyorsunuz? Lafla olmaz Sayın Vekil, mahkemeye başvurmuyorsunuz. Defalarca söylüyoruz, mahkemeye niye başvurmuyorsunuz?

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) – Şimdi, biliyorsunuz, Gazze'deki insani durumun vahameti karşısında Filistinli kardeşlerimize yönelik olarak Mısır'la eş güdüm içerisinde yardımlarımıza devam ediyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Lahey Adalet Divanına başvurmuyor Türkiye, sadece Nikaragua başvurmuş. Türkiye niye başvurmuyor, onun cevabını istiyoruz. Cevap veremiyorsunuz işte!

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) – Bu çalışmalar neticesinde AFAD'ın eş güdümünde ilgili kurum ve kuruluşların katkılarıyla...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Mahkemeye niye başvurmadınız Sayın Vekil?

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) – ...13 Ekim-20 Ocak arasında gıda kolileri, sahra hastaneleri, 7'si Filistin Kızılayına olmak üzere 32 ambulans, tıbbi malzeme, teçhizat ve ilaç, çok sayıda jeneratör ve taşınabilir güç kaynağı, içme suyu, mobilya ve barınma malzemelerinin de bulunduğu insani yardıma devam ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) – Tabii, aynı şekilde, biliyorsunuz, faaliyetlerine son vermek zorunda kalan Gazze Türkiye-Filistin Dostluk Hastanesinde tedavi gören -kanser hastaları başta olmak üzere- 380 hasta ve yaralı tedavi için ülkemize nakledilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Filistin halkına yönelik desteğimiz her platformda devam etmektedir, sürmektedir.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Laf değil, iş üretin, mahkemeye başvurun!

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) – Bu kapsamda bu yıl 10 milyon dolar gönüllü katkıda bulunmuş olduğumuz Birleşmiş Milletler Yakın Doğu'daki Filistinli Mültecilere Yardım ve Bayındırlık Ajansına, son gelişmeler ışığında ilave 1 milyon dolar da destekte bulunduk.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Olması gerekeni Güney Afrika yaptı, siz yapmıyorsunuz! AK PARTİ'li Vekil AK PARTİ yapmıyor, iktidar yapmıyor! Olması gerektiğini söyledik burada! Niye başvurumuyorsunuz?

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Hatibi dinle be!

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) – Biliyorsunuz, son dönemde bu ajansa yönelik itibar suikastlarını da esefle karşılıyoruz ve herkesi bu ajansa sahip çıkmaya da davet ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen.

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, biliyorsunuz, Türkiye İsrail'le ilişkilerini hiçbir zaman Filistin devletinin ve halkının hakları pahasına yürütmemiştir. Bu durum bugün de geçerlidir; Türkiye, İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırılarını durdurmasını teminen uluslararası baskı oluşturulması yönündeki tüm çabalara öncülük etmektedir.

Ticaret olarak da ülkemiz ile İsrail arasındaki ticaret hacmi bir önceki yılın aynı dönemine göre önemli oranda -ki şu anda yüzde 39 oranında- azalmıştır. Buna ilişkin, tabii ki İsrail'le ticaret, milyonlarca Filistinlinin de yaşadığı -İsrail'in dışında- Batı Şeria, Doğu Kudüs ve Gazze'ye giden ticareti de içermektedir. Filistin'e gidecek malların İsrail limanlarından geçmek gibi bir zorunlulukla karşı karşıya bulunduğu da bir gerçektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sorularımıza cevap veremiyorsunuz Sayın Vekil! Sorularımıza cevap veremiyorsun çünkü yanlış yapıyorsunuz! Sorularımıza cevap vermeden o kürsüden iniyorsunuz.

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, bitirin.

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) – Türkiye olarak ateşkesin tesisi, kalıcı barışa giden yolun temini adına adaletin süratle tecelli edebilmesi için, bugüne kadar olduğu gibi bugünden sonra da yoğun çaba göstermeye devam edeceğiz.

Sayın Cumhurbaşkanımızın da ifade ettiği üzere Filistinli kardeşlerimizi asla sahipsiz, çaresiz ve yalnız bırakmayacağız.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Laf değil, iş üretin! Yapılması gereken mahkemeye başvurmak ya! Mahkemeye başvurmanız gerekir, yapmıyorsunuz!

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Peki.

Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini tespit edeceğim: Sayın Tanrıkulu, Sayın Başarır, Sayın Çan, Sayın Emre, Sayın Yontar, Sayın Karadeniz, Sayın Akay, Sayın Tahtasız, Sayın Barut, Sayın Güneşhan, Sayın Pala...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Başkanım, olmuyor, İç Tüzük ihlali var şu an, İç Tüzük ihlali. 20 kişi aynı anda ayağa kalkar.

BAŞKAN – 20 kişi aynı anda kalktı ayağa. Sayın Vekilim, müsaade edin biz işimizi yapalım.

...Sayın Ünver, Sayın Arslan, Sayın Ceylan, Sayın Ersever, Sayın Çiler, Sayın Özcan, Sayın Yaman, Sayın Taşkın, Sayın Kanko.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Pusula veren arkadaşlar Genel Kurulu terk etmesinler lütfen.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.17

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.30

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER : Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 59'uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Saadet Partisi grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştır.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.
VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, İsrail'in uluslararası hukuka dönmesi ve işgale son vermesi için başta ticari ilişkilerin tümden kesilmesi olmak üzere gerekli adımların atılması ve çözüm yollarını konuşmak amacıyla 13/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 13 Şubat 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Saadet Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, zarar eden, alın terinin ve emeğinin karşılığını alamayan narenciye üreticilerinin yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 30/1/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 13 Şubat 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

13/2/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 13/2/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta
Samsun
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Samsun Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Erhan Usta tarafından, zarar eden, alın terinin ve emeğinin karşılığını alamayan narenciye üreticilerinin yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 30/1/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 13/2/2024 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Sayın Burhanettin Kocamaz konuşacaklar.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Kocamaz.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu olarak narenciye üreticilerinin yaşadıkları sorunlara yönelik vermiş olduğumuz Meclis araştırması önergesi üzerine söz aldım. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizde uzun süredir izlenen yanlış tarım politikaları yüzünden çiftçiler üretim yapamaz, alın terinin ve emeklerinin karşılığını alamaz, zarar eder hâle gelmiştir. Narenciye üreticileri çok zor günler yaşamaktadır. Limon ve mandalina dalında kalmış, portakal maliyetinin çok çok altına düşmüştür. 2023 yılında üretim maliyetlerinin bir önceki yıla göre 3 kat artarak 4 TL seviyesine kadar gelmesine rağmen mandalina ve limon hasadının 1-1,5 TL'de seyretmesi üreticileri perişan etmiştir. Bu rakam toplama maliyeti bile değildir. Limon ve mandalina bahçede 1 TL'ye bile alıcı bulamazken marketlerde limonun kilosu 20-25 TL arasında, mandalınanın kilosu da 30-35 TL arasında fiyatlara satılmaktadır. Maliyetlerin çok altına düşen limon ve mandalinayla aynı kaderi paylaşan portakal da marketlerde kilosu 25-30 TL'ye satılmaktadır. İzlenen yanlış tarım politikaları yüzünden narenciye üreticisi umduğunu bulamaz ve alın terinin karşılığını alamazken tüketiciler de ortaya çıkan tekelleşme nedeniyle çok yüksek fiyatlara tüketmek zorunda kalmaktadır.

Bölgemizde kayısı ve muz konusunda da benzer durum yaşanmıştır. Ürünler tarlada zararına, âdeta bedavaya satılırken tezgâhlarda ise olabildiğince yüksek fiyata satış politikasına dönüşmüştür. Hükûmetin izlediği bu yanlış politikalar yüzünden, ülkemizin narenciye konusunda yıllardır çok zor şartlarda ve binbir emekle kazandığı dış pazarlar da maalesef kaybedilmiştir. Bilindiği gibi Hükûmet, tüm itirazlara rağmen 2020 yılında pandemiye bahane ederek limon ihracatını dört ay süreyle yasaklamıştı. Bu yasak, limon ihraç etmiş olduğumuz ülkelerin başka pazarlara yönelmelerine yol açmış, dolayısıyla ülkemiz birçok dış pazarını bu şekilde kaybetmişti. Kaybedilen o pazarlar ne yazık ki bugüne kadar hâlâ geri kazanılamamış, Hükûmet de zaten bu konuda hiçbir gayret göstermemiştir. Mersin ve tüm Çukurova'daki narenciye üreticileri bugün kaybedilen o pazarların cezasını çekmekte, zarar etmektedir. Buna karşılık üreticinin zararı karşılanmamış, üretici artan borçlarıyla baş başa bırakılmıştır. Artan maliyetler, düşen fiyatlar ve kaybedilen pazarlar yüzünden narenciye üreticileri bugün kan ağlamaktadır. Limonu ve mandalınayı dalından toplamak bile azımsanmayacak bir maliyet gerektirmektedir. Toplama maliyetlerini karşılayamayan üreticiler, ürünlerini toplamak yerine ağaçlarını sökmeye başlamışlardır. Üreticileri yirmi iki yılda getirdiğiniz bu sefalet noktasıyla gurur duyabilirsiniz.

Geçen yıllara göre üreticilerin üretim maliyetleri yüzde 100'ün üzerinde artarak seçimlerden önce 18,63 TL olan mazotun bugün litresi 45,06 TL'ye yükselmiştir. Gübre, ilaç ve işçi yevmiyelerinde de fiyat artışları mazotu aratmamıştır. Tarlada ve bahçede üretim maliyetleri sürekli artarken artmayan tek şey, üreticiler için narenciye fiyatı olmuştur. Narenciye üreticisi bu yıl, daha önceki yıllarda sattıkları fiyatları dahi arar hâle gelmiştir. Bu arada narenciye üreticisi Hükûmetten, dalda kalan ürününü toplamak ve bahçesini önümüzdeki yıla hazırlamak için özel bir destek beklemektedir. Üretici, ihracat teşvik primlerinin zamanında ve yeterli seviyede yapılmasını istemektedir. Yirmi iki yıllık iktidarın beceriksizliği nedeniyle yapılamayan planlama, hiç olmazsa bundan sonra bir an evvel yapılmalıdır. Ayrıca, üreticiler, üretim fazlası olan ikinci sınıf ürünlerin Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yapılacak sanayi tesislerinde değerlendirilmesini talep etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Kocamaz.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) – Yine, üreticiler, kullandıkları ilaç ve gübrenin üretim maliyetlerine göre makul seviyelerden Tarım Kredi Kooperatifleri aracılığıyla kendilerine verilmesini istemektedir.

Önergemizin kabulünü diliyor, yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kocamaz.

Öneri üzerine Saadet Partisi Grubu adına Sayın Mustafa Bilici.

Buyurun Sayın Bilici. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MUSTAFA BİLİCİ (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti önergesi üzerine Saadet-Gelecek Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ülkemiz verimli meyve bahçeleriyle narenciye üretiminde dünyada 7'nci, dekar başına verimde ise Endonezya'dan sonra 2'nci sıradadır. Narenciye üretiminde karnemiz zayıf değil, bu bir gerçek fakat üretimin bolluğu sorunlarımızın olmadığı anlamına da gelmiyor, çok ciddi ve çözülmeyi bekleyen sorunlarımız var. Bu sorunlar çözülmediği takdirde ülkemizin üretim karnesi artık pek de iyi olmayacak. Bu görünen bir gerçek. Peki, nedir bu sorunlar? Bu sorunlar nasıl aşıllacak? En büyük sorunlardan biri, son yıllarda ortaya çıkan ürün bolluğunun ihracat edilememesidir. Pandemi döneminde iktidar tarafından getirilen ihracat yasakları ve bunu takip eden sınırlamalar narenciye ihracatımıza ve ihracatçımıza darbe vurmuştur. İhracat edilemeyen ve iç piyasada kalan ürün, bahçedeki fiyatı düşürmedi, âdeta yok etti. Ha, diyeceksiniz ki: "Tüketicimiz açısından iyi bir durum ortaya çıktı, tüketicimiz artık ucuza narenciye alabiliyor." Hayır, öyle olmadı. Tarlada 1-2 liradan satılan portakal, limon, mandalina; manavda, markette, pazarda 25-30 lira. Bu durum plansızlığın, enflasyonun, iş bilmezliğin en büyük örneklerindendir. Bakın, bugün motorinin litresi 45 liraya ulaştı, 1 litre mazot 40 kilo limona tekabül ediyor. Soruyorum: Bu durumun akılla vicdanla bağdaşır bir yanı var mı?

Kıymetli milletvekilleri, bu sorununun yarattığı bir diğer sorun da birkaç yıldır narenciye üreticimizin hiçbir şey kazanamaması. Bu üreticiler bu meyveleri Türkiye'nin en verimli topraklarında üretiyorlar. Kazanamayan üretici ne yapar? Ağacını söker, başka ürünlere yönelir. Biz çıkıp diyemeyiz ki: "Hayır, sökme." Üretici kazanmıyor, ne yapabilir ki başka? Sosyal medyada ve basında üzülmeye seyrederiz; portakal üreticimiz ağaçlarını kesiyor, limon üreticimiz iş makineleri vasıtasıyla yıllardır emek vererek yetiştirdiği limon ağaçlarını söküyor. Bu görüntüler şüphesiz ki hepimizin canını yakıyor. Limondan, portakaldan ancak on yılda tam verim alınabiliyor yani bugün bir fidan dikseniz ancak on yıl sonra tam manasıyla verim elde edebiliyorsunuz. Ağaçlarımızın kesilmesi, bahçelerimizin bozulması ülkemizin narenciye geleceğine yönelik riski açıkça gösteriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim Sayın Bilici.

MUSTAFA BİLİCİ (Devamla) - Narenciye üretimimizin geleceği kuşkusuz ki tehlike altındadır. İktidar, narenciye üreticisine verdiği desteği derhâl radikal bir şekilde artırmalı, dış piyasada narenciyenin ihracat edilebilmesi için uygun pazarlar bulmalı ve diğer narenciye ihracatçısı ülkelerle rekabet etmeye yönelik adımlar atmalıdır. Bu adımlar atılmadığı takdirde narenciyede kendi kendine yetebilen bir ülke olmaktan çıkmamız kaçınılmazdır.

Tarım Bakanına konuyla ilgili soru önergesi verdik ama maalesef, daha önceki soru önergelerimizde olduğu gibi bu yazılı soru önergemize de cevap vermedi. Tarım Bakanımızın da bu vesileyle Anayasa'ya uygun davranarak verdiğimiz yazılı soru önergelerine cevap vermesini, hassasiyet göstermesini talep ediyorum.

Bu vesileyle Genel Kurulu tekrar saygılarımla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bilici.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Nejla Demir konuşacaklar.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır Sayın Demir.

DEM PARTİ GRUBU ADINA NEJLA DEMİR (Ağrı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce, İmralı'dan başlayarak tüm halklara dayatılan ve bir yönetim biçimi hâline getirilen tecrit sistemine karşı 1 Şubatta başlayan büyük özgürlük yürüyüşünü ve yürüyüşçülerini saygıyla selamlıyorum. "...(*)Türkçesiyle "Başarılar."

Narenciye üreticilerinin sorunlarına ilişkin parti grubum adına söz almış bulunmaktayım. Tarım, bir ülkenin kalkınmasındaki en önemli alanlardandır ancak Türkiye'de, zengin tarım topraklarına sahip olmasına rağmen, on yıllardır yanlış tarım politikaları uygulanmaktadır. Mevcut politikalarla uygulanan tarım programları küçük ve orta ölçekli işletmeleri tasfiye etmekte, büyük ve yandaş tarımı, gıda şirketleri tarafından dayatılan endüstriyel tarımı ve sözleşmeli üreticilik modelini öne çıkarmaktadır.

AKP'nin yıllardır plansız ve kontrolsüz bir şekilde sürdürdüğü tarım politikalarının sonucunda üretimi terk etmek zorunda kalan çiftçi, artan gıda enflasyonu karşısında çaresiz bir şekilde yoksulluğa mahkûm edilmektedir. İktidarın sermaye ve rant odaklı yaklaşımından nasibini alan narenciye üretiminde de sorunlar gittikçe büyümüştür. Üretici, geçtiğimiz yıl, portakalı, mandalinayı ve greyturto maliyetinin altında satmak zorunda kalmıştı, başta narenciye üreticisi olmak üzere, aslında bitkisel üretim yapan tüm çiftçiler maliyetine, hatta zararına ürünlerini satmak zorunda kalmıştı. Öyle ki üreticiler yüksek girdi maliyetleri ve düşük fiyat nedeniyle narenciye ağaçlarını kesmek, tarlasını, traktörünü satmak zorunda kaldılar ya da icralık oldukları için başka alternatifler aradılar ve hâlâ arıyorlar. İktidar ise sadece izlemekle, tüm bu sorunları göz ardı etmekle meşgul.

Bunun yanı sıra tarım işçilerinin yaşadıkları sorunlar da günbegün katlanmaktadır. Sabah saat 06.00'da evlerinden yola çıkan emekçiler kapasitesinin üzerinde minibüslere bindirilip götürüldükleri iş yerlerinde saat 08.00'de işbaşı yaptırılıyor. Emekçilerin herhangi bir sağlık güvencesi de bulunmuyor. Tarlalarda ve fabrikalarda hiçbir denetim yok. Öğrenciler geçinemedikleri, barınamadıkları için okullarını bırakıp tarımda çalışmak zorunda kalıyor. Tarlalarda güvencesiz bir şekilde çalışan kadınlar ise her gün âdeta bir yaşam savaşı veriyor. Hijyen koşullarının sağlanmadığı tarlalarda ve fabrikalarda, kadınlar, sağlık sorunları yaşıyor. Yoksulluk ve özel savaş politikaları sebebiyle evlerini, yaşam alanlarını terk ederek mevsimlik tarım işçiliği yapmak için başka illere gitmek zorunda kalan kadınlar, gittikleri yerlerde her türlü emek sömürüsüne uğruyor, aynı işi yapan erkeklerden daha az ücret alıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

NEJLA DEMİR (Devamla) – Diğer taraftan, şiddetin her türlüüne maruz bırakılıyorlar.

Biz DEM PARTİ olarak, yaşanmakta olan tarım ve gıda krizinin ancak demokratik, planlamacı, sömürsüz ve ekolojik bir programla kooperatiflerde ve sendikalarda örgütlenmeye aşıllacağını vurguluyoruz. Tarım emekçilerinin yanında olmaya, onlarla beraber emek mücadelesini büyümeye devam edeceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Demir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Ayhan Barut.

Buyurun Sayın Barut. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlarken dün

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Adana'da Büyükşehir Belediyemizde uğradığı silahlı saldırı sonucunda hayatını kaybeden Özel Kalem Müdürü değerli arkadaşımız Samet GÜDÜK'e Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına başsağlığı diliyorum, saldırıyı yapanları da kınıyorum ve lanetliyorum.

Evet, bugün burada narenciye ürünlerinin ve narenciye üreticilerinin sorunlarını konuşuyoruz. Bu kürsüde defalarca narenciye üreticilerinin, narenciye ürünlerinin sorunlarını konuştuk, komisyonlarda konuştuk, çeşitli mecralarda konuştuk ancak Mısır'daki sağır sultan duydu, Tarım Bakanı, Ticaret Bakanı ve iktidar milletvekili arkadaşlarımız maalesef bu sorunu hiçbir zaman duymadı ya da duymazlıktan geldi.

Değerli arkadaşlar, sorunlarını konuşacak narenciye üreticisi mi kaldı? Şu anda narenciye üreticisi perişan. Ülkemizin en önemli gelirlerinden, en önemli tarımsal ürünlerinden biri; yaklaşık 6 milyon ton üretim yapıyor, bunun da yüzde 75-80'i Çukurova'da yapıyor. 2023 yılında yaklaşık 2 milyon ton narenciye ihracatı yapılmış, 1 milyar doların üzerinde gelir getiren ürün şu anda çiftçinin elinde perişan.

Değerli arkadaşlar, şu görmüş olduğunuz portakal ve şu görmüş olduğunuz limon. Şu limon dalında kaldı, çürüdü, üretici satamadı, sıfır liraya satamadı; şu portakalı da sezonunda 5 liraya elinden ancak çıkarabildi. Buraya gelirken buradaki marketlerden bunu aldım. Şu limon, sıfır liraya üreticinin satamadığı şu limon burada 20 liraya satılıyor, şu da 25 lira ile 30 lira arasında satılıyor. Bu, Allah'tan reva mı değerli arkadaşlar?

Değerli arkadaşlar, gerçekten üretici çok zor durumda, üretici perişan, sorun çok fazla. Bugüne kadar hep narenciye üreticilerinin sorunlarını konuştuk. Benim, şimdi, iktidara, Tarım Bakanına, Ticaret Bakanına bazı çözüm önerilerim var, bunları uygularlarsa narenciye üreticisi bir nebze olsun rahat eder diye düşünüyorum. Şimdi, değerli arkadaşlar, bir kere, bu narenciye ürününün sorununun çözülmesi için, üretilen narenciyelerin tüketiminin, iç tüketiminin artırılması lazım. Bunun için devlet, iktidar acilen kamu kurumları, okullar, askerî kışlalar, fabrikalar gibi alanlarda -günde biliyorsunuz 15 bardak, 20 bardak çay içiliyor- hiç değilse bir gün, bir öğün narenciye suyunu, portakal, mandalina suyunu zorunlu hâle getirmelidir diyorum değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirin Sayın Barut.

AYHAN BARUT (Devamla) – Ayrıca, yine, bu narenciye ürünü portakal suyu lüks otellerde, tatil köylerinde, konaklama yerlerinde ekstra satılıyor; havalimanlarında bile 1 bardak portakal suyu 150 liraya satılıyor. Ekstra olmaktan çıkarmak gerekiyor, tüketim hâline dönüştürmek gerekiyor.

Arkadaşlar, yine, narenciye üreticisine destek verilmesi gerekiyor. Direkt üreticilere tonda en az 3 bin lira bir desteğin uygulanması gerekiyor. 2023 yılında narenciye üreticisinin Ziraat Bankasından kullanmış olduğu krediyi bir yıl faizsiz bir şekilde ertelemek gerekiyor. Yine, ihracatının önündeki engellerin kaldırılıp eğer Kuzey ülkelerindeki ihracat dolduysa Avrupa'nın diğer ülkelerine, Uzak Doğu pazarına, Çin pazarına, Orta Doğu gibi ülkelere narenciye ürününün ihracat pazarının açılması gerekiyor. Narenciye üreticilerine destek verirken ülkemiz için, bizim için önemli olan bu gelirle önümüzdeki yıllarda narenciye üreticilerini rahatlatabiliriz diyorum.

Üreticinin sesine, feryadına kulak verin, üreticiyi destekleyin diyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Barut.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Ali Kıratlı konuşacaktır.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ KIRATLI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partinin vermiş olduğu öneriye cevaben AK PARTİ grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimize ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimize saygılarımı sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, ben de bir narenciye üreticisiyim. Fidan nasıl toprakla buluşur, ne zorluklarla yetiştirilir, maliyetleri nedir çok iyi bilirim, elbette ki üreticilerimizin yaşadığı sıkıntıları da gayet iyi biliyorum.

Yakin zamanda, konunun paydaşlarından oluşan bir heyeti, içerisinde oda başkanlarından, konunun temsilcilerinden, Meclis üyelerinden oluşan bir grubu Tarım Bakanımızla, Ticaret Bakanımızla ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcımız Sayın Cevdet Yılmaz'la bir araya getirerek toplantılar yaptık; sorunlarımızı anlattık, çözüm önerilerimizi sunduk. Sağ olsun, kayıtsız kalmadılar, gerekli DFİF desteğini de sağladılar. Yeterli mi? Elbette ki değil. Kurumlarımızla ve Sayın Bakanlarımızla görüşmeye devam ediyor, sorunların giderilmesi için mücadele ediyoruz.

Evet, geçen sezon ve bu yıl narenciye istenilen rakamlara ulaşamamış, üretici istediği geliri elde edememiştir. Bunun nedenlerini de değineceğim. AK PARTİ iktidarımız döneminde narenciye fiyatları üretim fiyatlarının çok üzerinde, üreticiye, gelir sağlamıştır. Bunun en büyük ispatı da sürekli artan dikim sahaları ve artan rekolteledir. Tabii, bu gelirin sağlanmasında AK PARTİ iktidarımızın ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından üreticimiz için her zaman sunduğumuz teşvik ve desteklerin çok önemli bir rolü vardır. AK PARTİ olarak iktidarımızın her döneminde üreticilerimizi, çiftçilerimizi, ihracatçılarımızı destekledik, konunun bütün paydaşlarına desteğimizi verdik. Her yıl ihracatçıya DFİF desteği, üreticilerimize dekar başına destekler, nakdi destekler, gübre, mazot, toprak analizi vesaire ve daha birçok konuda desteklerimizi de vermeye devam ediyoruz. Yine, üreticilerimizin en büyük girdi sorunu olan sulama maliyetini azaltmak için geçen yıl yüzde 50 sulama desteği verdik.

Gün geçtikçe artan narenciye üretimi son yıllarda rekolte olarak da çok üst seviyeye çıkmıştır. Ülkemizde 2023 yılında tüm turuncu ürünlerinde yüzde 60 oranında rekolte fazlası beklenmektedir. 2023 yılında toplam turuncu ürünümüzün 6,5 milyon tona ulaşacağı tahmin edilmektedir. Mevcut piyasa koşullarında yüzde 60'lık bir artışın tolere edilmesi mümkün olmamıştır. 2023 yılında ülkemiz ve Mersin'den bir önceki yıla göre daha fazla ihracat yapılmış olmasına rağmen mevcut rekolte artışı arz talep dengesinin bozulmasına neden olmuş, üretici beklediği oranda gelir elde edememiştir.

Değerli milletvekilleri, narenciye istenilen rakamlara ulaşmamasının farklı nedenleri de var. Narenciye tüm dünyada soğuk havalarda daha fazla tüketilen ve talep edilen bir üründür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen.

ALİ KIRATLI (Devamla) – Özellikle kış mevsiminin gecikmeli olarak gelmesi de tüketimde azalmaya neden olmuştur. En büyük pazarlarımızdan olan Rusya'daki savaşın etkilerini maalesef bizler de narenciyede derinden hissetmekteyiz. Pandemiyle başlayan ve asrın depremiyle devam eden arz talep dengesinin bozulması narenciye istenilen rakamlara ulaşmamasının en büyük nedenlerinden bazılarıdır.

Sayın milletvekilleri, limon kendi içinde çeşitlere ayrılmaktadır. İYİ Parti Grubunun vermiş olduğu önergede bahsedilen "Limon 1 TL." ifadesi "mayer" cinsi dediğimiz limonu kapsamaktadır ve mayer cinsi limon toplam limon üretiminin yüzde 30'una denk gelmektedir. Şu an, başta "enterdonat", "dikenli", "lomas" dediğimiz gruplar 5-6 TL bandında değer görmektedir, aynı zamanda ihracatta bir yasak olmayıp ihracat tamamen açıktır.

Elbette eksiklerimiz vardır, dün de vardı, yarın da olacaktır. Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde eksiklerimizi gidermek için çalışıyor, inşallah Türkiye Yüzyılı'mızda bu eksiklerimizi gidereceğimizi ifade ediyor, üreticilerimizin gönlünü alacağımızı söylüyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- DEM PARTİ Grubunun, Van Milletvekili Sinan Çiftiyürek ve arkadaşları tarafından, iktidarın yerel yönetimlere yönelik ayrımcı uygulamalarının araştırılması amacıyla 13/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 13 Şubat 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

13/2/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 13/2/2024 günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Kars

Grup Başkan Vekili

Öneri:

13 Şubat 2024 tarihinde Van Milletvekili Sinan Çiftiyürek ve arkadaşları tarafından -4407 grup numaralı- iktidarın yerel yönetimlere yönelik ayrımcı uygulamalarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 13/2/2024 Salı günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Van Milletvekili Sayın Sinan Çiftiyürek konuşacaklar.

Buyurun Sayın Çiftiyürek. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

DEM PARTİ GRUBU ADINA SİNAN ÇİFTİYÜREK (Van) – Sayın Başkan, sayın vekiller; hepinizi DEM PARTİ adına saygıyla selamlıyorum.

DEM PARTİ Grubu olarak biz Hazine ve Maliye Bakanlığının yerel yönetimlerin yetkisini olağanüstü daraltan; tersinden, merkezî iktidarın yetkilerini olağanüstü artıran 10 Şubat 2024 tarihli genelgesi üzerine bir araştırma önergesi verdik. Araştırma önergesinin gerekçesini açıklamak üzere konuşacağım.

Öncelikle, söz konusu yerel yönetimlerin yetkilerinin kısıtlanması... Maalesef, dünya Mersin'e giderken Türkiye tersine gidiyor -bunun üzerinde duracağım devamında- temel nedeni ise iki tanedir; birini şimdi söyleyeyim, diğerini devamında izah edeceğim. Yine, maalesef, Türkiye'nin aklı, Kürt-kürdistan meselesi üzerinden algıladığı tehditle yerel yönetimlerin yetkilerini olağanüstü kısıtlıyor. Sayın Cumhurbaşkanı -yanılıyorsam 3 Şubattaydı- Antakya'da yaptığı konuşmada "Eğer merkezî yönetim ile yerel yönetim el ele vermezse, ortak hizmet üretmezse o kentte herhangi bir şey yapılmaz." dedi. Bu konuşmanın ardından bir hafta, on gün sonra Hazine ve Maliye Bakanlığı söz konusu olan genelgeyi yayımladı.

Şimdi, bu yerel yönetimlerin yetkilerinin daraltılmasının somut bazı verileri üzerinde duracağım, sonra gerekçesine ilişkin birkaç şey söyleyeceğim. Bir tanesi, deniliyor ki: "2021 yılında 279 projeye toplam 1,2 milyar TL'lik kredi desteği sağlandı, yüzde 100 İLBANK kredisizle tamamlanan projelerden 43'ü büyükşehir belediyelerinde gerçekleşti, bu 43'ünün 42'sini AKP, 1'ini MHP... Belediyelerde güçlü olan muhalefet partisi CHP'ye bile bir tek kredi desteği sağlanmadı."

İkinci veri, bu hibeye ilgilidir, deniliyor ki 102 tane projeye ilişkin hibe sağlanmış; bunlardan 60 tanesi AKP'li belediye, 33 tanesi il özel idare, 4 tanesi kayyum belediye, 4 tanesi MHP'li belediye, CHP'li belediye ise sadece 1 tane. DEM PARTİ'den zaten söz etmeye gerek yok, ona zaten kayyum atanıyor.

Üçüncü ayrımcılık noktası, araçlarla ilgili ayrımcılıktır. 994 belediyede toplam 2.628 aracın yüzde 97'si Cumhur İttifakı'na verilmiştir, sadece yüzde 3'ü CHP'ye tahsis edilmiştir.

Son veri, yine, iddia ediliyor ki Cumhurbaşkanlığı bütçesinden AKP'li Belediye olan Çekmeköy'e 45 milyon dolarlık bağış yapılmıştır, deniliyor; bugünkü iddia. Şimdi, bu verilerle ilgili AK PARTİ ya da Cumhur İttifakı yetkilileri söz alıp konuşmak isterler mi, reddederler mi? Ama bunlar somut veriler, somut iddialar var ortada.

21'inci yüzyıl, malum -trend- yerelleşme yüzyılıdır. Avrupa Birliği somutunda yaşanan nedir? Ulus devlet, yetkilerini bir taraftan aşağıya, yerel yönetimlere devrediyor bir taraftan da ulusüstü -Brüksel olarak- Avrupa Birliği merkezî kurumlarına devrediyor. Trend budur, bu derinleşiyor. Türkiye'de ne yaşıyor? Türkiye'de, maalesef, yerel yönetimleri kısıtlayan, olağanüstü kısıtlayan, merkezî iktidara tümüyle bağımlı hâle getiren, inisiyatifini âdeta sıfırlayan adımlar atılıyor. Bunun temelinde iki neden yatıyor. Bir tanesini demin söyledim, 1.200 kilometre boyunca, Türkiye'nin resmen tanıdığı Kürdistan Bölgesel Yönetimi ile özerk Rojava'yı kapsayan coğrafyaya "teröristan" diyerek -akıl tutulması- yatıyor bunun altında- deniliyor ki: "Eğer yerel yönetimler güçlenirse Van, Diyarbakır, Urfa bu özerk yönetimlerdeki yetkililer özerk kürdistanı doğru geliştirebilirler. Bu, bir algıdır, maalesef, bir akıl tutulmasıdır, dileriz Cumhur İttifakı kürdistan üzerinden algılanan bu korku algısını aşar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim Sayın Çiftiyürek.

SİNAN ÇİFTİYÜREK (Devamla) – Bitireceğim.

İkincisi ise maalesef, Doğu despotizminin Hristiyan versiyonu olan Putinizmin yanı sıra İslami versiyonu olan Erdoğanizm güçlendirilmek isteniyor. Bu söz konusu olan genelgenin temelinde yatan etken budur. Çağrımız şudur bizim: 21'inci yüzyılda yerel yönetimlerin yetkilerinin kısıtlanması, en başta devletin kendi adına vurulmuş bir -ne derler- pranga olacaktır.

Üçüncüsü, kürdistanı "teröristan" olarak ilan etmek akıl tutulmasıdır; bu iddiayı, bu söylemi reddediyoruz.

Dördüncüsü de Sayın Erdoğan'ın 2012'de sözünü ettiği -demişti ki o zaman, şimdi kelimesi kelimesine aklımda değildir ama- siyaset yapılacaksa, Kürt meselesi çözümlenecekse bunun yeri Meclistir, bunun yeri silah değildir. Gelin, siyaset yaparak bu meseleyi çözelim. Bizim çağrımız Hükûmete, devlete budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SİNAN ÇİFTİYÜREK (Devamla) – Bu, yeniden, tekrar Kürt meselesinin demokratik çözüme dönüşüdür. Son sözüm şudur Başkan, Hükûmete, devlete çağrımız şudur: 10 Şubat genelgesini iptal edin.

Sağ olun, teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çiftiyürek.

Saadet Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Çalışkan.

Süreniz üç dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Başkanım, büyük geçmiş olsun.

BAŞKAN – Sağ ol.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Sizi her zaman bu kişiliğinizle aramızda görmek isteriz.

BAŞKAN – Sağ ol.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, belediyelerin yetkisinin gasbedilmesine dair önerge üzerine partim adına söz aldım.

Öncelikle şunu sormak isterim ki bugün Saadet Partimizin grup önerisi İsrail'e gönderilen gemilerin durdurulmasına ilişkin, bunu AK PARTİ'li milletvekilleri hangi vicdanla, hangi gerekçeyle reddettiler, bu önerenin nesinden rahatsız oldular; anlayabilmiş değilim. Acaba arkadaşlar içeriği duymadılar, sadece Grup Başkan Vekilinin işaretine bakıp sadece vebali ona mı attılar yoksa gerçekten hepsi de aynı fikirde mi, onu doğrusu merak ediyorum.

Evet, bugün İsrail'de büyük bir katliam, soykırım işleniyor. Bundan kalben rahatsızsınız, vicdanen üzülmüyorsunuz ama üzülmünün gereği var; gereğini yapmakta maalesef yoksunuz. Tek bir taneniz çıkıp "İsrail'e giden gemilerden biz de rahatsızız, dursun." diyemediniz ama başkasının yaptığı icraatları... Güney Afrika bir girişimde bulundu, ona el koymak için, ondan da siyasi rant elde etmekten de maalesef kimsenin yüzü kızarmadı.

Onun için, değerli arkadaşlar, bakın, Anayasa Mahkemesinin çok daha üstünde bir mahkeme var, o mahkeme hepimizi yargılayacak, o mahkemede bu soru sorulacak. Onun için, burada tarihin tutanaklarına geçmesi üzerine bir kez daha hatırlatıyorum: İsrail'de büyük bir katliam, soykırım işleniyor, bunun da en büyük desteği Türkiye'den giden gemilerle sağlanıyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Lütfen, arkadaşlar, daha ne kadar bekleyeceğiz? Korkarım ki İsrail'de tek bir kişi kalmayınca kadar, Filistin katledilinceye kadar bu süreç devam edecek.

Değerli milletvekilleri, inanın ki Refah Sınır Kapısı'na kadar gittim, bırakmadılar; bıraksalar bugün gitmeye hazırım, yüreğiniz yetiyorsa gelin, beraber gidelim, gidelim arkadaşlar. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar) Burada bu edebiyatı yapılacak şey değil; insanlar öldürülüyor, katlediliyor, bir millet yok ediliyor. Samimi söylüyorum, bu gece, İsrail "50 bin Gazzeliyi öldürecek ama yarın duracağım." dese ses çıkarmazsınız. Gerçekten bir hatırlatmak istiyorum bu durumu.

Değerli milletvekilleri, yerel seçimler yaklaşıyor, gene okus pokuslar yapılıyor. İmar Yasası'nda dediniz ki: "Rezerv alanı." Neymiş rezerv alanı? Şehrin en değerli yerlerini çevirip istediğiniz kişilere vermek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Başkanım, İsrail-Filistin konusuydu, müsaadenizle...

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Tamam Başkanım.

Okus pokusla rezerv alanı olmalı. Yeni yasa gündemde, neymiş? Belediyelerin borçlanma izni alınacakmış. Ya, belediye başkanını halk seçti, ne istiyorsunuz belediye başkanından? Eğer sizin gelire ihtiyacınız varsa gelin, şu binlerce araçlık konvoyları, uçak filolarını, faizi durdurun, başka yerlere giden giderleri durdurun, onun için de halkın seçtiği yetkililere müdahale etmeyin arkadaşlar.

Bakın, bugün bütün belediyeler ama özelde deprem bölgesi belediyeleri rahatsız. Deprem bölgesindeki belediyeler diyor ki: "Gelirimiz sadece maaşlara yetiyor; çöp toplatmaya, mazota paramız hiçbir şekilde yok."

Ve tabii, Sayın Cumhurbaşkanımızın Hatay seyahatindeki o talihsiz konuşması için de Hatay halkı adına o metin yazarına teessüflerimi iletmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Eyvallah Başkanım.

Değerli milletvekilleri, belediyelere kayyum atanır. Ya, bu adam seçilmeye yeterli değilse izin vermeyin, seçildikten sonra görevi başındayken bir suç işlemişse sorguya çekin ama aynı Can Atalay'a yaptığınız gibi, aynı Hatay halkının hakkını gasbettiğiniz gibi önce seçilmesine izin verin, göreve gelsin, ondan sonra görevden alın; buna hangi vicdan müsaade eder?

Onun için, değerli milletvekilleri, anlaşılan bugün belediyelerin yetkisi biraz daha kısıtlanmaya çalışılıyor, başkanların borçlanma yetkisi alınıyor; herhâlde belediye seçimlerinde mağlup olacağınızı bugünden anladınız, onun için belediye başkanlarının yetkilerini kısıtlanmaya çalışıyorsunuz.

Bu vesileyle, bu grup önerisinin halkın iradesi anlamında önemli olduğunu belirtiyor, Gazze'ye selam olsun diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP, DEM PARTİ, İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çalışkan.

İYİ Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta konuşacaktır.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Sayın Usta, süreniz üç dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bu grup önerisinin konusuna gelmeden önce, bugün, hepimizin de malumu, Erzincan'ın İliç ilçesindeki altın madeni ocağında ciddi bir durum var "göçük" şeklinde ifade ediliyor ama göçük değil, bildiğiniz dağ Fırat'a doğru akıyor. Şimdi, öncelikle, tabii, orada, göçüğün altında kaç kişi olduğunu bilmiyoruz; 7 denildi, 10 denildi, vali "Sayı bilinmiyor." diyor. Tabii, bunun bir an evvel tespit edilmesi lazım ve insanlarımızın oradan çıkartılması lazım. Tabii, burada, biliyorsunuz, siyanürle altın aranıyor yani burada yine bir çevre katliamı var.

Bakın, biz bu konuyu daha önceden... İYİ Parti Grubu olarak 2021 yılında 2 Genel Başkan Yardımcımız bir heyet şeklinde bölgeye gitmiş, orada incelemelerde bulunmuş, basın toplantısı yapmışlar ve konunun vahametini aslında orada ifade etmişler ama tabii, iktidar grubundan herhangi bir cevap bile gelmemiş, üzerine yatılmış. Daha sonra, Mart 2022'de Ankara Milletvekilimiz Sayın Şenol Sunat bununla ilgili bir soru önergesi vermiş, 5 tane hakikaten hayati soru sormuş. Bu sorulara sayfalarca cevap verilmiş fakat içerisinde böyle hakikaten bir anlam ifade eden, işin esasını ilgilendiren bir cevap yok yani yazımından da öyle anlaşıyor ki cevapları da firma hazırlamış. Firma kim? Kanadalı bir firma, Türk ortakları var; Türk ortakları belli, işte, bizim 5'li çeteden ortakları var. Hatta bu Kanadalı firmanın, bu altın madeni arayan Kanadalı firmanın vergi borçları siliniyor. Türkiye'de Türk vatandaşları olarak bizim vergilerimiz oradan siliniyor, bizim burada haberimiz yok. Daha doğrusu, bizim nereden haberimiz oluyor? Kanada'daki denetim raporlarında çıkınca haberimiz oluyor arkadaşlar. Bizim vergimiz siliniyor, bizim

Sayıştayımız bulmuyor bunu, bizim Maliye Bakanlığımız bununla ilgili... Demek ki bir sürü suistimal içerisine giriyorlar ancak Kanada'daki denetim sonucunda, biz, bizim vergilerin Kanadalılara peşkeş çekildiğinin de haberini alıyoruz. Şimdi, burada, gerçekten...

Ha, bir de tabii, Sayın Genel Başkanımız 29 Haziran 2022 tarihli grup toplantısında bu konuya dikkat çekmiş. Bakın, tam 2 sayfayı bu konuya ayırmış kendisi. Burada bir facia olduğunu, bir çevre katliamı olduğunu... "Fırat'ın kenarında, Fırat gibi bu kadar önemli bir nehrin kenarında siyanürle nasıl maden aranmasına müsaade edersiniz? Yarın bununla ilgili bir problem ortaya çıktığında ne yapacaksınız?" diye, bu sorular yöneltilmiş fakat maalesef, bu soruların hiçbirine doyurucu bir cevap verilmemiş ve bugün bir faciayı yaşıyoruz; bakalım nereye doğru evrilecek? Lütfen, sosyal medyadan, internetten o şeylere bakın, bildiğiniz sülfürik asit ve siyanürlerin de bulunduğu o dağ Fırat'a doğru akıyor; bunu görmek lazım, hakikaten bir rant uğruna bunları yapmamak lazım ama maalesef, AK PARTİ iktidarlarının Türkiye'yi getirdiği durum bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

ERHAN USTA (Devamla) – Teşekkür ederim.

Şimdi, Genel Başkanımız şunu soruyor: Nasıl oluyor da Anadolu'nun can suyunu taşıyan Fırat Nehri'nin yanı başında siyanürle altın aranmaya izin veriliyor? Ama bunları takip etmeye devam edeceğiz. Bunun müsebbibi, buradan ortaya çıkacak her türlü sıkıntının temel sebebi AK PARTİ yönetimidir; bunu net bir şekilde görüyoruz. İnşallah, bundan ders çıkarırsınız diyorum.

Bu grup önerisi konusuna gelince; hakikaten burada bir keşmekeş var, hiç objektif kural yok yani genel bütçeden gönderilen paylar için söylemiyorum ama hibe olan ve İller Bankasının kredi vermesinde belediyeler arasında hiçbir objektif kural konulmadan bu dağıtımlar yapılıyor. Bu olmaz yani bunlar haksızlıktır; orada herkes seçimle işbaşına geliyor, herkes memleketi için iş yapmaya çalışıyor, onlar arasında daha adaletli olmanın yollarını bulmak lazım.

Son olarak da belediyelerin boğazı iyice sıkılıyor. Zaten dış borçlanmada Hazinesinin bir onayı gerekiyordu, en son iç borçlanmada Cumhurbaşkanının onayını getiriniz; bu da muhalif belediyelerin boğazını sıkırmaktan farklı bir anlam taşımaz.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Usta.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin Tanrıku.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – Sayın Başkan, öncelikle bu kürsüden de geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum, sağlık ve şifa diliyorum size.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Adalet ve Kalkınma Partisi 2001 yılında kurulduğunda "Yerel Yönetimler" başlığı altında gerçekten de büyük hedefler ortaya koymuştu. O zaman parti programını okumuştum, sonra da takip ettim hükümet programlarını. Yani merkezin vesayetini kaldıran, yetki devrini esas alan bir yerel yönetim modeli önermişti. Tabii, bunda da belediyecilikten gelen, belediye başkanlığı yapan Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın da büyük bir etkisi vardı yani öyle bir tasarım vardı parti programında, hâlen de duruyor parti programında. Ama yirmi iki yıl sonra nereye geldiniz? Çevre ve Şehircilik Bakanlığını sonuçta Türkiye belediye başkanlığına dönüştürdünüz. Yani yerele yetki devredeceğinize, yerelin bütün yetkilerini, özellikle imarla ilgili, rantla ilgili bütün yetkilerini merkezde topladınız. Çevre ve Şehircilik Bakanlığında imar rantları bakımından hangi rüşvetin döndüğünü, hangi görevin kötüye kullanıldığını herkes çok iyi biliyor. O nedenle, işte, İzmir'in, İstanbul'un, Muğla'nın, Antalya'nın yani sizde olmayan belediyenin imar yetkisini merkeze aldınız ve bunu rüşvetle dağıtıyorsunuz, bu birinci tespit.

İkinci tespit de ya, şimdi, yerel yönetim ve belediyeler demokrasiye en yakın yerel yönetim birimidir. Yani sonuçta gidip valinin kapısını çalamazsınız bir şey isterken, 10 koruması var, 50 koruması var. Şimdi, bütün bölgeye kayyum atadınız, kaymakam atadınız. Ben Diyarbakır'dan biliyorum, hiç kimse ne bu validen ne bu kaymakamlardan bir randevu alıp gidemiyor, ne esnafı gidiyor ne girişimcisi gidiyor ne de sorunu olan herhangi bir yurttaş gidip kapısını çalamıyor, kimse hesap soramıyor. Şimdi, Diyarbakır Valisi eğer görevini kötüye kullanmışsa hangi cumhuriyet savcısı soruşturma açabilecek? Ben buradan, bu kürsüden 50 tane rüşvetle ilgili olay söyledim, görevi kötüye kullanmayla ilgili olay söyledim ve imar rantlarıyla ilgili olay söyledim, bu kürsüden söyledim. Bizim her şeyimize soruşturma açan savcılar neden bizim bu iddialarımızı ihbar kabul etmiyor, bu kürsüden söylediklerimizi kabul etmiyor? Diyarbakır'la ilgili özellikle söylüyorum. Bakın, bütün belediyelerde kayyumların yaptığı rantlar var, görevi kötüye kullanma işleri var; hizmet alımında ve mal alımında görevi kötüye kullanma işleri var; açık açık. Şimdi gidelim, Yenisehir Belediyesinin garajına bakalım, hangi arabalar var, hangi müteahhitten alınmış ve hangi mallar alınmış? Gidip bakalım o deponun altına, beraber bakalım.

Yine, bu kürsüye çıkmadan önce bana iletilen başka bir şeyi söyleyeceğim. Diyarbakır turizm bakımından gelişiyor, yatırımcılar var ve turizm konusunda yatırım yapmak istiyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Tanrıku.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Turizm bakımından yatırım yapmak istiyorlar. Gidelim, büyükşehre ve ilçe belediyelerine bakalım, bu turizmle ilgili olarak kaç tane ruhsat beklentisi yedi aydır, sekiz aydır kayyumların masasında bekliyor? Mesele ne? Rüşvet yine. Diyarbakır'a yatırım gelmesin, kimse yatırım yapmasın. Bütün bölge illeri böyle, sadece Diyarbakır değil, Van'ı da böyle, Mardin'i de böyle ve kayyum atanan her yer böyle; hesap soramıyorsunuz. Ne belediye meclisimiz var ne belediye başkanımız var seçilmiş. Eğer seçilmiş belediye başkanı orada olsa, seçilmiş belediye meclis üyeleri olsa en azından komşusuna hesap verecek, babasına hesap verecek ama üç yıl atanıyor vali, sonra çekip gidiyor; sekiz yıldır bölgeyi böyle yönetiyorsunuz. Dilim varmıyor söylemeye hangi yönetime benzediğini ama sizler bütün bu tutumları gözden geçirmek durumundasınız ve 2001'deki kuruluş ayarlarınıza geri dönün ben size söylüyorum. Bakın "Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı"ndaki çekinceleri kaldıracacağız." demiştiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bırakın onu, Türkiye'yi sadece Ankara'dan yönetiyorsunuz.

Hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tanrıku.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Ahmet Zenbilci.

Buyurun Sayın Zenbilci. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET ZENBİLCİ (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ'nin vermiş olduğu önerge üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlarken öncelikle bir şeyin, ifadenin tashih edilmesini istiyorum ki o şudur: Türkiye Cumhuriyeti devleti bir

bütündür ve bütün bölgeleri kanunla, sınırla belli olmuştur, "kürdistan" diye bir bölgesi yoktur, burası Türkiye Cumhuriyeti devletidir ve Anayasası da bellidir, hukuku da bellidir, çalışma yöntemi de bellidir. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Verilen önergeyle ilgili hatiplerin konuşmalarını dinlediğimde, hatipler AK PARTİ hükümetlerinin buraya geldiği günden bugüne kadar İller Bankasındaki yaptıklarını anlatıyor. Ben bir kez daha onları bu tarihle ilgili geriye götürmek istiyorum.

AK PARTİ gelinceye kadar, hangi siyasi parti iktidardaysa o partinin belediye başkanına pay verilir; diğeri muhalefetteyse pay verilmezdi ama Recep Tayyip Erdoğan, belediye başkanlığından gelen bir lider olarak, bir başkan olarak, geldiği günden bugüne kadar bütün siyasi partilerin belediye başkanlarına hak ettikleri nüfus oranlarındaki vergi payı neyse aynıyla göndermiş, hiçbir kimlik ayırımına gidilmemiş, hiçbir ayrışım yapılmamıştır.

ERHAN USTA (Samsun) – Allah'tan kork ya, Allah'tan kork! Seksen yıllık uygulama bu. Ateşi de siz buldunuz(!)

AHMET ZENBİLCİ (Devamla) - Bir de AK PARTİ Hükümetinin Hatay'la ilgili yaptıklarında AK PARTİ'yi eleştiren Hataylılara şunu söylemek istiyorum: Deprem olduğu gün kendime ait olan, bağlı olduğum, bana ait olan Kocaeli, Sakarya, Bursa, Balıkesir, Konya gibi iller sabahın beşinden itibaren Hatay'a, Maraş'a, Adıyaman'a, bütün deprem bölgesine gelmişler...

MAHMUT DİNDAR (Van) – Üç gün yoktunuz, üç gün!

AHMET ZENBİLCİ (Devamla) – ...canlarını dişlerine takarak AK PARTİ'li belediyeler oradaki belediyelerin başarısızlıklarını kapatarak hizmet etmeye gayret etmişler; temel altyapısını çözmüşlerdir, çöpünü çözmüşlerdir, depremzedenin bütün dertleriyle dertleşmişlerdir, her türlü enerjilerini ortaya koymuşlardır. İşte, AK PARTİ'nin zihniyet farkı budur; bizde kimlik siyaseti yoktur, bir bütündür, insan olmak kıymetlidir, değerlidir ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan herkes bu hizmeti hakkıyla yerine gelendir. Filistin de bizim meselemiz, bu ülke de bizim meselemiz. Biz bu meseleye giderken yüreğimizle gideriz, sloganlarla işlem yapmayız. Bir belediye başkanlığı yapmış, on yıl belediye başkanlığı yapmış arkadaşınız olarak şunu söylüyorum: Hiçbir belediye başkanının yetkisi kısıtlanmamıştır, ne Çevre Şehircilik Bakanlığı ne de diğer bakanlıklar... Ancak öyle zamanlar olmuştur ki kamu yatırımlarında muhalefet belediyeleri oranın imar sorunlarıyla ilgili önümüze engel çıkarmışlardır...

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Kayyum atadınız, kayyum!

AHMET ZENBİLCİ (Devamla) – ...kamu yatırımlarına siyasi davranmışlardır; TOKİ yapacaksa engel çıkmıştır, hastane yapacaksa engel çıkmıştır, başka şey yapacaksa engel çıkmıştır. İşte, bundan dolayı Çevre Şehircilik Bakanlığı bu tür kamu yatırımlarına engel olunmaması için elinden gelen bütün gayreti ortaya koyarak kamu yatırımlarının önünü açmıştır.

İller Bankasının hangi koşullarda kredi verdiğini de söyleyeyim: İller Bankası Yönetim Kurulu Üyeliği yaptım...

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Muş Belediyesi borçlanma sınırını kaç kere aştı, biliyor musunuz?

AHMET ZENBİLCİ (Devamla) – Üç yıl hem Denetim Kurulu Üyeliği yaptım hem de Yönetim Kurulu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirin Sayın Zenbilci.

AHMET ZENBİLCİ (Devamla) – Orada kıstaslar bellidir. Eğer kredi kabiliyetiniz varsa, eğer krediyi geri ödeme kabiliyetiniz varsa, buna karşılık yatan temlikleri gösterebiliyorsanız o zaman kredi alabilirsiniz.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Kayyumlar atadınız, kayyumlar. Kayyumlara cevabınız var mı?

AHMET ZENBİLCİ (Devamla) – Kredide hangi projeyi istediğinizin kıymeti var. Bir yanda temel altyapı ihtiyacı varken tutup bisiklet yolu yapmak, başka bir şey yapmak istiyorsanız elbette önceliğimiz insanımızın birinci ihtiyacı olan temel altyapıdır, sağlıklı kentlerdir, dirençli kentlerdir, kentsel dönüşüm alanlarıdır. İşte, bunun için AK PARTİ Hükümetinin de vermiş olduğu destekle hem merkezî hükümetin hem yerel yönetimlerin hem de İller Bankasının verdiği bütün kredilerle verilmiştir. Birçok siyasi partiye müntesip olan belediye başkanlarına da İller Bankasından -bizatihi benim de imzam olan- kredileri vermişizdir, veriyoruz, böyle bir engel yok. Yeter ki yatırım şehrinin önceliği olsun, yatırımın kredisini ödeme kabiliyeti olsun. AK PARTİ eşitlikle beraber hareket ediyor.

Bundan dolayı hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Zenbilci.

DEM PARTİ grup önerisini oylarınıza...

III.- YOKLAMA

(İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, oylamaya geçmeden önce yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini tespit edeceğim: Sayın Usta, Sayın Uz, Sayın Hamşioğlu, Sayın Beyaz, Sayın Sunat, Sayın Karaman, Sayın Özdemir, Sayın Toktaş, Sayın Özdağ, Sayın Kaya, Sayın Çalışkan, Sayın Mustafa Kaya, Sayın Karaman, Sayın Ekici, Sayın Uzun, Sayın Bilici, Sayın Kamaç.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Eksik varsa burada varız. Eksik varsa buradayız Sayın Başkan. Sayın Başkanım, eksik varsa ben ayakta bekliyorum zaten.

BAŞKAN – Sayın Tanal.

Arkadaşlar, 18 kişi var. Okuyorum, eğer...

(İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından gürültüler)

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, hayır efendim, olur mu?

BAŞKAN – Bir dakika arkadaşlar ya, bir dakika...

Belki ayağa kalkan milletvekillerinden bizim görmediğimiz olmuştur.

Buyurun...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Efendim, önce bir sayıyı sayın, sonra isimleri...

BAŞKAN – Ben okuyacağım, ben okuyacağım...

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın, 22 kişi kalktı.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir saniye... Okuyacağım, ismi yazılmayan varsa söylesin.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Buyurun Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Usta, Sayın Uz, Sayın Hamşioğlu, Sayın Sunat, Sayın Karaman, Sayın Özdemir, Sayın Toktaş, Sayın Özdağ, Sayın Kaya...

ERHAN USTA (Samsun) – Bir dakika, geçmeyin oraya, 2 kişi daha var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamam, tamam, bir saniye...

ERHAN USTA (Samsun) – Ya, o arkadaşlar nasıl yazıyor? Siz nasıl yazıyorsunuz? Başkana demiyorum. Siz bilmiyor musunuz, niye söylemiyorsunuz ayağa kalkanları ya!

BAŞKAN – Bir saniye, bir saniye Sayın Başkan Vekili, bir saniye...

ERHAN USTA (Samsun) – Olmaz Sayın Başkanım böyle bir şey ya!

Hemen, sanki bir şey bulmuş gibi arkadaşlar ondan sonra bağırıp duruyorlar ya. 23 kişi kalkmış burada.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Problem ne Erhan Bey?

ERHAN USTA (Samsun) – Problem senin ayağa kalkman. Allah Allah!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ya, hayır, kalkamamışsın ayağa, becerememişsin, bir yoklamayı becerememişsin, ne yapalım!

ERHAN USTA (Samsun) – Rasgele konuşma. İşine bak hadi!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ya, bak, şu anda 22 kişi kalkmış, şu anda var sayı.

BAŞKAN – ... Sayın Çalışkan, Sayın Uzun, Sayın Ekici, Sayın Bilici, Sayın Karaman, Sayın Silkin Ün, Sayın Kamaç, Sayın Tanal.

Şimdi, yazılmayanlar: Sayın Aydın, Sayın Kaya, Sayın Beyaz.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Pusula gönderen arkadaşların Genel Kurulu terk etmemelerini rica ediyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.31

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.43

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER : Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 59'uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Pusula gönderen arkadaşların Genel Kurulda bulunmasını rica ediyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Pusula göndermenize gerek yok, toplantı yeter sayısı sağlanmış gözüküyor ama ben sürenin sonuna kadar bekleyeceğim.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Çalışın, çalışın, kaytarmayın!

MESUT DOĞAN (Ankara) – Kimin kaydardığı belli!

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Van Milletvekili Sinan Çiftiyürek ve arkadaşları tarafından, iktidarın yerel yönetimlere yönelik ayrımcı uygulamalarının araştırılması amacıyla 13/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 13 Şubat 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, toplantı yeter sayısı talep eden milletvekillerinden Divan olarak bir ricalarının olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, tekrar toplantı yeter sayısı talebi olduğunda bir ricamız var Divan olarak. Arkadaşlar ayağa kalktığı anda soy ismini yüksek sesle lütfederlerse bu tür karışıklıkların önüne geçmiş oluruz. Bizim tarafımızdan tekrarlanan soy ismindeki sayın vekil oturabilir. Böylelikle itiraz ve kargaşaya da mahal kalmamış olur.

Teşekkür ediyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, bireysel silahlanmadan kaynaklanan şiddet olaylarının ve güvenlik endişesinin ortadan kaldırılabilmesi amacıyla 13/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 13 Şubat 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

13/2/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 13/2/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından Grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Ali Mahir Başarır

Mersin

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan Vekilleri Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, bireysel silahlanmadan kaynaklanan şiddet olaylarının ve güvenlik endişesinin ortadan kaldırılabilmesi amacıyla 13/2/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (472 sıra no.lu) Meclis

araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 13/2/2024 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Çanakkale Milletvekili Sayın İsmet Güneşhan konuşacaklar.

Buyurun Sayın Güneşhan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi olarak bir yol arkadaşımızı, bir çalışma arkadaşımızı kaybetmenin derin üzüntüsü içerisindeyiz. Adana Büyükşehir Belediye Başkanımızın Özel Kalem Müdürü Samet Güddük'ü makamında uğradığı silahlı saldırı sonucu maalesef kaybettik. Ben Cumhuriyet Halk Partisi ailesi adına bir kez daha Türkiye Büyük Millet Meclisinden kıymetli ailesine, sevenlerine, belediyedeki mesai arkadaşlarına başsağlığı ve sabırlar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, son günlerde gerçekleşen tek silahlı saldırı bu değildi. Şiddet, yaralama, cinayet, ölüm haberi almadığımız tek bir gün bile olmuyor. İzmir'de DERİTEKS Sendikası Genel Başkanı Makum Alagöz ve sendika yöneticilerine bir fabrikanın sahiplerince silahlı saldırıda bulunuldu. Geçtiğimiz hafta yine İzmir'de Taksici Oğuz Erge üşümesin diye aracına aldığı katil tarafından silahla vurularak öldürüldü. Küçükçekmece'de AKP'li belediye başkan adayının bir derneği ziyareti sırasında bir araçtan ateş açıldı ve 1 vatandaşımız ağır yaralandı. Elâzığ'da "Burcu Demir" isimli kadın çalıştığı hastanenin önünde kurşunlanarak öldürüldü. Bunlar sadece birkaç günlük vakalar. Umut Vakfının verilerine göre sadece geçtiğimiz yıl 3.773 silahlı şiddet olayı basına yansıdı. Gerçekleşen silahlı şiddet olaylarının yüzde 85'inde Kalaşnikof ve otomatik tüfekler dâhil ateşli silahlar kullanıldı. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu verilerine göre 2023 yılında öldürülen kadınların yüzde 55'i ateşli silahla vurularak öldürüldü. Bunlar, yıldan yıla şiddet dalgasının nasıl büyüdüğünü, bireysel silahlı saldırının ne boyutlara geldiğini gösteren veriler. Maalesef değerli arkadaşlar, bir taraftan da gözler başka yere çevriliyor, bireysel silahlı saldırı taraftarlarının en önemli savı, kendi güvenliklerini sağlamak olduklarını söylüyor. Peki, o zaman şunu sormak gerekmez mi: Vatandaş kendi güvenliğini neden koruma ihtiyacı hissediyor? Demek ki Türkiye'de reddedilemez boyutta bir adalet ve asayiş sorunu var. Bunun sorumlusu da elbette yirmi bir yıldır bu ülkeyi yöneten tek adam rejimidir. Silaha erişimin son derece kolay olması, 30 milyondan fazla ruhsatsız silah olması, silahın bir kültürmüş gibi hayatın her alanında görünür kılınması da bu ülkeyi yönetenlerin yarattığı temel bir sorundur.

Bakın, elimde bir alışveriş uygulamasında satılan oyuncakların listesi var, oyuncak listelerinden örnekler var. İşte, silah bir toplumda nasıl normalleştirilir, çocuk yaşta zihne ve ele nasıl kolayca erişilir örneklerini size göstermek istiyorum. İşte, bir spider tabanca, bir alışveriş şeyinde gözüküyor. Yine, Kalaşnikof; şurada açık, net bir şekilde gözüküyor. Yine, tabanca; yine, Uzi, şöyle. Bakın, bunların hepsi bir alışveriş uygulamasında satılan oyuncaklar. Şimdi, bunlar oyuncakmış. Uzmanlar, oyuncak silahların çocukları şiddete yönlendirdiğini söylüyor. Bunlarla, henüz küçük yaşta bir silah hevesi edindirildiğini ve bunların da hayatlarını etkileyecek şekilde bir kişilik oluşturduğunu söylüyorlar. İşte, şiddet döngüsü nasıl ve nereden başlıyor görüyorsunuz.

Çocuk gelişim uzmanları bir şey daha söylüyor değerli arkadaşlar: Çocukların izledikleri ve çevrelerindeki olayları bire bir kopyalama ve model alma eğiliminde olduklarını ifade ediyorlar. Geçtiğimiz yıllarda Ankara Milletvekilimiz, Genel Başkan Yardımcımız Gamze Taşcier "Dizilerin Şiddet Karnesi" diye 2 rapor hazırlamıştı. Farklı kanallardan, en çok izlenen 8 dizinin birer bölümü izlendi. Bu 8 dizinin 7'sinde şiddet vardı. En az 300 kez silah gözüktü, ateşlendi ve silahla ilgili söylemde bulunuldu. 122 sahnede şiddetsiz bir söylem neredeyse yok. Sokakta şiddet vakası olmadan geçen tek bir gün dahi yok. Yediden yetmişe şiddete, silaha maruz kalıyoruz. Siz ne yapıyorsunuz iktidar olarak?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen.

İSMET GÜNEŞHAN (Devamla) – Silahı, şiddeti, suça eğilimi denetimsizlik eliyle meşrulaştırıyorsunuz. Bir olay olduğunda olayı haber yapan muhalif kanallara ceza vermekten, onları sürekli tehdit etmekten başka bir işe yaramayan RTÜK eliyle bu ülkede mini mini mafyacılık üretiyorsunuz; bunun artık değişmesi gerekiyor değerli arkadaşlar, bireysel silahlı saldırının bu denli kolay olmaması gerekiyor.

Yani değerli milletvekilleri, bu ülkeyi yönetenlerin bir irade ortaya koyması artık açıkça, net bir şekilde kendisini gösteriyor. İşte, bir fırsat, bu komisyonu gelin hep beraber kuralım. Bireysel silahlı saldırıyı nasıl kontrol altına alacağız, bundan kaynaklı şiddetin önüne nasıl geçeceğiz, gelin hep birlikte araştıralım ve artık bu soruna yine hep beraber bir çare bulalım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Güneşhan.

Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Doğan Demir.

Buyurun Sayın Demir. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA DOĞAN DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, öncelikle, size çok geçmiş olsun, sizi burada görmek çok güzel, esprilerinizi de özledik.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde bireysel silahlı saldırı her geçen gün daha büyük bir toplumsal şiddet öğretisi ve tehdit olmaya devam etmektedir. Özellikle son yıllarda gündelik yaşamda silahlı çatışma haberleriyle ve silahlı olaylarla kamuoyunda daha sık karşılaşmaktayız. Ülkemizde silahla adam yaralama ve cinayet haberlerine tanık olmadığımız tek bir gün dahi yok, hangi haber sitesini açarsanız açın her gün mutlaka böyle bir habere denk gelirsiniz. Silahlar, sokaklardan tutun iş yerlerine, eğitim kurumlarına ve hastanelere kadar girmekte, vatandaşlarımızın yaşamına kastetmektedir.

Değerli arkadaşlar, daha dün Adana Büyükşehir Belediye Başkanının Özel Kalem Müdürü belediye binasında uğradığı silahlı saldırı sonucu hayatını kaybetti; kendisine Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum. İşte, ülkemizdeki kontrolsüz bireysel silahlı saldırıların sonuçları bunlar. Trafikte, iş yerlerinde, belediyelerde, kamu kurumlarında, hastanelerde, dahası her yerde her an birisi size silah doğrultabilir.

Değerli arkadaşlar, İçişleri Bakanlığının verilerine göre ülkemizde 20 Hazirandan bu yana yapılan operasyonlarda tam 4.999 ruhsatsız silah ele geçirilmiş, ülkede kafası atan herkes mafyacılık oynar hâle geldi. İstanbul'da tekel büfelerinde yaşanan olaylar da bu durumu özetleyen en açık tablodur. Sokaklarda kontrolsüz bireysel silahlı saldırı, kaçak ve ruhsatsız silahlı saldırı kaynaklı suç olayları her geçen gün artıyor. Kayıtsız ve ruhsatsız silahlı saldırı yetlerine tehdit oluştururken kayıtlı olanların da bir kısmı için yeterli psikolojik testlerden geçmemiş kişilere kontrolsüzce ruhsatlandırmalar yapıldığı görülmektedir. Bireysel silahlı saldırının artmasıyla birlikte cinayetler, gasp olayları ve diğer suçlar da artış göstermektedir. Sokaklarda herhangi bir anlaşmazlıkla veya gerginlikle silahların devreye girmesi hayat kayıplarına, travmatik olaylara yol açmaktadır. Ayrıca, silahların yasa dışı yollarla temin edilmesi, organize suç örgütlerini ve kaçakçılığı teşvik etmektedir.

Bireysel silahlı saldırının bir diğer endişe verici boyutu ise gençler arasında yaygınlaşmasıdır. Genç yaşlarda silah kullanımı, geleceğimizin teminatı olan gençlerimizin zarar görmesine ve toplumsal değerlerimizin zedelenmesine neden olmaktadır. Eğitim ve iş imkânlarının sınırlı olduğu yerlerde ve özellikle "kenar mahalleler" diye nitelendirdiğimiz ekonomik olarak

zayıf mahallelerde gençlerin suça yönelmesine silahların etkisi büyük olmaktadır. Ekonomik olarak büyük bir buhran yaşadığımız bugünlerde, maalesef, insanlarımızın sinir hâlinde ilk başvurduğu yol şiddettir. Bu sorunla etkili bir şekilde başa çıkmak için hem Hükümetin hem de toplumun birlikte çalışması gerekmektedir. İlk adım olarak mevcut yasaların sıkı bir şekilde uygulanması ve denetimlerin artırılması gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DOĞAN DEMİR (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen.

DOĞAN DEMİR (Devamla) – Ruhsatlı silah sahiplerinin kayıt altında tutulması ve periyodik denetlemelerin sıklaştırılması, denetlenmesi çok önemlidir. Ayrıca, toplumda silahsızlanma ve şiddetin alternatif çözümleri konusunda mahalle mahalle, ev ev çalışmalar yapılarak farkındalık oluşturulmalı, rehabilitasyon süreci hanelere kadar inmelidir.

Değerli arkadaşlar, sizleri, bu sorunu çözmek adına birlikte çalışarak buradan çıkaracağımız kanunlarla cezaların caydırıcılığıyla toplumumuzun güvenliğini sağlamak için birlikte mücadele etmeye davet ediyor, saygılar sunuyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Demir.

İYİ Parti Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın Selcan Hamşioğlu.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – İYİ Parti Grubu adına Cumhuriyet Halk Partisi önerisi üzerine söz almış bulunuyorum.

İlç'te yaşanan felaketten dolayı geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum ve dileklerimizin de geçmiş olsunla sınırlı kalmasını diliyorum.

Defaatle kurşunların hedefi olmuş bir partinin milletvekili olarak Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığı binasında düzenlenen silahlı saldırıyı kınıyor, vefat eden Samet Gündük'e Allah'tan rahmet, kederli ailesine sabır diliyorum.

Yine, İstanbul'da AK PARTİ Küçükçekmece Belediye Başkan Adayı Aziz Yeniyay'ın seçim çalışması sırasında yaşanan silahlı saldırıyı kınıyor, yaralı vatandaşımıza acil şifalar diliyorum.

İş öyle bir hâle geldi ki sadece geçmiş olsun ve başsağlığı mesajlarıyla bitirebilirim bu konuşmayı. Şiddet her gün, her an, her yerde. En çok yoksulluğun, çaresizliğin baş gösterdiği yerlerde, uyuşturucuya batmış yerlerde, cehaletin karanlığına terk edilmiş yerlerde, feodalitenin gölgesinde ama sadece buralarda değil, okullarda, hastanelerde, trafikte, camilerde, deprem bölgesinde kaderine terk edilmiş o çadırlarda, her birimizin evinin içindeki televizyon kumandasının hemen ucunda ve burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinde defalarca yaşadık. İzmir'de insanlık yapmanın karşılığı olarak katledilen taksici Oğuz Erge'nin son görüntüleriyle iyice pekişen kanaatim, öldürülüşlerimiz sadece bireysel silahlanmanın sonucu değil, bireysel silahlanmaya da yol açan, sosyal çürümeye de yol açan, kitlesel bir mutsuzluğa, kitlesel bir umutsuzluğa, bir toplu cinnet iklimine yol açan koşulların sonucu; hemen her ekranda iyi kahramanların kahramanlıklarını silahlarına borçlu olmasının sonucu; işkencenin, öldürmenin kendi adaletini sağlama metodu olarak âdeta dayatılmasının sonucu; sosyal medyada elinde silahla video paylaşan sözüm ona şakacı psikopatlardan ziyade fikri muhalefet geliştirenlerin cezalandırılıyor olmasının sonucu; haklarını kullanan vatandaşların palalarla kovalanmasının ve bunun alkışlanmasının sonucu; bir siyasi parti genel başkanının evinde tehdit edilebilmesinin, bir siyasi parti genel başkanının şehit cenazesinde yumruklanabilmesinin ve bunları yapanların kimilerinin kahramanı hâline getirilmesinin sonucu; geçen dönem milletvekilimizin ölümden döndüğü saldırının faili olan vekilin "Böyle şeyler olur, özür dilemeyeceğim." normalleştirmesinin sonucu; iktidar gücüne yaslanmış gençlerin Emniyet müdürü yumruklayabilmesinin, belediye başkanlarının vatandaş tekmeleyebilmesinin, on binlerce insanı terör belasına can vermiş bir ülkede hâlâ bugün bile terörü terör olarak tanımlamaktan imtina edilebiliyor olmasının sonucu; 15 Temmuzun kayıp silahlarının bir şehir efsanesi olmaya terk edilmesinin sonucu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – ...sokaklarımızda silahları gibi kendileri de kayıt dışı milyonlarca ne idiği belirsizin dolaşıyor olmasının sonucu; sonuç itibarıyla, silahlanmaya zemin olan sosyal ve ekonomik sebepleri ortadan kaldırmaya dönük bir irade bulunmamasının ve alabildiğine cezasızlığın sonucu.

Ruhsatsız, illegal yollarla silahlanmayla mücadeleyi elbette desteklerken kimsenin kendisini güvende hissetmediği bir ortamda, legal zeminde "Bireysel silahlanmaya hayır!" demenin çok da karşılığının olmadığını kabul etmek ve önce buna sebep olan şartları ortadan kaldırmak gerektiğini düşünüyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Hamşioğlu.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Sevilay Çelenk.

Buyurun Sayın Çelenk. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

DEM PARTİ GRUBU ADINA SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli yurttaşlar; bireysel silahlanma ve ateşli silahlarla işlenen cinayetler maalesef günümüz dünyasının en önemli sorunu. Dünyanın her köşesinde, Kuzey Amerika'da, Avrupa'da, Asya'da, ayırt etmeden her yerde kendine özgü "patern"lerle ortaya çıkan bireysel silahlanma yine kendine özgü "patern"lerle, cinayetlerle sonuçlanıyor. Örneğin, gelişkin kapitalist Batı ülkelerinde okul katliamları olarak sıklıkla gündeme geliyor ve çok vahim ve tipik bir sonucunu oluşturuyor bireysel silahlanmanın. Maalesef, her kültür silahlanmanın acı ve istenmeyen sonuçlarını kendi meşrebince üretiyor; Türkiye'de kadın cinayetlerindeki tüyler ürpertici artışı da böyle düşünmek, bu çerçevede değerlendirmek gerekiyor. Kolayca silah edinmeden, bireysel silahlanmadan ve bu silahlanma eğiliminin ardındaki erkek egemen zihin yapısından, kıskırtılmış erkekliklerden, kıskırtılmış nefret söyleminden ayrı bir bireysel silahlanma düşünülemez.

Sadece 2023 yılında Türkiye'de 315 kadın öldürüldü ve 248 şüpheli kadın ölümü kayıtlara geçti. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu verilerine göre, kadınların yüzde 65'i evlerinde öldürüldü, yakınları tarafından öldürüldü ve cinayetlerin yüzde 55'i, yüzde 60'a yakın bir kesimi silahla gerçekleştirildi. Cinayetlerin yüzde 70'i kadınların kendi hayatlarına dair bir karar almalarının -mesela boşanmak gibi- akabinde gerçekleşti. Bu nedenle de bunu erkek egemen zihin yapısından ayrı düşünemeyiz diyoruz.

Elbette ki bu tek değil; kadın cinayetleri dışında da evde, sokakta, trafikte birkaç saniyelik bir anlaşmazlık da cinayetle sonuçlanabiliyor; birine yan bakma, birine çarpma, birinin yolunu kesme bir cinayetin nedeni olabiliyor.

Silahlanmanın ve silaha erişimin bu kadar kolay olduğu bir ülkede nefret söyleminin medya dilinde ve gündelik hayatta, siyaset kültüründe bu kadar hâkim olması bu tehdidi de çok güçlendiren bir etki yaratıyor. Bu Genel Kurulda bile gündelik olarak

her gün nefret diliyle ve şiddet diliyle yüz yüze kalıyoruz.

Şiddet dili, şiddet kültürü medya kültürlerinin de ayrılmaz bir parçası. Dizilerden söz edildi ama ben de değinmek istiyorum: Daha yakın bir tarihte bir yapımcı bu "terörle mücadele" adı altındaki dizilerden birinden söz ediyordu, gerçek etkisi yaratmak için orada silaha ne kadar bütçe ayrıldığından söz ediyordu ve bir bölümde 10 farklı silahın görüldüğünden söz ediyordu. Bu bir övünme meselesi olarak karşımıza çıkıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım lütfen.

SEVİLAY ÇELENK (Devamla) – Kışkırtılmış milliyetçilik, militarizm kırk yıldır çatışma altında bir toplum olmamız da bütün bunlarla birlikte düşünülmeli yoksa ruhsatlı-ruhsatsız silah, kayıtlı-kayıtsız silah diye bir ayırım çerçevesinde bu sorun çözülmez. Ruhsatlı silahla da öldürülüyor her kesimden insan, bir bakıyorsunuz, bir doçent eline silah almış; karısını, kayınvalidesini, kızını öldürebiliyor ve bu eğitim seviyesindeki biri bunu yapabiliyor. Tıpkı, işte, şu sözdeki gibi "Elinde çekiç olan her şeyi çivi sanır." gibi elinde silah olan kendini tanrı sanıyor. Bunu kültürden ayrı düşünemeyiz; dolayısıyla, öncelikle şiddet dil ve kültürünü besleyen siyasetten vazgeçilmeli. Bu konuda en büyük sorumluluk siyasi iktidara düşüyor ve bu ölümlerin sorumluluğu da en çok onların omzunda. Meclisin bu konuyu gündemine alması gerekiyor; medyanın nefret dilini, siyasetin nefret dilini de birlikte değerlendirmesi gerekiyor. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çelenk.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Veysal Tipioğlu.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA VEYSAL TİPIOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP Grubunun vermiş olduğu öneri hakkında AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, sözlerime Çağlayan'da İstanbul Adalet Sarayına yönelik gerçekleştirilen terör saldırısında hayatını kaybeden vatandaşımıza Allah'tan rahmet dileyerek ve aynı zamanda müdahaleleriyle hain saldırıyı başarıyla önleyen Emniyet güçlerimizi ve bu vesileyle bütün Emniyet teşkilatımızı tebrik ederek başlamak istiyorum.

Bütün terör örgütleri ve iplerini elinde tutanlar ne yaparlarsa yapsınlar milletimizin huzurunu bozamayacaklar. Bunların tamamı Hükümetimizin ve devletimizin kararlı duruşu sayesinde tasfiye olacaktır. Aziz milletimizin birliğini ve beraberliğini asla bozamayacaklardır. Terör, ülkemizin gündeminden çıkıncaya kadar, son terörist etkisiz hâle getirilinceye kadar bu mücadele kesintisiz devam edecektir.

Değerli milletvekilleri, öncelikle şunu belirtmek isterim: Dünyanın hiçbir ülkesinde ve hiçbir zaman diliminde suçun sıfır olduğu bir zaman dilimi olmamıştır. Esas olan, suç işlenmeden önce, önleyici zabıta tedbirleriyle tedbirler almak ve suçun işlenmesini önlemektir. Ülkemizde de hem Emniyet teşkilatımızı hem Jandarma teşkilatımız hem istihbarat teşkilatlarımız 7/24 üstün bir görev anlayışıyla bu çalışmaları sürdürmektedirler.

Öncelikle, AK PARTİ Küçükçekmece Belediye Başkan Adayımız Aziz Yeniay'ın seçim çalışması sırasında meydana gelen silahlı saldırıda yaralanan kızımıza, evladımıza Rabb'imden şifalar diliyorum. Aynı şekilde, Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Özel Kalem Müdürü Samet Güdük'e, taksici Oğuz Erge'ye Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Bu olayları en şiddetli şekilde kınıyor ve failerin en ağır şekilde cezalandırılmasını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde ateşli silahlarla işlenen suçlarda ruhsatsız silahlar suçların yüzde 98,5'ini oluşturmaktadır yani yüzde 1,5'i ruhsatlı silahlarla yüzde 98,5'i ruhsatsız silahlarla işlenmektedir. Bu kapsamda, ruhsatsız silahlarla ilgili mücadelede etkinliğin artırılması çalışmaları doğrultusunda 6136 sayılı Kanun'un ilgili maddelerinde ceza artışına gidilecek çalışmalar yapılmakta; ümit ediyorum ki en kısa sürede de Meclisimize gelecektir ve Meclisimiz de burada grubu bulunan bütün siyasi partilerin ortak katılımıyla bu kanunu çıkaracaklardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen.

VEYSAL TİPIOĞLU (Devamla) – Saygıdeğer milletvekilleri, ülkelerde toplam nüfuslara göre silahlar hakkında kısaca bilgi vermek istiyorum. İtalya'da nüfusun yüzde 11,5'inde silah var, Yunanistan'da yüzde 9,2'sinde; bizim ülkemizde yüzde 3,56'sında ve tabanca ve yivli tüfek yüzde 1,12 dolayısıyla yüzde 3,56'ya av tüfekleri de dâhildir. Bu verilere göre ülkemizde olağan dışı silah ediniminin söz konusu olmadığı görülmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti devleti ruhsatsız, kaçak silahla mücadelede dünyada mücadele eden sayılı devletlerden biridir; bireysel silahlanmada, ruhsat verilmesinde en sıkı denetimleri ve şartları uygulayan ülkelerin başında gelmektedir, Emniyet ve Jandarma bölgesinde son beş yılda meydana gelen olaylar da bunun göstergesidir. 2023 yılında Emniyet ve Jandarmanın yaptığı çalışmalar neticesinde 78 bin silah ele geçirilmiştir, bunlardan binde 9'u uzun namlulu silahtır.

Değerli arkadaşlar, bu devlet güçlüdür ve her yerinde milletimizin huzur ve güvenliğini sağlayacaktır, bunun için görev yapmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VEYSAL TİPIOĞLU (Devamla) – Bu vesileyle de ülkemiz için, milletimiz için, bayrağımız için canını veren, kanlarıyla aziz bayrağı, bayrak yapan, canlarıyla toprağımızı aziz vatan yapan bütün şehitlerimizi rahmetle anıyor; sizleri, Saygıdeğer Genel Kurulu ve aziz vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tipioğlu.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, karar yeter sayısı aramanızı istirham ediyoruz lütfen. Oylamada karar yeter sayısını lütfen dikkate almanızı istirham ediyoruz.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı var.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – 151 kişi var mı Başkanım?

BAŞKAN – Var.

RİDVAN UZ (Çanakkale) – Karar yeter sayısı yok Sayın Başkan, saydım tek tek.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

5.- AK PARTİ Grubunun, gündemdeki sıralamanın yeniden düzenlenmesine; Genel Kurulun 20, 21, 22, 27, 28 ve 29 Şubat Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmesiyle gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; Genel Kurulun çalışma saatlerine; 92 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerindeki görüşmelerinde konuşma sürelerine; 92 ve 107 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
Danışma Kurulu 13/2/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun
aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Abdulhamit Gül
Gaziantep
AK PARTİ Grubu
Başkan Vekili

Öneri:

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 92 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin bu kısmın 1'inci sırasına, bastırılarak dağıtılan 107 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ise kırk sekiz saat geçmeden gündemin aynı kısmının 2'nci sırasına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun 20, 21, 22, 27, 28 ve 29 Şubat 2024 salı, çarşamba ve perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve 27, 28 ve 29 Şubat 2024 salı, çarşamba ve perşembe günü birleşimlerinde saat 24.00'e kadar,

13 Şubat 2024 Salı günü (bugün) birleşiminde 92 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

14 Şubat 2024 Çarşamba günü birleşiminde 92 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

15 Şubat 2024 Perşembe günü birleşiminde 107 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

20 Şubat 2024 Salı günü birleşiminde 83 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

20 Şubat 2024 Salı günü birleşiminde 83 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde 21 Şubat 2024 Çarşamba günü birleşiminde 83 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

21 Şubat 2024 Çarşamba günü birleşiminde 83 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde 22 Şubat 2024 Perşembe günü birleşiminde 83 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

çalışmalarını sürdürmesi,

92 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerindeki görüşmelerinde gruplar adına yapılacak konuşmaların en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılması,

92 ve 107 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetvellerdeki şekliyle olması,

Önerilmiştir.

92 sıra sayılı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1959)

Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1. Bölüm	1 ila 8'inci Maddeler	8
2. Bölüm	9 ila 16'ncı Maddeler	8
Toplam Madde Sayısı		16

107 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1980)

Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1. Bölüm	1 ila 14'üncü Maddeler	14
2. Bölüm	15 ila 28'inci Maddeler	14
Toplam Madde Sayısı		28

BAŞKAN – Öneri üzerinde Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Kaya konuşacaklar.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Başkanım, öncelikle Meclis yönetiminde henüz daha oylama yapılmadan önce karar yeter sayısının varlığına dair kerametiniz gerçekten bizleri üzdü, bu konuda Divanın biraz daha hassasiyet göstermesini istirham ediyoruz.

Bir diğer husus, biz bu çalışmaları, bu itirazlarımızı niçin yapıyoruz? Türkiye Büyük Millet Meclisinin asli fonksiyonuna döndürülme mücadelesidir bu çünkü Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi getirildiği zaman bütün meydanlarda bas bas bağırarak şunu söylüyordunuz: “Hükümet kendi işini yapacak, Meclis kendi işini yapacak. Meclis artık hükümet kurma işleriyle ilgilenmeyecek, yasama organı olarak yasama faaliyetlerini bizzat Meclis yapacak.” Daha taze bir örnek vereyim, Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç diyor ki: “Biz yargı paketiyle ilgili bir taslak hazırladık ve bunu AK PARTİ Grubuna ilettik.” Peki, yargı paketiyle ilgili taslağı hazırlamak Külliye’deki Hukuk Politikalarının işi mi yoksa Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun ya da buradaki milletvekillerinin işi mi? Dolayısıyla, bizim itirazımız buna. AK PARTİ’li milletvekili arkadaşların da hukukuna sahip çıkıyoruz; sadece orada hazırlanıp Genel Kurula komisyondan bir gün sonra gelen ve o çalışmalar yapılırken de birçok milletvekilinin haberi olmadığı çalışmalar bu Meclisin itibarını düşürüyor; bunu ifade etmeye çalışıyoruz.

Can Atalay’la ilgili bir karar bu Genel Kurula iniyor, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili televizyonlarda canlı yayında “Bugün biz bu konuyu görüşeceğiz Mecliste ve halledeceğiz.” diyor, kendini Meclis Başkanının da yerine koyuyor. Biz ise oturumu yöneten Sayın Bekir Bozdağ’a saat 15.00’e beş dakika kala sormasak hiç bize bilgi verdiği yok. Bizim bu karar yeter sayısı ve yoklama taleplerimizin tek bir sebebi var; bu Meclis kendi iradesine sahip çıkmadığı zaman iktidarlar sadece el kaldırıp indiren milletvekillerinden çok hoşlanırlar. Sizler de bugün ikbal kaygısıyla buna itiraz etmiyor olabilirsiniz ama emin olun, güçlü bir Meclis bütün milletvekillerini tek tek güçlendirir ama sadece el kaldırıp indiren bir milletvekili emin olun iktidar tarafından da dikkate alınmaz. Onun için, buradan sizlerden istirhamımız, komisyon çalışmalarına gerekli önemi verebilmemiz açısından bu kanun tekliflerinin daha erken gruplarla paylaşılması. Yine, iktidardan, Külliye’den size bir taslak hazırlanıp geldiği zaman “Hayır, bunu hazırlamak milletvekillerinin işi.” diyebilmemiz lazım. Ben burada AK PARTİ’li milletvekili arkadaşlarımızı, kardeşlerimizi eleştirmiyorum, onlarla beraber irademize sahip çıkalım diye bunu söylüyorum. Bugün siz bu Meclisi çalıştıracak sayısal çoğunluğa Milliyetçi Hareket Partisiyle beraber sahip olabilirsiniz ama emin olun, yarın bu çoğunluğa sahip olmadığınız zaman Meclisteki milletvekillerinin kıymetinin ne olduğunu o zaman daha iyi anlarsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT KAYA (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Onun için, bu millet bizleri buraya sadece maaş vermek ve burada sadece gelip iktidarın gönderdiklerine el kaldırıp el indirmek için göndermedi. Biz vazifemizi yapmak istiyorsak... Bakın, bugün İliç’te maden kazası oluştu, biz ise sadece “Patronların Maden Yasası’ndaki problemlerinin nasıl önünü açabiliriz?”i konuşuyoruz; işçi sağlığı, iş güvenliğiyle ilgili hiçbir çalışmayı konuşmuyoruz, konuşamıyoruz. Niye? Çünkü patronlar ihtiyaçlarını bildiriyor, saray taslak hazırlıyor, bize de bu tiyatrodan el kaldırıp indirmek ya da hızlandırmak kalıyor.

Sayın Abdulhamit Gül’e Danışma Kurulu toplantısı öncesinde de ifade ettim: “Sadece Meclisi hızlandırmak için bizimle müzakere etmeyin lütfen ‘Yargı paketi geliyor, nasıl katkıda bulunabilirsiniz; sağlık paketi geliyor, nasıl katkıda bulunabilirsiniz?’ diye buraları önceden bizimle konuşun; her şeyi hazırlayıp işte sadece ‘Biraz daha hızlandırabilir miyiz?’ ‘Önergeyi çekebilir miyiz?’ diye bu Meclisi çalıştırmayın.” diye söylediğimiz ve bu farkındalığa işaret etmek için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) - ...bu karar yeter sayısı ve yoklamayı bu hafta ve önümüzdeki süreçlerde tamamen isteyeceğiz ve torba yasalara son verilinceye kadar bu direnişimize devam edeceğimizi kamuoyu önünde ifade ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kaya.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder’in, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya’nın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın vekiller, Sayın Kaya şahsıma dönük bir sitem, sataşma arası bir şeyde bulundu.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sataşmaysa özür dilerim efendim, sitem diyelim.

BAŞKAN - Estağfurullah.

Sayın Kaya, bu tür şeylere mümkün olduğunca girmek istemiyorum. Toplantı yeter sayısını siz 20 kişiyle istediğinizde ve yoklama yaptığınızda, elektronik olarak girmeyen vekili yok sayıyoruz; bunu benden talep ettiğinizde, ben sizi de sayıyorum. Siz sadece AK PARTİ ve MHP’li milletvekillerini sayıyorsunuz. Ben sizin iradenizi bilemem.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, karar yeter sayısında...

BAŞKAN - İzin verin, izin verin!

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Karar yeter sayısında “evet” veya “hayır”ı... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – İzin verin, bir dakika.

Oradan İYİ Partili arkadaşlar da bu konuda bir uyarıda bulundular. Herkes AK PARTİ sıralarını sayıyor ama ben böyle bir irade beyan etmek durumunda değilim sizin adınıza ya da başka gruplar adına; bunun yolu, etkili yolu, benim Genel Kurulu saymam; benim sadece AK PARTİ sırasını, sadece MHP sırasını saymam değil.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, karar yeter sayısında bir önerenin lehinde veya aleyhinde 151 kişi lazım.

BAŞKAN – Onun yolu 20 kişiyle kalkıp yoklama istemeniz.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Başkanım, yoklama talep etmiyoruz ki.

BAŞKAN – O zaman...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Lehte veya aleyhte 151 kişinin olması gerekiyor karar yeter sayısında.

BAŞKAN – Tamam, bu birincisi.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – 151 kişi olmadan bir önerge ret veya kabul edilebilir mi, onu soruyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Kaya, karşılıklı konuşmazsak... Bak, ben sizi dinledim, izin verin, derdimi anlatayım. Birincisi bu.

İkincisi, hani her Divanın bir yoğurt yiyişi vardır; 2 kez toplantı yeter sayısı talep edilmiş ve ikisinde de 2’nci yoklamada bulunmuş. Bu işler, burada, Genel Kurulda yoklama meselesi dinamik bir şeydir. Yani biz oturumu açtığımızda yeterli çoğunluk var mı? Herhangi bir Başkan Vekili yoklama yapmadan “Çoğunluk vardır.” diye açıyoruz.

Şimdi -ben de ömrü boyunca muhalif bir milletvekili olarak- İç Tüzük’ten kaynaklı bütün hakları kullanmak sonuna kadar

meşrudur, bu konuda ne kadar yaratıcı yol ve yöntem bularsanız o kadar da iyidir ama Divanı itham ederken, dediğiniz gibi, siz benden aslında şunu istiyorsunuz: "Sadece AK PARTİ sıralarını sayın." Ben kimsenin iradesini şey edemem.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, şunu söylemeye çalışıyorum: Siz şimdi burada yoklama yaparken, daha doğrusu yoklama için burada 200 sayısı ama karar yeter sayısı için bir önerenin lehinde veya aleyhinde 151 sayısını bulmak gerekiyor, bizim itirazımız buna. Genel Kurulda 151 kişi var mı; bunu istemiyorum ki ben. Önerenin lehinde veya aleyhinde 151 kişi olmadan bir karar alamaz bu Meclis, bunu ifade etmeye çalışıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaya, İç Tüzük'ü bu konuda yani benimle ilgili kısmında İç Tüzük'ü daha dikkatli okumanızı öneriyorum.

Bunu burada kesiyorum yani bir şey tutumum yok, subjektif bir tutum içerisinde değilim. Zannediyorum bununla itham edilecek de en son başkan Vekillerinden biri olsam gerekir.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

5.- AK PARTİ Grubunun, gündemdeki sıralamanın yeniden düzenlenmesine; Genel Kurulun 20, 21, 22, 27, 28 ve 29 Şubat Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; Genel Kurulun çalışma saatlerine; 92 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerindeki görüşmelerinde konuşma sürelerine; 92 ve 107 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Sayın Erhan Usta.

Buyurun Sayın Usta. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle saygıyla selamlıyorum hepinizi.

Sayın Başkanım, yani haksızlık yapmakla itham etmiyoruz sizi ancak zannediyorum orada İç Tüzük'e ilişkin bir farklı bakıyoruz meseleye. Şimdi, yoklamada, herhangi bir -yani fark etmez- yoklamada "evet" veya "hayır" olmadığı için kim yoklamaya girerse 200; 201 bulunması durumunda yoklama var kabul ediliyor. Ama karar yeter sayısında 150 şu şekilde oluyor bizim bildiğimiz, İç Tüzük de onu söylüyor: "Evet" veya "hayır"ın; diyelim ki 120 tane "Evet" var, 50 tane de "hayır" var "Toplamı 170 eder, karar yeter sayısı var." diyemiyoruz, karar yeter sayısı talep edilmesi durumunda bir tarafın 151'i bulunması bizim reddedilmesi için veya kabul edilebilmesi için. Az önceki itirazımız yani çıplak gözle bakıldığında biz o 150'yi göremediğimiz şekildeydi. İç Tüzük bu...

NURETTİN ALAN (İstanbul) – Erhan Bey, onlar belki "evet" verecek, "hayır" verecek, nereden biliyorsunuz ki?

ERHAN USTA (Devamla) – Nasıl?

NURETTİN ALAN (İstanbul) – Onların "evet" veya "hayır" vereceğini nereden biliyorsunuz?

ERHAN USTA (Devamla) – Ha, vereceğini değil...

BAŞKAN – Sayın vekiller, hatiple karşılıklı konuşmaya girmeyelim.

Sayın Usta, direkt Genel Kurula hitap edin.

ERHAN USTA (Devamla) – Hayır, hayır. Şimdi, arkadaşlar, şu: Ben Sayın Başkanın ifadesinden şunu anladım; şimdi "evet" diyenleri "hayır" diyenleri oyladı, bakınca diyelim ki 150; "evet" ve "hayır"ların toplamı 150 de olabilir, onu aşabilir ama bu toplama bakmıyoruz. Anlatabildim mi? Yoklamadan farklı olarak, mesela yoklamada hiç ilgisiz bir milletvekili yani farklı partiden milletvekili yoklamaya girip 200'ü bulmasına yardımcı olabilir ama burada "evet" veya "hayır"ın 151 olması lazım. Neyse, keşke buna bu kadar vakit harcamasaydık.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir plansızlık hâkim Meclis çalışmalarında. Daha doğrusu, iki tane şeyden bizim çok şikâyetimiz var. Bir, plansızlık yani burada iki gün sonra ne olup ne biteceğini hiç kimse bilmiyor neredeyse, son günler hariç. İşte, Meclis kapanacağı için küçük bir planlama, işte, bir yargı paketinin geleceğinden en azından gelmeden önce haberimiz oldu ama yeni dönem için baktığımızda yani şöyle yaklaşık ne oldu? İşte, Mayıs seçimlerinden sonra sekiz dokuz aylık bir süre içerisinde gerçekten bu Parlamentoda çok fazla boş vakit geçirdik; yapılacak işler yapılmadı, şimdi seçimin önünde birtakım sıkıştırmalar yapılıyor. Tabii, AK PARTİ'li Grup Başkan Vekili arkadaşlarımız haklı olarak "Ya, şu işleri hızlı bir şekilde çıkartalım." şeklinde bir durum içerisinde, buna bir şey demiyorum, elbette ki çalıştırılmaya çalışılıyor. Ama bizim burada şöyle bir kaygımız var: Bakın, şimdi, bir kanun geliyor, eskiden, çok eskiden de değil yani üç beş yıl önce Plan ve Bütçede "Ya, burada çok fahiş bir hata var." dediğimizde onlar düzeltilebiliyordu Komisyonlarda. Şimdi, Grup Başkan Vekili olarak ben bütün komisyonları izliyorum, arkadaşlar, bir tane şeyi yani çok fahiş bir hata dahi olsa hiçbir şeyi değiştirmiyoruz. Yani "O zaman gel, Genel Kurula gidelim, Genel Kurulda duruma bakılır." filan deniliyor, en fazla bu deniliyor. Şimdi, komisyonları bu şekilde çalıştırdığımız bir ortamda hani buraya gelip "Keşke yoklama istenmese, karar yeter sayısı istenmese." gibi bir durumu da böyle bir şeyi de talep etme hakkını çok fazla kendinizde görmemeniz lazım; bu birinci husus.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Usta.

ERHAN USTA (Devamla) – Şimdi, mesela, ben burada hatırlıyorum, daha önceki dönemde, 2016-2017'de biz 97 tane uluslararası anlaşmayı bir haftada geçirdik, üç günde 97 tane. Ama ne oldu? Bir kanuna ilişkin bir talebimiz kabul edildi. Yani muhalefet aslında kendisiyle ilgili bazı konularda, mesela kanun tekliflerinin hazırlık aşamasında veya çok itiraz ettiği bazı maddelere ilişkin onun iradesinin dikkate alınması durumunda bu işe anlayış gösteriyor ama bunların hiçbirisi olmadan "Efendim, işte, haydi hızlı çalışalım, şunlara 'evet' deyin, şunu yapmayın, bunu yapmayın." türü bir şeyi ben çok doğru bulmuyorum. Bu, Parlamantonun itibarı açısından önemlidir, hangi siyasi partiden olursa olsun buradaki milletvekillerinin itibarı açısından önemlidir. İktidarın yani Hükümetin şöyle görmemesi lazım: "Ben Meclise bir şey gönderirim, son dakikada gönderirim, o da oradan jet hızıyla geçer, benim herhangi bir problemim yok." anlayışına Parlamento olarak bizim teslim olmamamız lazım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Usta.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYIĞIT (Kars) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; tabii, çok üzücü bir olay ve bir çevre felaketiyle karşı karşıyayız. Aslında neredeyse Çernobil'i aşan bir doğa felaketi, çevre felaketi yaşanıyor şu anda Erzincan İliç'te olan meselenin kendisinde. Şimdi, bu olay ilk defa değil, burada, bu kürsüde aslında Erzincan'ı, İliç'i, madenleri çok konuştuk; çok itiraz ettik, yasa yapım süreçlerinde de ettik ama ne yazık ki AKP Hükümeti hiçbir şekilde bunları dikkate almadı ve bugün bütün bölgede, hatta bölgeyi geçtim, aslında Fırat Nehri'ne karışması hâlinde bu siyanürlü yığının Basra Körfezi'ne kadar büyük bir ekolojik kırım yaratabilecek bir süreçle karşı

karşıyayız. Bu saat oldu, hâlâ kaç işçinin göçük altında olduğunu bilmiyoruz. Tonlarca, milyonlarca ton siyanürle yıkanmış toprağın kaydığını görüyoruz yani bir siyanür havuzunun yıkıldığını görüyoruz. Peki, ilk defa mı oldu? Hayır, 21 Haziran 2021'de de bir siyanür sızıntısı olmuştu. O zaman "Fırat Nehri'ne karıştı." denildi ama Kanadalı firma dedi ki: "Sadece 8 kilogram karışmış ve biz hepsini ayıkladık, hepsini temizledik." Bu, gerçek değildi. Peki, buna karşılık Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ne yaptı? Önce işletmenin süresini, madeni durdurdu ama arkasından 16 milyon 441 bin TL para cezası verdi ve sonrasında da 23 Eylül 2022'de bu firma tekrardan çalışmaya başladı. Ama bu da yetmedi "ÇED Olumlu" raporuna dava açtı yöre halkı ama ne yazık ki yetersiz bilirkişi raporlarıyla bu süreç de akamete uğradı. Sonuç: Kapasitesi 3 kat artırılan, bir fay hattının üzerinde olan bir maden sahasında bugün bütün bölge halkını, bütün Türkiye halkını etkileyen bir çevresel felakete karşı karşıyayız. Mesele, sadece toprağın kayması, siyanürlü toprağın kayması değil; yer altı sularına karışıyor bu siyanürün kendisi, Fırat Nehri'ne karışması durumunda bütün su havzası boyunca, Basra Körfezi'ne kadar oradaki su yaşamından tatalım, o suyla sulanan bütün tarım alanlarının zehirlenmesi demek, bunun topraktan ayrıştırılmaması demek, orada o suyla üretilen besinleri, sebzeleri, meyveleri yiyen halkın sağlığının tehdit altında olması demek, kanser vakalarının artması demek.

Peki, bütün bunlar birdenbire mi oldu? Hayır, işte, sizin yasa yapma yönteminizin usulsüz olması, hukuksuz olması nedeniyle oldu. Burada bizi dinlemediğiniz için, muhalefetin sesine kulak vermediğiniz için, bilim insanlarının, ekoloji örgütlerinin, çevre örgütlerinin sesine kulak vermediğiniz için bugün ilçe'ye bir katliam oldu, bir doğa katliamı oldu ve altında insanlarımız, orada yaşayan işçiler de var. Oysaki buranın sesine kulak verseydiniz, gerçekten bu Mecliste kaliteli yasama yapmak için muhalefetle baş başa verseydiniz, işi etmiş olsaydınız bugün bu olmayacaktı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Bakın, bu kürsülerde çok feryat ettik "Bu siyanürlü maden aramasına 'Dur!' deyin, siyanürlü altın aramasına 'Dur!' deyin." dedik ama dinlemediniz. Kanadalı firmanın vergilerini affettiniz, firmanın 3 kat kapasite artırılmasına göz yumdunuz, 7'nin üstündeki depremin fay hattının üzerine siyanür havuzları kurulmasına göz yumdunuz ve bakın 10 konuşmacınız geçti, şurada tek bir cümle kurmadınız ya! "Evet, sorumlusu biziz." demediniz; "Evet, bunda bizim payımız var." demediniz; "Biz, göz yumduk." demediniz; "Biz, para için halkın yaşamını hiçe sayıyoruz, doğayı hiçe sayıyoruz." demediniz ama bunları yapıyorsunuz, bunları yapıyorsunuz ve şu anda biz bir maden yasası görüşeceğiz ve yine bir şirkete para aktarması, sermayeye kaynak aktarma yasası görüşüyoruz. Şimdi, siz getirmişsiniz, diyorsunuz ki: "Bu hafta bu yasayı geçirelim, Mecliste işimize bakalım."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Ya, böyle olur mu, böyle olur mu? Konuştuğumuz şeyler insan yaşamını, doğal yaşamı, bu toplumu, bu halkı, bütün bölge halkını ilgilendiriyor ama ne yazık ki duyarsızsınız. Diyecek bir şey bulamıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Koçyiğit.

Son konuşma Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Ali Mahir Başarır'a ait.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; çok Kıymetli Grup Başkan Vekili arkadaşlarımızın söylediği gibi maalesef ki birinci görevimiz yasa yapmak ama burada gerekli özeni, gerekli disiplini gösterip yasaları yapamıyoruz. Saraydan gelen yasalar komisyona geliyor, iki günde, jet hızıyla geçiyor; Mecliste bir yarış hâlinde, hemen geçirelim. Ya, bunun son günü var. Hiçbir şeyi araştırmıyoruz.

Bakın, Maden Yasası -sıra sayısı 92- görüşülürken Erzincan'da bir felaket yaşanıyor ve muhalefet, mesela 27'nci Dönem Tunceli Milletvekilimiz Polat Şaroğlu Bakana sormuş, demiş ki: "Siyanür kullanılıyor mu? Zemine baktınız mı? Önlemleri aldınız mı?" "Siyanür kullanılmıyor." demiş, "ÇED raporu aranmıyor." demiş ve üzülerek söylüyorum Maden Yasası'nın görüşüldüğü günde de işçilerimiz, emekçilerimiz toprak, göçük altında. Yahu, niye tartışmıyoruz? Çünkü biz öncelikle işçilerin güvenliğini, can güvenliğini, doğayı, çevreyi değil, patronlar nereden altın bulur, nereden kömür bulur, nereden para kazanır, rant eder; onu koruyoruz.

Ya, bu şirket kimin? Yüzde 80 Kanadalı bir şirket, yüzde 20 Çalık Grubu ve bu Çalık Grubunun şirketi Lidya Anonim Şirketi. Bir de ödül olarak işçilerin katili bu şirketin 209 milyon vergi borcunu silmişiz. Neden? Çünkü insan sizin için önemli değil, doğa sizin için önemli değil, çevre sizin için önemli değil. "Nereden gelirse gelsin, patronları koruyalım." Bugün de Maden Yasası görüşülürken o vatan evlatları, o işçiler toprağın altında kalır, analar babalar, evlatlar, eşler de bekler. Siz neyi bekliyorsunuz? Bu Maden Yasası'nda patronları, işçileri, kapitali koruyacak hükümleri yetiştirmeye çalışıyorsunuz. Olmaz arkadaşlar, olmaz. Bu bir kepezektir!

İstanbul'a verdiğiniz aday Murat Kurum. Ya, ne kadar iyi bir aday vermişsiniz İstanbul'a(!) 2022'de bu felaketin geldiği yerde "ÇED raporuna gerek yoktur." demiş utanmadan sıkılmadan Murat Kurum. Nereye aday şimdi? İstanbul'a. İstanbulluyu, 16 milyonu ne kadar güvenli bir isme teslim edeceksiniz? (AK PARTİ sıralarından "Sen Tarsus'a bak, Tarsus'al" sesi)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bak, ne güzel! Maden diyorum, ölüm diyorum, güvenlik diyorum, vergi borcu silinmiş diyorum, ÇED raporu diyorum, "Tarsus'a bak." diyor. Bakayım Tarsus'a, ne olacak, ne olacak? Sen, Erzincan'da toprağın altında kalan işçilere bak, işçilere; şu yasaya bak! Bu yasa görüşülürken, nükleer atıklar tartışılırken bugün İŞİD'li bir terörist Mersin Akkuyu Nükleer Santrali'nde sahte kimlikle çalışırken yakalanmış. Peki, ya yakalanmasaydı, o nükleer santral açılsaydı, askerimizi diri diri yakan o alçak orayı patlatsaydı, ne diyecektin? "Tarsus'a bak." değil mi? Ya, vallahi utan! Çok şey istiyorum ama utanın, inanın, utanın, utanın! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Başarır.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.38

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.14

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER : Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 59'uncu Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULU SUNUŞLARI (Devam)

B) Önergeler

1.- Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici'nin, (2/1674) esas numaralı 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2802 Sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu, 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması, Devlet Memurları ve Diğer Kamu Görevlilerine Memuriyet Taban Aylığı ve Kıdem Aylığı ile Ek Tazminat Ödenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/41)

BAŞKAN – İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/1674) esas numaralı 10/10/2023 tarih ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'min İç Tüzük'ün 37'nci maddesi uyarınca doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını arz ve talep ederim.

Saygılarımla.

Süreyya Öneş Derici
Muğla

BAŞKAN – Önerge üzerinde teklif sahibi olarak Muğla Milletvekili Sayın Süreyya Öneş Derici konuşacaktır.

Buyurun Sayın Öneş. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen kıymetli vatandaşlarımız; verdiğim Devlet Memurları ve Diğer Kamu Görevlilerine Memuriyet Taban Aylığı ve Kıdem Aylığı ile Ek Tazminat Ödenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi hakkında söz almış bulunmaktayım.

Kamu görevlilerimiz özellikle yüksek nüfuslu şehirlerde görev yapmaları hâlinde lojman yetersizliği sebebiyle kiralık konutlarda yaşamak zorunda kalmaktadır. Son yıllarda ekonomik kriz nedeniyle toplumun her kesiminde hissedilen geçim sıkıntısı ve özellikle büyük şehirlerde kontrolsüz şekilde artan kira bedelleri göz önüne alındığında bahsi geçen kamu çalışanlarımızın yaşam masraflarını karşılamaları neredeyse imkânsız hâle gelmektedir. Bu çerçevede, Kamu Konutları Kanunu kapsamında, kamu konutlarından yararlanma hakkı olmakla birlikte konutların yetersizliği sebebiyle veya lojmanda oturma süresi dolduğu için konut kiralamak zorunda kalan kamu personeline kira yardımı yapılması çok ciddi bir sorunu bir miktar çözebilecektir.

Kanun teklifimizin içeriğindeki Türk Silahlı Kuvvetleri personeli, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı personeli ve Emniyet teşkilatı personeli gibi canları pahasına ülkemizi ve yurttaşlarımızı korumakta olan bu görevlilerin görevlerini huzurla ifa edebilmeleri elzemdir. Güvenlik güçleri görevlilerinin hak ettikleri yaşam standartlarına kavuşabilmeleri ve huzurla yaşayabilmeleri ülkemizin güvenliği için önemlidir. Yine, adaletimizin temelini oluşturan hukuk sistemimizi koruyan hâkim ve savcılar, cezaevlerinde çalışan görevlilerimizin, eğitimi emanet ettiğimiz öğretim görevlilerimizin, öğretmenlerimizin ve burada zaman sıkıntısı sebebiyle teker teker bahsedemeyeceğimiz, lojman hakkı olan ama kiraya çıkmak zorunda kalan tüm kamu görevlilerimizin barınma sorunlarını çözme konusunda destek vermek amacıyla bu kanun teklifi hazırlanmıştır.

Bu noktada, siz değerli milletvekilleri, bugün bu soruna acil çözüm bulma noktasında önemli bir rol üstlenebilirsiniz. Bu destek onların yaşam standartlarını yükseltirken motivasyonlarını artıracak ve ülkemize daha iyi hizmet etmelerine olanak tanıyacaktır. Unutulmamalıdır ki kamu personelinin yaşadığı sıkıntıları çözmek sadece onların değil, aynı zamanda milletimizin refahına da katkı sağlayacaktır.

Saygıdeğer milletvekilleri, yüce Meclisimizin en önemli amacı, vatandaşlarımızın menfaatine olacak uygulamalarda iktidar ve muhalefet olarak ortaklaşabilmek olmalıdır. Bizlerin burada bulunma amacının milletimizin ihtiyaçlarını dile getirip, onların refahı için, ülkemizin refahı için çalışıp sorunları çözmek olduğu değerlendirilmektedir. Bazı konular vardır ki partilerüstüdür, devletin partisi olmaz. Bizler bu milletin vekilleriyiz. Milletin vekilleri toplumun ihtiyaçlarının menfaatlerine göre hareket etmelidir. Bu ülkedeki her bir Türk vatandaşı daha iyi şartlarda yaşamayı hak etmektedir. İşte bu sebeple, çok uzun zamandır var olan, içeriği ne olursa olsun muhalefetten gelen kanun tekliflerinin reddedilmesi döngüsünün dışına çıkabilmek amacıyla bugün varlığımızı, huzurumuzu borçlu olduğumuz asker, polis, jandarmamız ve diğer kamu görevlilerimize kira yardımı kanun teklifinin Meclis gündemine alınması konusunda vereceğiniz oy çok önemlidir. İktidar vekillerimize çağrıda bulunuyorum: Gelin, bugün burada siyasetin kısır döngüsünü kırmak için bir adım atın ve sadece muhalefetten geldiği için bir kanun teklifine “ret” oyu vermeyin. Gelin, kutsal çizgimiz olduğunu söylediğimiz devletimizin memurlarına verilecek ek ödemeyle nefes olalım. Unutmayın, sizlerin bugün burada bu kanun teklifine vereceğiniz oy “insanı yaşat ki devlet yaşasın” düsturumuzun gerçek bir devlet politikası olup olmadığını gösterecek. Bugün bu oylamayla lojman hakkı olan ama kirada oturmak zorunda kalan kamu personelimize verdiğiniz değeri gösterme imkânınız bulunmaktadır. İşte, bu sebeplerle iyi düşünün sayın vekillerim, iyi düşünün...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Devamla) – Lütfen, iyi düşünün, sizin rahat uyumanız için hayatını ortaya koyan güvenlik görevlilerimizin, eğitimi emanet ettiğimiz öğretmenlerimizin, adaleti teslim ettiğimiz hâkim savcılarımızın daha iyi yaşamaları için oy verin. Her şeye rağmen, yine muhalefetten geldiği için bir kanun teklifine “hayır” oyu verecekseniz bari aynı kanun teklifini siz getirin, bizim Cumhuriyet Halk Partisi vekilleri olarak milletimizin menfaati için “evet” oyu vermeyi biliriz.

Konu hakkındaki gelişmeleri milletimizin vicdanına bırakıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Öneş Derici.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, karar yeter sayısı talebimiz vardır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunup karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.21

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 20.33

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER : Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin), Kurtcan ÇELEBİ(Ankara)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 59’uncu Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum. İç Tüzük’ün 37’nci maddesine göre Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici tarafından verilen doğrudan gündeme alınma önergesinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi önergeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısını arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Divanda ihtilaf olduğundan dolayı elektronik cihazla oylama yapılacaktır.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Önerge kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Gündemin “Seçim” kısmına geçiyoruz.

IX.- SEÇİMLER

A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda boş bulunan ve Saadet Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap aday gösterilmiştir.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın, Erzincan’ın İliç ilçesindeki altın madeninde meydana gelen göçüğe ve bu nedenle Maden Kanunu’yla ilgili teklifin bugün görüşülmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, şimdi ülkemiz için, Erzincan için, İliç için acı bir gün. Şu anda İliç’te toprak altında, duyulan 9 ama oradan aldığımız bilgi bilgilere göre çok sayıda madenci, işçi göçük altında ve biz, bugün, Maden Yasası’yla ilgili teklifi görüşeceğiz. Benim teklifim, insani teklifim, önerim şu: Gelin, bugün bu teklifi görüşmeyelim. Ailelerine, İliç’e, Erzincan’a, emekçilere bu, bir hakaret. Bakın, insani bir talepte bulunuyorum; çok sayıda tepki var, çok sayıda bilgi geliyor, insanlar acılı. Bu teklifin bana göre birçok sakıncalı maddesi var, aramızda da konuşuruz ama bugün, en azından, bu teklifi lütfen, lütfen görüşmeyelim diyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Koçyiğit.

31.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in, Erzincan’ın İliç ilçesindeki altın madeninde meydana gelen göçüğe ve bu nedenle Maden Kanunu’yla ilgili teklifin bugün görüşülmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Gerçekten yerelden gelen bilgiler çok kötü. Şu anda orada il örgütümüzle, ilçe örgütümüzle de iletişim hâlindeyiz; yarın da Eş Genel Başkanımız ve heyetimiz orada olacak. Şu anda işçiler göçük altında, kaç kişinin göçük altında olduğunu dahi bilmiyoruz, sayılar çok çeşitli ve yerelden aldığımız bilgiler çok fazla olduğu yönünde. Bu nedenle böyle bir felaketin yaşandığı bir günde bu felaketin müsebbibi olan Hükûmetin bir de üzerine bizi burada Maden Yasası üzerinden konuşturmasını zül sayıyoruz. Lütfen...

Meclise, Meclisteki bütün milletvekillerine çağrı yapıyoruz: Önceliğimiz oradaki işçilerin yaşamıdır, oradaki işçilerden sağlıklı haber almaktır. Bu konuda Meclisi duyarlı olmaya davet ediyoruz. Bu yasa teklifini toptan geri çekin, hele de bu gece görüşmeyi asla ama asla düşünmeyin diyorum.

Tekrar, İliç’e, oradaki işçilere geçmiş olsun dileklerimizi iletmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kaya.

32.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya’nın, Erzincan’ın İliç ilçesindeki altın madeninde meydana gelen göçüğe ve bu nedenle Maden Kanunu’yla ilgili teklifin bugün görüşülmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, bizim de Maden Kanunu’yla ilgili temel eleştirilerimizden bir tanesi, iş ve iş güvenliğiyle ilgili bu teklifte herhangi bir maddenin yer alamamış olması. Maalesef, ülkemizdeki birçok maden kazasında da... Mevzuatta genelde patronlar lehine yapılan düzenlemelerde işçi sağlığının maliyetleri artırmaması göz önünde bulundurularak dikkate alınmadığı hususu bir gerçektir, özellikle ÇED raporlarıyla ilgili.

Elimizde, bir önceki dönem Konya Milletvekilimiz Abdülkadir Karaduman’ın dönemin Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum’a tam da Erzincan İliç’le ilgili sorduğu bir soru önergesi var ve o soruda diyor ki: “Burayla ilgili gerekli tedbirleri aldınız mı? Kapasite artırımı yapıyor; ne tür tedbirler alacaksınız?” Bakan da diyor ki: “Biz gerekli denetimleri yaptık, mevzuata aykırılık tespit ettik, 131.516 TL idari para cezası kestik.” Yani 131.516 TL bugün 9 canımızın göçük altında kalmasına ve tam da burayla ilgili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Kaya, buyurun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Çünkü bu tip kazalar bağıra bağıra geliyor Sayın Başkan. Çevrede gerekli önlemlerin alınmadığı ve yine doymak bilmeyen sermaye ve kapital aşkıyla maalesef işçilerimiz mağdur ediliyor. Biz de böylesine acılı bir günde, tam da işçiden çok, patronların ihtiyaçlarını karşılamaya dönük bu yasa teklifinin en azından bugün için geri çekilmesini doğru bulduğumuzu ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Usta, buyurun.

33.- Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın, Erzincan’ın İliç ilçesindeki altın madeninde meydana gelen göçüğe ve bu nedenle Maden Kanunu’yla ilgili teklifin bugün görüşülmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Az önceki konuşmamda, tabii, İliç’teki meseleyi biz de İYİ Parti Grubu olarak gündeme getirdik. Gerçekten orada bir felaket yaşanıyor yani “Sayı 9.” deniliyor ama bir açıklama daha var, o da “Sayı bilinmiyor.” deniliyor. Bu kadar insanımız orada

belki de can verdi veya canıyla uğraşıyor. Aynı zamanda, oradaki işte zararlı maddeler Fırat'a doğru akıyor. Değerli arkadaşlar, sanki, Meclisin böyle bir şeye kayıtsız kalıp hiçbir şey yokmuş gibi davranmasını doğru bulmayız biz. Yani başka bir kanunu görüşmek bile şu anda bence çok uygun olmazdı ama hele hele de Maden Kanunu'nu görüşmek bana göre de son derece çok sıkıntılı. Üstelik yani bu konularda -işte az önce biz de söyledik- diğer siyasi partilerden de bununla ilgili soru önergeleri verilmiş, konuşulmuş, bizim Sayın Genel Başkanımız konuyu gündeme getirmiş; böyle bağıra bağıra gelmiş bir facia var burada. Hiçbir şey yokmuş gibi Parlamentonun çalışmaya devam etmesini, bizi de bu konuda çalışmaya zorlamasını çok yakışık bulmuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Parlamentonun genelinde şu vardır: Bu tür durumlarda Parlamento çalışmaz, bununla ilgili pek çok örnek var. Yani böyle bir sıkıntılı durumda bunun yapılmasını, hiçbir şey yokmuş gibi davranılmış olmasını biz son derece yanlış buluyoruz. Bunu milletvekillerimizin takdirine sunarım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Güler, buyurun.

34.- Sivas Milletvekili Abdullah Güler'in, Erzincan'ın İliç ilçesinde meydana gelen maden kazasına ve 92 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin içeriğine ilişkin açıklaması

ABDULLAH GÜLER (Sivas) – Sayın Başkanım, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Tabii, Erzincan İliç ilçemizde meydana gelen maden kazası çok derinden bizi üzmüştür. Arama faaliyetlerimiz hemen acil olarak yerine getirilmek üzere hem Bakan Yardımcımızın koordinasyonunda hem de Genel Müdürlüğümüzün koordinasyonunda bir çalışma yürütülüyor. Şu anda da Sayın Bakanımız Sayın Cumhurbaşkanıyla beraber, yurt dışı seyahatini de yarıda kesmek suretiyle derhâl olay mahalline, Erzincan İliç ilçemize gidecek.

Şu anda Meclisimizde görüşülmekte olan ilgili 92 sıra sayılı Kanun Teklifi'mizin içeriğine baktığımızda, kanun tekniği icabı oradaki Maden Tetkik Arama Enstitüsünün raporlama sistematigi ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Güler.

ABDULLAH GÜLER (Sivas) – ...buluculuk hakkıyla ilgili bir düzenleme ilk maddelerinde yer aldığı için Maden Kanunu'ndaki düzenleme olarak geçmektedir. Ancak şunu ifade edebilirim ki kanun teklifimizin esas içeriği, yenilenebilir enerji çeşitliliğini sağlama adına özellikle rüzgâr, özellikle güneş enerjisi (GES) ve atıl vaziyette bulunan bölgelerin bu manada elektrik üretimi, yenilenebilir enerji kaynakları çeşitlendirilmesiyle ilgilidir. Aynı zamanda yine deprem bölgemizde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna yetki verilmek suretiyle oradaki enerji kaynaklarının devamlılığının -herhangi bir kesintiye uğramadan- sağlanması adına yetki verilmesiyle ilgili düzenlemedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Güler.

ABDULLAH GÜLER (Sivas) – Yine bölgemizde doğal gaz santralleri açısından devamlılığın sağlanması, doğal gaz arz çeşitliliğinin sağlanması adına özellikle sıvılaştırılmış doğal gaz terminallerinin sağlanması, oluşturulması, yapılması ve ihracat potansiyelinin değerlendirmesiyle ilgili düzenlemedir. Tabii, bu konularda, mevcut yasa teklifi görüşülürken yaşanan olaylar elbette her zaman bizi üzmektedir ama içeriğiyle ilgili farklı bir değerlendirmeyi de doğru bulmayız yani biz vatandaşlarımızı doğru bilgilendireceğiz. Görüştüğümüz kanun teklifinin içeriğinin niteliği, özelliği önemlidir. Elbette önümüzde farklı kanun teklifleri de var, bunları da değerlendirebiliriz, mümkündür. Kanun teklifimizde süreli işler de vardır; 20 Şubat, 21 Şubat itibarıyla biten bazı süreli işler vardır. Bundan dolayı, geçen hafta öngörmemize rağmen maalesef çalışma imkânı bulamadık. Tabii, biz, Genel Kurul safahatında genel görüşmeye başlarız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen Sayın Güler.

ABDULLAH GÜLER (Sivas) – Genel görüşmeden sonraki safahat içerisinde, genel değerlendirme içerisinde, yine Danışma Kurulunda gruplarla görüşmek suretiyle bunu mevcut başka bir zaman diliminde de yapabiliriz.

Sayın Başkanım, genel görüşmeden sonraki aşamada siz de bir ara vererseniz değerlendiririz inşallah.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, izniniz olursa ben o arayı şimdi vermek istiyorum.

Grup Başkan Vekilleri ve Grup Başkanlarını odaya davet ediyorum.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.45

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.13

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER : Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 59'uncu Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Erzincan'ın İliç ilçesinde meydana gelen felakete ve bu felaketin bir an önce önünün alınabilmesi için bütün kurumları seferber olmaya davet ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, İliç'te maruz kaldığımız felaketin büyüklüğü, vahimliği, kabul edilemezliği gündemimize geldi, oturdu. Bütün siyasi parti temsilcileriyle arkada bir istişare yaptık. Bütün siyasi partiler gerek bölgeye heyet gönderme gerek yapılabilecekler konusunda seferber olma anlamında bir mutabakat oluşturdu. Ben, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına, hayatını kaybeden oradaki bütün insanlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Bir an önce, bu felaketin önü nasıl alınabilecekse, bu konuda bütün kurumları seferber olmaya davet ediyorum.

Sayın Grup Başkan Vekilleri bir şeyler söylemek isterlerse, Bir Danışma Kurulu önerisi var, ondan önce isteyen Grup Başkan Vekiline söz vereceğim.

Buyurun Sayın Akçay.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Erzincan İliç'teki altın madeninde meydana gelen toprak kaymasına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Maalesef bugün Erzincan İliç'teki altın madeninde meydana gelen bir toprak kayması neticesinde üzücü haberi almış

bulunuyoruz. İçişleri Bakanımızın açıklamasına göre 9 işçimize henüz ulaşılamadığını da öğrendik. Öncelikle, maden kazasını yaşayan çalışanlara, işçilere ve ailelerine geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz. İnşallah kötü haberler almayalım temennisinde bulunuyorum..

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tabii saatler ilerledikçe, bu kazanın, toprak kaymasının yol açtığı zararlar, sıkıntılar açıklığa kavuşacaktır önümüzdeki kısa zaman dilimi içerisinde. Tek temennimiz, vahim ve kötü haberlerin gelmemesidir. Şimdilik geçmiş olsun dileklerimi ve bir daha bu tür kazaların yaşanmaması dileğimi iletiyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akçay.

Sayın Başarır, buyurun.

36.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Maden Kanunu'yla ilgili teklifi görüşülürken Erzincan'da gerçekleşen acı olaya ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; biz de Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak bir kez daha Erzincan'a, işçilerimize, ailelerine geçmiş olsun dileklerimizi sunuyoruz. Dediğim gibi, Maden Yasası görüşülürken bu acı olay gerçekleşti. Tüm gruplar da bir yaklaşım gösterdi. Ben, tüm gruplara da teşekkür ediyorum. Bugün bu yasa görüşülmeyecek. Olayın takipçisi olacağız. Bir kez daha ailelere, Erzincan'a geçmiş olsun dileklerimi sunuyorum. Umarım, işçilerimiz sağ salım kurtulur.

BAŞKAN – Başka söz isteyen?

Buyurun Sayın Koçyiğit.

37.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, arama kurtarma faaliyetleri açısından ciddi zorluklar olduğuna ve olayın her yönüyle takipçisi olacaklarına ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gerçekten çok üzgünüz, söyleyecek söz bulamıyoruz çünkü hâlihazırda bu saat itibarıyla kaç insanımızın göçük altında olduğunu bilemiyoruz. Koca dağ olduğu için sayıyı tespit etmekte de arama kurtarma faaliyetleri açısından da ciddi zorluklar var. Biz de göçük altında kalan insanlarımızın bir an önce hızlı bir şekilde kurtarılmalrı için herkesin elinden geleni yapması çağrımızı bir kez daha yeniliyoruz. Yaşamını yitirenler varsa henüz sayı bilmiyoruz ama onlara Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı ve sabır diliyoruz. Olayın her yönüyle takipçisi olacağız. Yarın heyetlerimiz alanda olacak. Bu saatte Meclisin bu kararının da çok önemli olduğunun özel olarak altını çizmek istiyorum.

Tekrar geçmiş olsun dileklerimi bütün Türkiye halklarına ve İliç halkına iletiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Koçyiğit.

Sayın Usta, buyurun.

38.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, felaketin boyutunun bilinemediğine ve İYİ Parti Grubu olarak konuyla ilgili bir araştırma önergesi vereceklerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz de İYİ Parti Grubu olarak bir kez daha, bu felakette hayatını kaybedenlere Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyoruz. Erzincan'ımıza, ailelerine başsağlığı ve geçmiş olsun mesajlarımızı iletiyoruz. Tabii, felaketin boyutu bilinmiyor. Maalesef şu kadarını da söyleyeceğim, yani tamam, bu taziyelerde bulunuyoruz ama bu göz göre göre gelmiş bir felakettir. Bu tedbirler zamanında alınmalıydı, bu konulardaki ikazlara keşke kulak asılmış olsaydı; bunlar yapılmadı.

O nedenle biz yarın İYİ Parti Grubu olarak da bu konuyla ilgili bir araştırma önergesi verip konunun bir komisyon kurularak incelenmesi gereğini bir kez daha kamuoyunun gündemine getireceğiz.

Tekrar ben milletimize başsağlığı ve geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Usta.

Sayın Güler, siz bir şey söyleyecek misiniz?

39.- Sivas Milletvekili Abdullah Güler'in, Erzincan'ın İliç ilçesinde meydana gelen toprak kaymasına ve göçüğe devletin tüm imkânlarıyla müdahale edildiğine ilişkin açıklaması

ABDULLAH GÜLER (Sivas) – Teşekkür ediyorum değerli Başkanım.

Ben de Erzincan ilimizin İliç ilçesinde meydana gelen toprak kayması sonrasındaki bu durumdan büyük üzüntü duyduğumuzu ifade etmek istiyorum. Sayın Bakanımız şu anda yurt dışı gezisini yarıda kesti, dönüş yolunda. Bakan Yardımcılarımız, genel müdürlerimiz, devletimizin tüm imkânlarıyla beraber bu meydana gelen göçük ve toprak kaymasına müdahale ediliyor. İnşallah, herhangi bir vefat haberini duymayız bir an önce işçilerimize orada ulaşılır ve gerekli kurtarma faaliyetleri gerçekleşir. Biz de tabii, bugünkü çalışmayı yarına bırakıyoruz.

Tüm İliç halkımıza ve Erzincan'ımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Güler.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Affedersiniz Sayın Başkan, Sayın Başkan Vekilimiz de... Göremediniz sanırım.

BAŞKAN – Ben vermedim mi size?

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Yok, vermediniz.

BAŞKAN – Özür dilerim.

Buyurun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Bir sırayla gitmeyince, ondan dolayı karıştı Başkanım, problem yok.

BAŞKAN – Olabilir, mümkündür.

Buyurun.

40.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, benzer hadiselerin yaşanmaması için gerekli önlemlerin alınması gerektiğine ve bunun takipçisi olacaklarına ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Ben de İliç'teki maden kazasında göçük altında kalan bütün işçilerimizin bir an önce kurtarılmasını dileyerek ailelerine sabırlar diliyorum.

Bütün milletvekillerinin bu maden kazasındaki hassasiyetleri sebebiyle bütün milletvekillerine de tekrar teşekkür ederim çünkü Meclisin böyle bir günde bir ittifakla hareket etmiş olması son derece anlamlı. Benzeri hadiselerin yaşanmaması için gerekli

tedbirleri almamız lazım, sadece "İnşallah tekrarlanmaz." demekle kazalar önlenmiyor. İş ve iş güvenliğine ilişkin gerekli tedbirlerin takipçisi olacağımızı biz de buradan ifade ederek, tekrar hayatını kaybedenlere başsağlığı, göçük altında olanların da bir an önce kurtarılmasını diliyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, Erzincan'ın İliç ilçesinde gerçekleşen maden kazası nedeniyle Genel Kurulun 13/2/2024 tarihli 59'uncu Birleşiminde gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan işlerin görüşülmemesine ilişkin önerisi

BAŞKAN – Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

No: 20

13/2/2024

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 13/2/2024 Salı günü (bugün) yaptığı toplantıda, Erzincan'ın İliç ilçesinde gerçekleşen maden kazası nedeniyle Genel Kurulun 13/2/2024 tarihli 59'uncu Birleşiminde (bugün) gündemin Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler kısmında bulunan işlerin görüşülmemesi önerilmiştir.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Abdullah Güler
Adalet ve Kalkınma Partisi
Grubu Başkanı

Ali Mahir Başarır
Cumhuriyet Halk Partisi
Grubu Başkan Vekili

Gülüstan Kılıç Koçyiğit
Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi
Grubu Başkan Vekili

Erkan Akçay
Milliyetçi Hareket Partisi
Grubu Başkan Vekili

Erhan Usta
İYİ Parti
Grubu Başkan Vekili

Bülent Kaya
Saadet Partisi
Grubu Başkan Vekili

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemimizdeki konular tamamlanmıştır.

Alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 14 Şubat 2024 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.23